

UNIVERSITEIT VAN STELLENBOSCH

UNIVERSITY OF STELLENBOSCH

MISDAADVOORKOMING IN ELSIESRIVIER: 'N GEVALLESTUDIE

IGNATIUS M RADEMEYER

MISDAADVOORKOMING IN ELSIESRIVIER: 'N GEVALLESTUDIE

Werkstuk ingelewer ter gedeeltelike voldoening aan die vereistes vir die graad van Magister in Publieke Administrasie aan die Universiteit van Stellenbosch.

IGNATIUS M RADEMEYER

Studieleier:

DR IVAN H MEYER

Mede-studieleier:

MNR ABRAHAM J A COETZEE

Desember 2000

VERKLARING

Ek, die ondergetekende, verklaar hiermee dat die werk in hierdie werkstuk my eie oorspronklike werk is en dat ek dit nie vantevore in die geheel of gedeeltelik by enige universiteit ter verkryging van 'n graad voorgelê het nie.

I M RADEMEYER

OPSOMMING

In hierdie werkstuk word die voorkoming van poging tot moord in Elsie'srivier, 'n bendegeteisterde gebied, deur middel van gemeenskapsbetrokkenheid, gemeenskapspolisiëring ingesluit, en misdaadvoorkomingstrategieë ondersoek.

'n Teoretiese oorsig van gemeenskapspolisiëring en misdaadvoorkoming word gegee. Die kombinerings van misdaadvoorkomingstrategieë, gemeenskapsbetrokkenheid en die betrokkenheid van rolspelers om die aanleidende faktore wat tot misdaad lei te voorkom, geniet aandag.

Teen hierdie agtergrond word die toepaslikheid van sosiale misdaadvoorkoming, waarby ingesluit internasionaal getoetste polisiëringstrategieë, bespreek om die voorkoms van poging tot moord aan te spreek. Voorts geniet die toepassing van die voorgestelde oplossings op grondvlak aandag en redes word aangevoer waarom die implementering van die Elsie'srivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan in 1998 so suksesvol was. Die praktyk word met die teorie vergelyk en gevolgtrekkings word gemaak rakende die hantering van die probleem.

Bendebedrywighede in Elsie'srivier en die impak daarvan op die aanmelding van poging tot moord word oorsigtelik behandel. Die Elsie'srivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan wat gedurende April tot Junie 1998 geïmplementeer was, word bespreek — die invloed wat dié strategie op die aanmelding van poging tot moord gehad het, word statisties ontleed.

Ten slotte word die bevindings van die navorsing weergegee en aanbevelings word gemaak om misdaad suksesvol te voorkom.

ABSTRACT

The researcher focuses on the contributions made by community involvement, including community policing and crime prevention strategies, on the prevention of attempted murder in Elsies River, a gang ridden area.

A theoretical overview of community policing and crime prevention is provided. The combination of crime prevention strategies, community involvement and role players to prevent the contribution caused that give rise to crime, receive attention.

Against this background the applicability of social crime prevention — internationally tested policing strategies included — is discussed in order to review the act of attempted murder. Furthermore, the application of the solutions presented at ground level receive attention and reasons are offered for the successful implementation of the Elsies River Community- Police Crime Prevention Action Plan in 1998. The reality is compared to the theory and conclusions are drawn concerning the handling of the problem.

Gang activities in Elsies River and the impact thereof on the reporting of attempted murder is summarised. The Elsies River Community- Police Crime Prevention Action Plan which was implemented between April and June 1998, is discussed and the influence thereof on the reporting of attempted murder is analysed statistically.

In conclusion the findings of the research are enunciated and recommendations are made to the successful prevention of crime.

AFKORTINGS

ANC	African National Congress
G P F	Gemeenskap- Politieskakelforum
M V E	Misdaadvoorkomingseenheid
NRO's	Nie-regeringsorganisasies
NP	Nasionale Party
NNP	Nuwe Nasionale Party
PAGAD	People Against Gangsterism and Drugs
HOP	Heropbou- en Ontwikkelingsprogram
SAKP	Suid- Afrikaanse Kommunistiese Party
S A N W	Suid- Afrikaanse Nasionale Weermag
S A P D	Suid- Afrikaanse Polisie

INHOUDSOPGAWE

Verklaring	ii
Opsomming	iii
Abstract	iv
Afkortings	v
Inhoudsopgawe	vi
Lys van aanhangsels	xi
Lys van tabelle	xi
Lys van figure	xii
Lys van grafieke	xii
Hoofstuk 1 Algemene Oriëntasie	1
1.1 Oorsig	1
1.2 Navorsingsdoel	2
1.3 Hipoteses	2
1.3.1 Hipotese A	2
1.3.2 Hipotese B	2
1.4 Navorsingstruktuur	3
1.5 Aard van die studie	4
1.6 Navorsingsmetodologie en werkswyse	4
1.6.1 Literatuurstudie	4
1.6.2 Empiriese ondersoek	5
1.7 Afbakening van die navorsing	5
Hoofstuk 2 Teoretiese oorsig van Gemeenskapsbetrokkenheid	6
2.1 Inleiding	6
2.2 Oorsig	7
2.3 Ontstaan van Gemeenskapspolisiëring	10
2.4 Gemeenskapsbetrokkenheid	12
2.5 Samevatting	22

Hoofstuk 3 Teoretiese oorsig van Misdaadvoorkoming	24
3.1 Inleiding	24
3.2 Misdaadvoorkoming in Suid-Afrika	24
3.3 Internasionale strategieë	28
3.3.1 "Bobby on the beat" in London	29
3.3.2 "Broken Window"- benadering van die vroeë 1970's in New York	29
3.3.3 "Zero Tolerance"- benadering in New York	31
3.3.4 "Minimal Tolerance"- benadering in Singapoer	37
3.3.5 "Militêre" benadering in Rio Janeiro	38
3.3.6 Hollandse "verzuilen"- (voorkoming), "ontzuiling"- (bekamping) en die "restauratie"- (herstel) benaderings	41
3.4 Samevatting	42
 Hoofstuk 4 Die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie- Misdaadvoorkomingsaksieplan	 43
4.1 Inleiding	43
4.2 Agtergrond van Elsiesrivier	44
4.2.1 Historiese agtergrond en ontstaan van Elsiesrivier	44
4.2.2 Geografiese ontleding van Elsiesrivier	46
4.2.2.1 Funksionele gebiede in Elsiesrivier	46
4.2.2.2 Munisipale grense van Elsiesrivier	46
4.2.2.3 Die funksionele verdeling van persele in Elsiesrivier	47
4.2.2.4 Die verdeling van die industriële gebiede in Elsiesrivier	47
4.2.2.5 Bevolkingsgroei en- grootte van Elsiesrivier volgens woongebiede	48
4.2.2.6 Opsommende bevolkingsyfers van residensiële en industriële gebiede in Elsiesrivier	48
4.2.3 Bendes in Elsiesrivier	49
4.2.3.1 Algemene agtergrond	49
4.2.3.2 Agtergrond van bendes in Elsiesrivier	50
4.2.3.2.1 Uitleg van die 28- bende in Elsiesrivier	51
4.2.3.2.2 Uitleg van die 26- bende in Elsiesrivier	52

4.3	Misdaadvoorkoming in Elsiesrivier voor die implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan	53
4.4	Die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan	56
4.4.1	Ontstaan	56
4.4.2	Beginsels en werkswyse	59
4.4.2.1	Prioriteit 1: Vennootskappe	60
4.4.2.2	Prioriteit 2: Stadsbeplanning en Sekuriteit	62
4.4.2.3	Prioriteit 3: Tegnologiese en Sielkundige Tegnieke	65
4.4.2.4	Prioriteit 4: "Back to the basics"	66
4.4.2.5	Prioriteit 5: Jeugprogram	69
4.4.2.6	Prioriteit 6: Bendes, vuurwapens, dwelms en drank	70
4.4.3	Rolspelers in die uitvoering van die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan	73
4.4.4	Faktore wat 'n deurslaggewende rol in die sukses van die plan gespeel het	74
4.4.5	Die uitwerking van die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan op misdaad	76
4.4.6	Die terminering van die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan: redes en gevolge	77
4.5	Samevatting	78
Hoofstuk 5	Analise van die Navorsing	80
5.1	Inleiding	80
5.2	Ontleding van data	81
5.2.1	Dataontleding vir die tydperk 1 April tot 30 Junie:1997, 1998 en 1999	81
5.2.2	Statistiese ontleding van die tydperke vóór, ná en tydens die implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan	82

5.2.2.1	Aanmeldingsyfers van poging tot moord vanaf 1 Januarie tot 30 September 1998	82
5.2.2.2	Beïnvloedende faktore	83
5.2.2.2.1	Daaglikse tendense	83
5.2.2.2.2	Weeklikse tendense	83
5.2.2.2.3	Ouderdomstendense ten opsigte van slagoffers	84
5.2.2.2.4	Ouderdomtendense ten opsigte van verdagtes	84
5.2.2.2.5	Tendense ten opsigte van afgehandelde sake	85
5.2.2.2.6	Gebiedstendense van poging tot moord: 1 Januarie tot 31 Maart 1998	85
5.2.2.2.7	Gebiedstendense van poging tot moord: 1 April tot 30 Junie 1998	86
5.2.2.2.8	Gebiedstendense van poging tot moord: 1 Julie tot 30 September 1998	86
5.3	Interpretasie	87
5.3.1	Interpretasie van poging tot moord vir die drie maande vóór die implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan: 1 Januarie tot 31 Maart 1998	87
5.3.2	Interpretasie van poging tot moord vir die drie maande tydens die implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan: 1 April tot 30 Junie 1998	88
5.3.3	Interpretasie van poging tot moord vir die drie maande ná die implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan: 1 Julie tot 30 September 1998	90
5.4	Samevatting	91
Hoofstuk 6	Bevindinge en Aanbevelings	93
6.1	Inleiding	93
6.2	Bevindinge	93
6.2.1	Politieke invloede	93

6.2.2	Misdaadvoorkoming deur die Suid-Afrikaanse Polisiediens	94
6.2.3	Die opstel en meting van doelwitte	96
6.2.4	Die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan	97
6.2.5	Die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisieeskakelforum	98
6.2.6	Plaaslike owerhede	98
6.2.7	Die Departement van Justisie	99
6.2.8	Die media	99
6.3	Aanbevelings	99
6.3.1	Politiese invloede	99
6.3.2	Misdaadvoorkoming deur die Suid Afrikaanse Polisiediens	100
6.3.3	Stasiekommissarisse	102
6.3.4	Die opstel en meting van doelwitte	102
6.3.5	Die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan	103
6.3.6	Plaaslike owerhede	103
6.3.7	Die Wetgewer en die Departement van Justisie	104
6.3.8	Gemeenskapsbetrokkenheid	104
6.3.9	Gemeenskap- Polisieeskakelforums	104

Bibliografie	106
---------------------	-----

Aanhangsels

Lys van aanhangsels

- Aanhangsel A: Lugfoto van Elsiesrivier met munisipale grense
- B: Kaartafdruk van Elsiesrivier met aanduiding van woonbuurte
- C: Afdruk van die oorspronklike voorlegging van die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan aan die Areakommissaris van Area Oos- Metropool voor implementering
- D: Afdruk van die oorspronklike Elsiesrivier Gemeenskaps- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan
- E: Afdruk van die oorspronklike program vir die loodsing van die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan te Salberau, Elsiesrivier op Vrydag 1998-04-03
- F: Afdruk van die oorspronklike terugvoerdokument vir die 1ste en 2de kwartaal en die beplanning van die 3de en die 4de kwartaal van die 1998/99- boekjaar
- G: Afdruk van die koerantberig in die **Cape Times**, 2000-07-28: "Wiley resigns as MEC".

Lys van tabelle

Tabel 1:	Die verdeling van industriële gebied	47
2:	Bevolkingsgroei en- grootte van Elsiesrivier volgens woongebiede	48
3:	Opsommende bevolkingsyfers van residensiële en industriële gebiede in Elsiesrivier	48
4:	Aanmeldingsyfers van poging tot moord vanaf 1 Januarie 1994 tot 31 Desember 1999	55
5:	Aanmeldingssyfer van poging tot moord vanaf 1 Januarie tot 30 September 1998	82

Lys van figure

Figuur 1:	Skematiese voorstelling van die 28- bende in Elsiesrivier	51
2:	Skematiese voorstelling van die 26- bende in Elsiesrivier	52

Lys van grafieke

Grafiek 1:	Geografiese ontleding van Elsiesrivier	46
2:	Funksionele verdeling van persele in Elsiesrivier	47
3:	Aanmeldingsyfer van poging tot moord vanaf 1 Januarie 1994 tot 31 Desember 1999	54
4:	Aanmeldingsyfer van poging tot moord vanaf 1 Januarie 1998 tot 30 September 1998	74
5:	Aanmeldingsyfer van poging tot moord vanaf 1 Junie 1998 tot 1 Januarie 1999	78
6:	Daaglikse aanmeldingsyfers van poging tot moord vir die tydperk 1 April tot 30 Junie: 1997, 1998 en 1999	81
7:	Daaglikse aanmeldingsyfer van poging tot moord gedurende die week: 1 Januarie tot 30 September 1998	83
8:	Weeklikse aanmeldingsyfer van poging tot moord gedurende die week: 1 Januarie tot 30 September 1998 tendense	83
9:	Ouderdomstendense ten opsigte van slagoffers	84
10:	Ouderdomstendense ten opsigte van verdagtes	84
11:	Tendense ten opsigte van afgehandelde sake	85
12:	Gebiedstendense van poging tot moord: 1 Januarie tot 31 Maart 1998	85
13:	Gebiedstendense van poging tot moord 1 April tot 30 Junie 1998	86
14:	Gebiedstendense van poging tot moord: 1 Julie tot 30 September 1998	86
15:	Aanmeldingsyfer van poging tot moord: 1 Januarie tot 31 Maart 1998	89
16:	Aanmeldingsyfer van poging tot moord: 1 Januarie tot 31 Maart en 1 April tot 30 September 1998	91

Hoofstuk 1   Algemene Oriëntasie

1.1   Oorsig

Die stasiewyk van die Suid-Afrikaanse Polisiediens in Elsie'srivier word deur bendegeweld geteister — die gevolg van territoriale dispute en onderlinge vyandigheid tussen verskillende bendes. Dit gee aanleiding tot skietvoorvalle, wat as poging tot moord geklassifiseer word.

Die toenemende aanmeldingsyfer van poging tot moord skep die persepsie — aangehits deur negatiewe mediadekking — dat die Suid-Afrikaanse Polisiediens onsuksesvol is in die voorkoming van geweld. Dit skep 'n gevoel van onveiligheid en magteloosheid by die gemeenskap.

Die Polisiediens het 'n verantwoordelikheid om deur middel van effektiewe polisiëring en die mobilisering van die gemeenskap en rolspelers om sosiale misdaadvoorkoming toe te pas, soos met die implementering van die Elsie'srivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan waar 'n skoner en veiliger omgewing geskep is. Hierdie aksieplan het in die bestek van drie maande tot 'n daling van 80% in die aanmelding van poging tot moord aanleiding gegee. Oorweging moet geskenk word om hierdie strategie ook in ander polisiestasiewyke met soortgelyke probleme aan te pas en te implementeer.

Kaapstad staan bekend as die "dwelmmekka van Afrika" en dwelms en bendes staan in noue verband met mekaar. Waar bendes voorkom, kom ernstige geweld voor. Die Wes-Kaap het die grootste voorkoms van bendes in Suid-Afrika. "Bendeskietry", "Aanvalle op bendes", "Skietry in hof", "Roof deur bendelid", "Gang rapes", "Bendelid gearresteer", "PAGAD loods aanval", "Bekende bendeleier doodgeskiet" is slegs enkele voorbeelde van opskrifte wat daagliks op die voorblad van plaaslike koerante en in die media verskyn — en nie sonder rede nie. Dit is 'n onmoontlike taak om hierdie gewelddadige sosiale verskynsel te voorkom solank die Suid-Afrikaanse Polisiediens alleen daarvoor verantwoordelik gehou word.

Individue wat in normale omstandighede opgroei, sluit nie sommer uit avontuurlustigheid by 'n bende aan nie. Daar bestaan grondliggende redes vir die ontstaan van bendes. Bendes is 'n bedreiging vir die Suid-Afrikaanse Polisiediens en die vreedsame, breë gemeenskap.

1.2 Navorsingsdoel

Die doel van die navorsing is om aan te toon dat effektiewe gemeenskapspolisiëring en die pro-aktiewe strategieë 'n positiewe bydrae tot misdaadvoorkoming kan lewer.

1.3 Hipoteses

1.3.1 Hipotese A

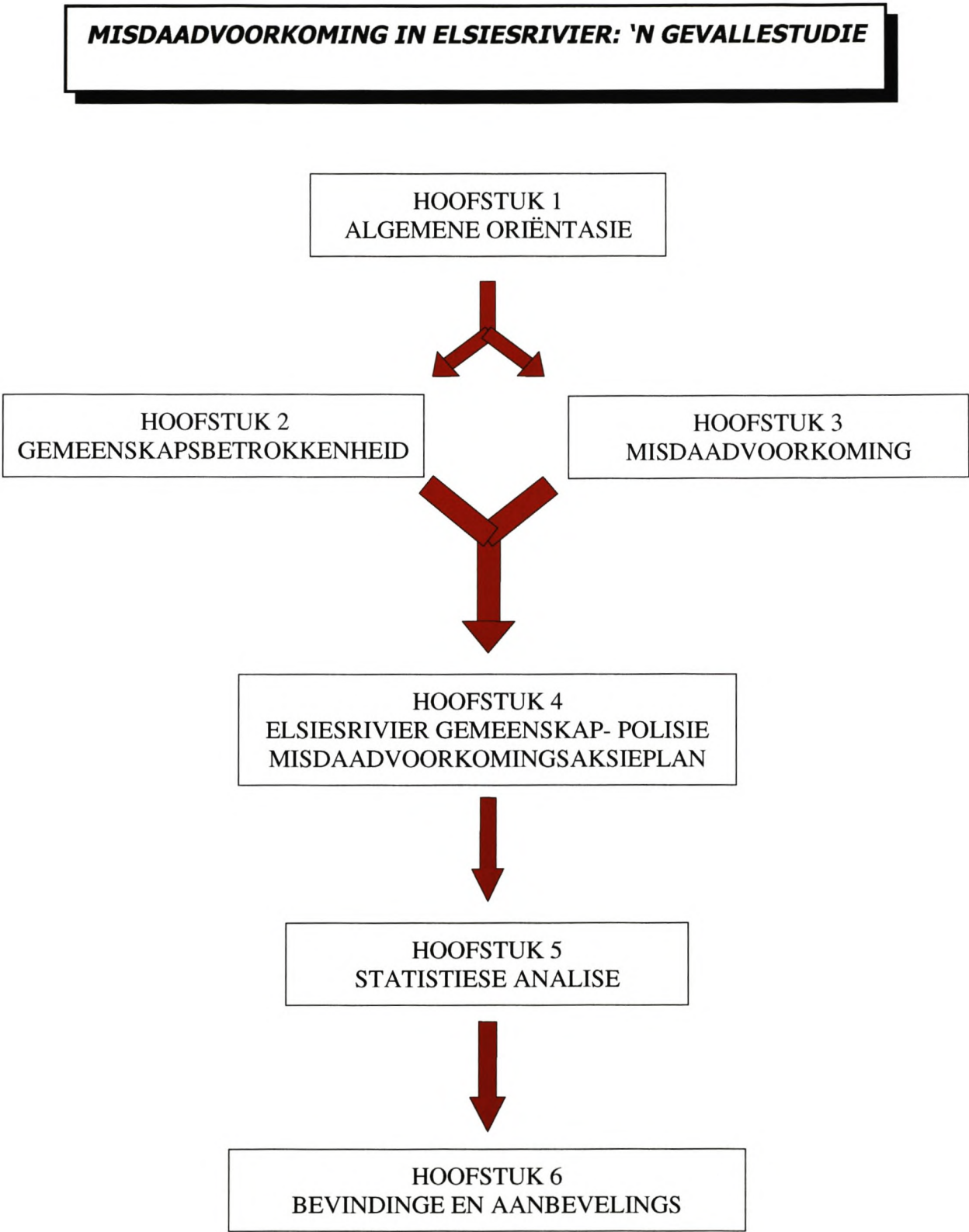
Die A-hipotese van hierdie studie is dat die polisiëringstrategieë voor die implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan gebrekkig was en nie die veiligheid van die gemeenskap kon verseker nie.

1.3.2 Hipotese B

Die B-hipotese (afgelei uit die A-hipotese) is dat 'n alliansie tussen die Suid- Afrikaanse Polisiediens, die gemeenskap en rolspelers nodig is om deur middel van misdaadvoorkomingstrategieë en gemeenskapsbetrokkenheid — soos toegepas tydens die implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan — nodig is om die aanleidende oorsake tot misdaad aan te spreek en sosiale misdaad te voorkom.

1.4   Navorsingstruktuur

Figuur 1   'n Konseptuele raamwerk van die studie

1.5 Aard van die studie

Die studie handel oor die rol van die Suid-Afrikaanse Polisiediens — in samewerking met die gemeenskap — in die voorkoming van poging tot moord in Elsiesrivier. Op 'n meer praktiese vlak handel die navorsing oor die voorkoming van poging tot moord gedurende die uitvoering van die dag-tot-dag-take deur die lede van die polisie in Elsiesrivier, waarby inbegrepe die betrokkenheid van die gemeenskap.

Die studie handel dus oor wat die Suid-Afrikaanse Polisiediens in samewerking met die gemeenskap en rolspelers kan doen — en nie doen nie — om poging tot moord te voorkom. In die studie word die probleem krities benader, aangevul deur 'n literatuurstudie en statistiese evaluering van die tydperk waartydens die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan geïmplementeer was.

1.6 Navorsingsmetodologie en werkswyse

1.6.1 Literatuurstudie

Literatuurnavorsing is vanaf 1998 geloods ten einde 'n omvattende literatuurdatabasis oor die onderwerp op te bou. Verskeie afdelings van die Departement van Veiligheid en Sekuriteit en die Suid-Afrikaanse Polisiediens is besoek. Dokumentasienavorsing is by die Suid-Afrikaanse Polisiediens se hoofkantoor te Pretoria (Subkomponent Navorsing en Biblioteekdienste), en die Kollege vir Gevorderde Opleiding in die Paarl gedoen. Navorsing is ook gedoen om artikels in **Servamus**, die vaktydskrif van die Suid-Afrikaanse Polisiediens, en die Internet te bekom.

Die Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing (RGN) en SABINET se databasisse is deur middel van rekenaarsoektog nagevors. Hierbenewens is 'n werkstuk wat handel oor 'n vergelykende studie rakende gemeenskapspolisiëring en misdaadvoorkoming, aangebied vir 'n gevorderde diploma in Publieke Administrasie aan die Universiteit van Stellenbosch, geraadpleeg. Ten einde die wetlikheid van die ondersoek te steun, is die **Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika (Wet 108 van 1996)**, die **Witskrif oor Veiligheid en Sekuriteit (1998 tot 2003)**, en toepaslike amptelike uitgawes van die Suid-Afrikaanse Polisiediens bestudeer.

1.6.2 Empiriese ondersoek

Om 'n kwalitatiewe navorsing te doen, was dit nodig om 'n beskrywende navorsingsontwerp te gebruik wat nie net uit 'n literatuurstudie bestaan nie, maar ook empiriese ondersoeke. Ten einde die eensydigheid van 'n literatuurstudie te beperk, is van veldnavorsing en informele telefoniese en persoonlike onderhoude gebruik gemaak. Veldwerk is tydens die implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan deur die navorser gedoen.

Hierdie navorsing is statisties geëvalueer en afleidings is gemaak deur analities te fokus op die tydperk waarin die voorgenoemde aksieplan van April tot Junie 1998 geïmplementeer was. As maatstaf is empiriese data ingesamel en 'n analise van die drie voorafgaande maande gemaak, naamlik 1 Januarie tot 31 Maart 1998, asook die drie maande nadat die aksieplan getermineer is. Hierna is gevolgtrekkings gemaak om die hipotese te toets.

1.7 Afbakening van die navorsing

Die studie evalueer gemeenskapspolisiëring en misdaadvoorkomingstrategieë in Elsiesrivier, 'n benedegeteisterde gebied, tydens die implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan gedurende 1 April tot 30 Junie 1998.

Die Suid-Afrikaanse Polisie is uiteindelik verantwoordelik om poging tot moord binne die stasiewyk van Elsiesrivier te voorkom ten einde die veiligheid van die gemeenskap te verseker.

'n Verdere rasionaal vir die studie is dat die navorser 'n geruime tyd betrokke was by misdaadvoorkoming in die betrokke polisie-stasiewyk. Sedert die beëindiging van die voorgenoemde aksieplan het veranderinge binne die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisieskakelforum plaasgevind wat tot 'n hoër misdaadfrekwensie aanleiding gegee het. In die volgende hoofstuk word gekyk na die rol van gemeenskapsbetrokkenheid (gemeenskapspolisiëring ingesluit) in misdaadvoorkoming — die eerste van die twee teoretiese grondslae wat die studie onderlê.

Hoofstuk 2   Teoretiese oorsig van Gemeenskapsbetrokkenheid

2.1   Inleiding

Hierdie hoofstuk neem 'n aanvang met 'n kort oorsig van die grondbeginsels en die ontstaan van polisiëring en gemeenskapsbetrokkenheid. Die fokus val op gemeenskaps-polisiëring, gevolg deur die formaat waarin polisiëring tans deur die Suid-Afrikaanse Polisie diens geïmplementeer word.

Gemeenskapspolisiëring behels die implementering van die oorspronklike polisiëringsbeginsels. Dit is georganiseer en geordeneer. Dit behels verder gemeenskaps-betrokkenheid wat die stigting van 'n gemeenskap-polisieskakelforum in elke stasiewyk veronderstel en wat deur die Suid-Afrikaanse Polisie diens en die Departement van Veiligheid en Sekuriteit gereuleer en bestuur word.

Suid-Afrika is ten opsigte van misdaad op die drumpel van wetteloosheid en dit is belangrik vir die Suid-Afrikaanse Polisie diens en die gemeenskap om gesamentlik teen sosiale misdaad op te tree. In hierdie hoofstuk word die grondbeginsels vir die deurslaggewende rol wat die gemeenskap in die sosiale voorkoming van misdaad behoort te speel, neergelê. Die Suid-Afrikaanse Polisie diens loods te midde van krisisbestuur verskeie operasies en voer verskeie planne uit ter bekamping van misdaad, maar dit word gedoen sonder die mobilisering en deelname van die gemeenskap. Dit maak hierdie operasies en planne oneffektief.

Die Elsie-Rivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan is gedurende 1 April tot 30 Junie 1998 suksesvol geïmplementeer. Dit was gebaseer op die beginsels van gemeenskapspolisiëring. Die Suid-Afrikaanse Polisie diens en die Elsie-Rivier Gemeenskap-Polisieskakelforum was gesamentlik vir die praktiese uitvoering daarvan verantwoordelik.

2.2 Oorsig

Misdaad kom in alle lande, gemeenskappe en selfs ook in families voor. Dit is 'n sosiale probleem waarmee die wêreld vanaf die ontstaan van die mensdom te doen het. Die mens pleeg misdaad om verskillende redes: mense steel kos omdat hulle honger is of om vir hulle gesinne te sorg, of bloot omdat hulle gulsig is; moordenaars moor omdat hulle geen respek vir 'n ander se lewe het nie, geestelik versteurd is en nog vele ander redes; bendes is gewelddadig vir mag, geld, dwelms en seks sodat hulle in 'n sekere sosiale kring kan beweeg.

Om misdaad te voorkom, is nie net 'n moeilike taak nie; dit is nóg moeiliker om te weet of jou aksies suksesvol was. Laasgenoemde kan nie gemeet word aan die hand van die aantal arrestasies of die getal misdadigers wat agter tralies is nie. Om te argumenteer dat misdaadvoorkoming aan die afwesigheid van misdaadvoorvalle gemeet kan word, is problematies, want daar is 'n verband tussen die aanmelding van misdaad en die weer, die seisoene, selfs die omgewing en nog vele ander faktore.

Tans word die sukses van misdaadvoorkoming aan die afwesigheid van aangemelde misdaadvoorvalle gemeet. Die Suid- Afrikaanse Polisiediens kan nie bepaal wat die misdaadfrequensie sou gewees het as misdaadvoorkoming nie plaasgevind het nie. Misdaadvoorkoming behels enige poging van die polisie om 'n misdaad te voorkom.

Daar sal altyd misdadigers en misdaad wees. Misdadigers het nie 'n geleentheid nodig om misdaad te pleeg nie; hulle skep eenvoudig geleenthede. Hulle is gewoonlik werkloos en moet daaglik 'n inkomste genereer om te oorleef. Dit veroorsaak sekere gewoontes, wat weer tot sekere gedragspatrone aanleiding gee — hulle hou die gemeenskap dop, pas aan by omstandighede, is bewus van en bestudeer enige veranderinge in die werkswyse van die Polisiediens. Misdadigers volg hulle eie gewoontes en antisipeer die gemeenskap en die Suid- Afrikaanse Polisiediens se gebruike en buit dit uit as die polisie en die gemeenskap op hulle kwesbaarste is. Hierdie *modus operandi* moet deur die Suid-Afrikaanse Polisiediens geanaliseer en geëvalueer word sodat voorkomingsaksies geloods kan word.

Daar is verskeie internasionale strategieë en benaderings wat suksesvol toegepas is wat in hierdie opsig bespreek sal word, byvoorbeeld die "Broken Window"- en die "Zero Tolerance"- benaderings in New York, die "Minimal Tolerance"- benadering in Singapoer, die "Militêre"- benadering in Rio de Janeiro en die "verzuilen"- tydperk van 1945 tot 1965 en die "ontzuiling"- tydperk van 1966 tot 1978 in Holland. In Brittanje is daar die bekende "Bobby on the beat"-benadering wat kontak tussen die gemeenskap en die polisie vooropstel.

Bogenoemde benaderings het elkeen 'n mate van sukses behaal. Daar word in skrywes van die Suid- Afrikaanse Polisiediens daarna verwys, maar dit word nie juis geïmplementeer nie. Elke lid van die Suid- Afrikaanse Polisiediens ontvang jaarliks 'n boekie met die jaar se nuwe strategieë en planne daarin uiteengesit; dit sluit egter nie die genoemde benaderings in nie. Stasiekommissarisse en misdaadvoorkomingsoffisiere moet hiervolgens doelwitte opstel – 'n ekstra administratiewe taak wat die offisiere lank besig hou en neerkom op nog 'n papieroorlog. Intussen neem misdaad hand oor hand toe en die gemeenskap voel al hoe meer onveilig as gevolg van die voortslepende geweld.

Daar bestaan geen formele opleidingskursusse in die Suid- Afrikaanse Polisiediens vir misdaadvoorkoming nie; dit vorm slegs 'n onderdeel van die basiese opleiding. Formele rekenaar-, datatikers-, speurders- en bestuurskursusse bestaan egter wel, maar nie spesifiek vir misdaadvoorkoming nie. Tog word dit van stasiekommissarisse en bevelvoerders van die misdaadvoorkomingsafdelings verwag om misdaad effektief te voorkom.

Met die aanvang van die demokratiseringsproses op 2 Februarie 1990 is die polisie se rol tot 'n groot mate geherdefinieer. Om die situasie te kompliseer, is van 'n "nielegitieme" polisiemag verwag om 'n emosiebelaaide politieke opset gedurende die interimfase tot met die eerste demokratiese verkiesing op 27 April 1994 te polisieer (Oosthuizen, 1996: 1). Die massas het sekere verwagtinge gehad; veral die gesegde "power to the people" het sterk aanklank in sekere gemeenskappe gevind en het hulle verwag dat nuwe stasiebevelvoerders, wat verteenwoordigend is van die bevolking, onmiddellik aangestel moet word — ten spyte van die feit dat hulle geen ondervinding het nie.

Verskeie verteenwoordigers op die Gemeenskap-Polisieskakelforum van Elsie'srivier is verkies uit nie-regeringsorganisasies (NRO's) en nie soos met politieke verkiesings uit die breë gemeenskap nie. Gemeenskapswerkers en -organisasies wat aktief in die gemeenskap betrokke is, soos welsyn, onderwys en politieke partye, stuur elk twee verteenwoordigers na die forum se algemene jaarlikse vergadering om aan die proses deel te neem.

Betreffende polisieskakelforums wys Viljoen (1994: 13) daarop dat die apartheidsera tot 'n gepolariseerde samelewing gelei het. Die gevolg was dat hierdie forums, uit die oogpunt van die meerderheid van die gemeenskap, beslis nie in hulle doel geslaag het nie. Vryheidsvegters wat na Suid-Afrika teruggekeer het, en aktiviste wat aktief by die "struggle" betrokke was, is in sekere gemeenskappe in leiersposisies op die skakelforums verkies. Lede van die Suid-Afrikaanse Polisiediens wat vir die stigting van die forums verantwoordelik was, is weens hul blou uniforms en verbintenis tot die verlede met vyandigheid bejeën. Die gemeenskap het hulle nie vertrou nie. Sekere gemeenskappe het in opstand gekom teen die wit stasiebevelvoerders en hul wit topbestuur, en geëis dat anderskleuriges dadelik aangestel word.

Gemeenskapskonflik word deur Edwards en Jones (1976: 91 - 92) beskryf as "A process of interaction in which two or more groups are so engaged in thwarting each others purposes that their opposition makes itself felt throughout the community" (Aangehaal uit Fourie, 1994: 19). Die polisie staan nie los van die publiek nie. Die historiese ontwikkeling van polisiëring dui daarop dat die polisie aanvanklik uit gewone burgers bestaan het wat vir hulle vrywillige dienste aan die gemeenskap vergoed is (Viljoen, 1994: 12).

Die aanspreeklikheid van die publiek is dus nooit deur die instelling van polisiedienste vervang nie; vandaar die stelreël dat die polisie die publiek is en die publiek die polisie (Van Heerden, 1986:134). Gemeenskap- Poliseskakelforums het tydens hulle bestaan 'n ontwikkelingsrol in sommige gemeenskappe vervul. Die voorkoming van groepskonflik behoort toenemende prioriteit in die Suid-Afrikaanse Polisiediens geniet. Die polisie moes ontmoetings tussen groepe wat op gespanne voet met mekaar verkeer, reël en gesprekvoering tussen sulke groepe bevorder, veral waar die konflik nog in 'n beginstadium is en mense nog vatbaar is vir oortuiging.

2.3 Ontstaan van Gemeenskapspolisiëring

Polisiëring het in die vroeë eeue in Europa ontstaan, maar die beginsels daarvan is deur skrywers vir die nageslag vasgelê, lank voordat Suid-Afrika ontdek is. Aanvanklik was daar nie struktuur in die polisie nie en het die spreekwoord "The police are the public and the public are the police", gegeld. Dit was trouens die oortuiging dat ... "a crime is not committed against the individual, but against the whole community". Die verantwoordelikheid om vrede te bewaar, was uitsluitlik op die skouers van die manlike lede van die bevolking. Hierdie verantwoordelikheid is geëndosseer deur die koning. Die koning het 'n onderneming vir veiligheid en vrede gegee as die inwoners goeie gedrag sal openbaar ten tye van enige eksterne bedreiging. Die hele bevolking was verdeel in tiene, honderde en duisende om misdadigers aan te keer en misdaad te beveg. As 'n persoon aangekeer moes word vir 'n oortreding wat hy begaan het, het die persoon in beheer van die straat, ook genoem "headborough", "hue" of "cry" geskree. Dit het beteken dat elke man in die betrokke straat vir hom 'n stok of wapen moes gryp en aan die soektog moes deelneem. Die "headborough" was egter nie altyd so betroubaar nie. Hierdie stelsel was nietemin redelik effektief. Een van die tien persone is aangestel as "comes-stabuli" waaruit die benaming konstabel afgelei is. Die persone wat ervare "comes-stabuli's" was, is later as "shire-reeves" aangestel, waaruit die benaming "sheriff" afgelei is. Laasgenoemde is die taak van die "sheriff" opgelê om die "hue" en "cry" af te kondig en slegs mans tussen 15 en 60 jaar kon aan die soektog deelneem. Hierdie groep moes die verdagte soek, jaag, aankeer en straf. In dorpe met hekke en heinings is ook 'n wagdiens ingestel om die dorp snags te beveilig (Pike, 1985: 1 - 23).

Verstedeliking en werkloosheid het tydens die Industriële Omwenteling in Engeland en Europa toegeneem. Die gevolg was dat dronkenskap en armoede volop was met die gevolglike toename in misdaad. Gewapende bendes wat in die dorpe ontstaan het, kon nie deur die "sheriffs" en konstabels beheer word nie. Die stelsel van konstabels en "sheriffs" was ook nie meer so doeltreffend nie, aangesien hulle geen vergoeding vir hulle werk gekry het nie. Hulle het merendeels op footjies geleef. Hoteleienaars het die konstabels en "sheriffs" deur omkoperij misbruik om hulle te beskerm (Pike, 1985: 1 - 23).

Henry Fielding, Hooflanddros in Bowstraat, is deur die Burgemeester van London teen 1748 as die hoof van die polisie in London aangestel. Sy halfbroer John het ook 'n belangrike rol gespeel in die verskillende polisiëringstyle. Die twee broers was ten gunste van 'n sterker polisie teenwoordigheid op straat. Hulle was ook teen die betaling van polisiemanne gekant. Die polisiemanne moes aan 'n kommissaris verantwoording doen. Die konstabels het ook meer magte gekry. Patrick Colquhoun, 'n man met visie, het die waardevolle bydrae van Henry en John Fielding tot polisiëring besef. Colquhoun self was redelik radikaal en het 'n meer wetenskaplike benadering tot polisiëring voorgestaan. Hy wou nie die noue skakeling tussen die polisie en die landdros verbreek nie; hy wou egter 'n meer effektiewe polisiemag daarstel. Hy was ook ten gunste van plaaslike beheer. Vryheid was toentertyd 'n baie sensitiewe aangeleentheid. Colquhoun het geglo in misdaadvoorkoming deur die misdadiger se persoonlike vryheid te bedreig; hy het dit trouens as 'n deel van die polisiëringstaak gesien. Hierdie sienswyse van Colquhoun het gelei tot die ontstaan van formele tronke vir misdadigers. Die vrees dat 'n persoon se vryheid ontnem kan word, was volgens Pike (1985: 1- 23) 'n goeie afskrikmiddel wat misdaad verminder het.

Dit was ook die inisiatief van Colquhoun om die Teemsrivier met sy eie polisiemag te beman. Dit was 'n suksesvolle projek en misdaad langs die rivier het afgeneem. Diefstal van gesteelde goedere het na die instelling van die projek met tussen 80 en 90% gedaal. Die waarde van voorkomende patrollies is ook in die proses raakgesien (Pike, 1985: 1 - 23). In 1819 het industriële onrus in London uitgebreek en die weermag het dit tot 'n mate onderdruk, maar gedurende die proses het 11 mense gesterf. Dit was die taak van Sir Robert Peel, destydse Eerste Minister van Engeland, om die bevolking se gevoel te toets oor 'n sterker polisiëringmag vir die stad. Teen ongeveer 1829 het hy die Metropolitaanse Polisie in die lewe geroep aangesien misdaad in daardie tyd toegeneem het en daar geen struktuur was wat die misdadigers kon vasvat nie. Die verskil tussen die benadering van Sir Robert Peel en Colquhoun se beginsel van misdaadvoorkoming eerder as straf, was dat Colquhoun se voorkomingsbenadering as te sag beskou was. Colquhoun se benadering het nie die gewenste uitwerking gehad wat Sir Robert Peel graag sou wou hê nie. Daarom het Peel in sy amptelike hoedanigheid as Eerste Minister van Engeland opdrag gegee dat polisiemanne bewapen word (Pike, 1985: 1 - 23).

Hy het hom laat lei deur ondervinding, maar het aangedring op "diens" eerder as "mag". Hy het die taak van bevelvoerder van die nuwe Londonse polisiemag oorgegee aan ene Mayne, 'n prokureur, en Charles Rowan, 'n soldaat. Laasgenoemde het 'n groot invloed op polisiëring gehad deurdat sy sienswyse tot die militarisering van die polisie gelei het. Die stelsel het goed gefunksioneer en die mag was gedissiplineerd. Dit het groot byval by die gemeenskap gevind. Polisiëring regoor die wêreld het 'n militêre inslag gekry. Die polisie het meer georganiseer soos die weermag begin optree. Misdadigers is strenger vasgevat, want die polisie het inisiatief aan die dag gelê en met inspirasie opgetree. Op die oog af was die misdadiger bang om misdaad te pleeg, want daar is spoedig gereageer en ferm opgetree. Die polisie het weens sy militêre inslag egter al hoe meer verwyderd van die gemeenskap geraak. Dit staan in skerp teenstelling met die ontstaansbeginsels van polisiëring, naamlik deelname deur die gemeenskap en gemeenskapspolisiëring (Pike, 1985: 1 - 23).

Die grondbeginsels van polisiëring het deur die eeue — maar veral sedert 1990 tot 2000 — aansienlike veranderinge ondergaan. Dit is ironies hoe die gemeenskap en die militêre benadering van vroeg af reeds in konflik met mekaar was; die geweldige styging in misdaad vereis egter die voortdurende hersiening van strategieë en benaderings.

2.4 Gemeenskapsbetrokkenheid

Die Suid-Afrikaanse Polisie se beleid van gemeenskapsbetrokkenheid word in die vorm van gemeenskapspolisiëring bestuur en elke stasiekommissaris is daarvoor verantwoordelik om 'n gemeenskap-polisieskakelforum in sy stasiewyk te hê.

Die vennootskap tussen die gemeenskap en die polisie word hoofsaaklik deur middel van skakelforums gehandhaaf. Ten einde uitvoering te gee aan die beginsel van gemeenskapspolisiëring is dit dus noodsaaklik dat hierdie forums effektief op stasievlak moet funksioneer (Oosthuizen, 1996: 12).

In Suid-Afrika het daar mettertyd 'n behoefte vir 'n gebruikersvriendelike polisiëringsbenadering ontstaan waarin die gemeenskap saam met die Suid-Afrikaanse Polisiediens medeverantwoordelik is om misdaad te voorkom. Gemeenskapspolisiëring is nie ingestel sodat die gemeenskap die polisiediens se werk moet verrig nie; maar eerder om die polisie behulpsaam te wees om probleme te identifiseer.

Die Suid-Afrikaanse Polisie het sedert 1 Desember 1992 die klem op gemeenskapsverhoudinge laat val met die doel om die vroeër aangekondigde gemeenskapspolisiëring suksesvol te implementeer en uit te voer. Met die stigting van die gemeenskap-polisieskakelforums was die gebeure in die apartheidsera nog vars in die geheue van die breë gemeenskap. Skielik moes die gemeenskap dieselfde polisie, wat vir dekades deur die vorige regering gebruik was om die apartheidswette af te dwing, se hand vat en om dieselfde tafel gaan sit. Die oorbruggingsfase was problematies, want die gemeenskap het die polisie nie vertrou nie.

Van Heerden (1986:134) verklaar dat die ideaal gestel word dat elke lid van die publiek net so betrokke by misdaadvoorkoming moet wees as die polisie self en dat daar 'n stilswyende vennootskap tot ordehandhawing tussen die twee partye moet bestaan. Enersyds is die polisie die aktiewe vennoot wat vergoed word om 'n taak te verrig wat eintlik die plig van elke burger is. Andersyds is die passiewe vennoot, die gemeenskap, eerstens verantwoordelik vir sy eie veilige voortbestaan; tweedens is daar 'n verpligting tot hulpverlening en ondersteuning van die aktiewe vennoot. Die Suid-Afrikaanse Polisiediens is sekerlik die aktiewe vennoot, maar dit beteken nie dat van die gemeenskap verwag word om heeltemal passief te wees nie.

Een van die grootste probleme wat die Suid-Afrikaanse Polisiediens ondervind, is die feit dat sekere gemeenskappe die polisie sedert die jare 1948 en selfs vroeër as die verlengstuk van die apartheidsregering beskou het wat grotendeels onder die beheer van die politici was om apartheidswette op 'n militêre wyse op die inwoners van Suid-Afrika af te dwing. Die Polisiediens is deur die politici gedwing om op te tree teen anderskleuriges wat teen sekere apartheidswette in opstand gekom het. In sekere gemeenskappe word die polisie gevolglik steeds as die vyand gesien.

As deel van die oorbruggingsfase is gemeenskapspolisiëring deur middel van wetgewing ingestel om voorgenoemde probleme uit te skakel. 'n Wetlik neergelegde en voorgeskrewe filosofiese benadering is nie spontaan nie, maar die rolspelers moes saamwerk.

Die **Wet op die Suid-Afrikaanse Polisie (Wet 68 van 1997)**, artikel 19 (1), bepaal dat gemeenskap-polisieskakelforums (G P F's) by elke polisiestrasie ingestel moet word. Die doel van hierdie forums is hoofsaaklik instrumenteel ten einde die doelstellings van gemeenskapspolisiëring te bereik. Die genoemde wet bepaal in artikel 18 (1) dat gemeenskap-polisieskakelforums:

- 'n vennootskap tussen die gemeenskap en die Suid-Afrikaanse Polisie is en in stand gehou moet word;
- kommunikasie tussen die Suid-Afrikaanse Polisie en die gemeenskap moet bevorder;
- samewerking tussen die polisie en die gemeenskap moet bevorder om aan die polisieërsbehoefte van die gemeenskap te voldoen;
- die lewering van polisedienste aan die gemeenskap op nasionale, provinsiale, area- en stasievlak moet verbeter;
- deursigtigheid en verantwoordbaarheid van die polisie teenoor die gemeenskap te vestig;
- gesamentlike probleemidentifikasie en -oplossing deur die polisie en die gemeenskap moet bevorder.

Met die oorspronklike implementering van gemeenskapspolisiëring in die Suid-Afrikaanse Polisie is die volgende definisie en gepaardgaande uitleg daarvan aanvaar en is dit in die vorm van 'n implementeringshandleiding in die onderskeie polisieërs versprei: "It is a multi-dimensional model from which changes in strategy, structure and culture can occur. Philosophical changes is the core of all transition. All the pieces must fit like a jigsaw puzzle if the picture is to be seen clearly, and community policing is to be seen as a very comprehensive shift in policing style, culture, strategy and philosophy" (S A Police Service, Community Policing: Policy Framework and Guidelines, 1997: 6 -7).

Die beleid is weer in 1997 aan die breë gemeenskap en die Polisie diens oorgedra by wyse van 'n dokument getiteld **Community Policing: Policy Framework and Guidelines**. Gemeenskapspolisiëring word in die dokument as volg omskryf: "Community policing is a philosophy that guides police management styles and operational strategies and emphasizes the establishment of police-community partnerships and a problem solving approach ... based on the assumption that the objectives of the SAPS ... can only be achieved through the collaborative effort of the SAPS, other government institutions, the organisations and structures of civil society, and individual citizens" (S A Police Service, 1997: 1).

Viljoen (1994: 5) verwys na die volgende aspekte van gemeenskapspolisiëring wat in ag geneem moet word:

- Die rol van die polisiebeampte sal vanaf 'n wetstoepassingsbeampte na dié van 'n vredesbeampte verander.
- Die polisie moet deur middel van konsultasie met die gemeenskap wegbeweeg van outokratiese na gesamentlike besluitneming.
- 'n Pro-aktiewe benadering jeens polisiëring moet gevolg word deur in samewerking met die gemeenskap 'n strategiese polisiëringsplan wat hul unieke behoeftes aanspreek, te ontwikkel.
- 'n Probleem-georiënteerde polisiëringstrategie moet ontwikkel word om misdaad en sy onderliggende oorsake aan te spreek. In hierdie program is pro-aktiewe en reaktiewe polisiëringstrategieë noodsaaklik met volgehoue klem op die verbetering van die kwaliteit van polisiëring en gereelde kontak met die publiek.
- Die uitreiking na ander diensorganisasies om strategiese vennootskappe te vorm, moet plaasvind. Met sodanige samewerking moet die polisie in staat wees om die onderliggende oorsake van misdaad, armoede, werkloosheid, gebrekkige opvoeding en opleiding, die tekort aan behuising en swak gesondheid aan te spreek. Deur sodanige samewerking is die polisie veronderstel om sy deel tot 'n gesonder samelewing by te dra.
- Die sukses van polisiëring is afhanklik van die sukses van formele en informele kontak tussen die polisie en die gemeenskap.

- Metodes moet ontwikkel word om vrese vir die polisie (waar dit bestaan) te verminder of by te lê.
- Polisiebeamptes moet toegelaat word om loopbaanbouers pleks van spesialiste in hulle onderskeie rigtings te wees; hulle is vir 'n baie breër spektrum van polisiëring verantwoordelik. Die polisie moet by vele fasette van gemeenskapsprobleme betrokke wees om sodoende meer agting af te dwing.
- Groter outonomieit moet op grondvlak aan polisiebeamptes verleen word om hulle in staat te stel om aan die unieke behoeftes van elke gemeenskap te voldoen.
- Die herstrukturering van die polisie is gedoen om die grondvlak daarvan — waar die werklike polisie diens gelewer word — die belangrikste deel van die organisasie te maak.
- Dit is die polisie se verantwoordelikheid om toe te sien dat die polisiëeringsplan wat na beraadslaging met die gemeenskap opgestel is, ten uitvoer gebring word.

Die primêre doelwit van gemeenskapspolisiëring is om 'n aktiewe vennootskap tussen die polisie en die gemeenskap daar te stel ten einde probleme met betrekking tot misdaad, dienslewering en polisie-gemeenskapsverhoudinge gesamentlik aan te spreek (Oosthuizen, 1996: 12).

Indien mense menswaardig behandel word en selfrespek ontwikkel, sal hulle gemotiveer wees om iets aan hul eie situasie te doen eerder as om op die puinhoop te sit. Hierdie nuwe inspirasie kan daartoe lei dat mense meedoen aan die besluitnemingsprosesse en hulle prioriteite self bepaal. Hulle sal ook meer vatbaar wees vir ontwikkeling.

Om die gemeenskap se selfagting te help verbeter, word van die polisie verwag om goeie betrekkinge met die gemeenskap te handhaaf. Onrealistiese en oppervlakkige kontak sal nie die gewenste resultate behaal nie. Die polisie moet dus in die samelewing geïntegreer word. Dit kan slegs gebeur indien hulle binne die gemeenskap wat deur hulle bedien word, funksioneer, en nie vanuit draadheininge en gepantserde voertuie nie (Fourie, 1994: 54).

Die milieu waarbinne polisiebeamptes hulle bevind, is een van verwerping deur die gemeenskap; hulle word gesien as die vyande van die massas (Fourie, 1994: 20 en 26). "Neither politicians nor pressure-groups nor anyone else may tell the police what decisions to take or what measures to employ, whether to enforce the law or not in a particular case, or how to investigate a particular offence. The exercise of police judgement has to be as independent as the exercise of professional judgement by a doctor or a lawyer. If it is not, the way is to manipulate and abuse the law whether for political or private ends" (Pike, 1985: 155-156). Dit is die rede waarom die polisie nie as minderwaardig geag of vir politieke doeleindes misbruik behoort te word nie.

"The philosophy and practice of community policing is the only answer to develop the much needed legitimacy for the police in South Africa" (Marks, 1998: 19). Oor die inwerkingstelling van gemeenskapspolisiëring konstateer Oosthuizen (1996: 12) die volgende: "...die filosofie beklemtoon die noodsaaklikheid van 'n probleemgerigte benadering in vennootskap met die gemeenskap en wat sensitief is vir die behoeftes van die gemeenskap. Dit word gebaseer op die aanname dat die doelstellings van die Suid-Afrikaanse Polisie diens, naamlik die voorkoming, bekamping en ondersoek van misdaad; die handhawing van openbare orde; die beskerming van die inwoners van die Republiek vir die bewaring van hul eiendom en die toepassing en instandhouding van die reg slegs deur 'n gesamentlike poging van die Suid-Afrikaanse Polisie diens, ander regeringsinstellings, -organisasies en -strukture en die gemeenskap bereik kan word".

Dit wil voorkom of die oorweging veel eerder was om die Elsie-Rivier Gemeenskap-Polisieskakelforum as 'n soort post-apartheid oorgangsinstrument te gebruik om sodoende groter publieke inspraak, toesig en selfs 'n mate van beheer oor die polisie te verseker (Burger, Julie 1999:41). Volgens Fourie (1994: 16) word gemeenskapspolisiëring — in die lig van die apartheidsverlede — beskou as 'n metode om 'n positiewe gesindheidsverandering tussen die Suid-Afrikaanse Polisie diens en die gemeenskap te bewerkstellig.

Dit berus op die feit dat die polisie gevoelig vir die gemeenskap se behoeftes is, en word gestu deur organisatoriese veranderinge wat die polisie toeganklik maak vir insette van die gemeenskap rakende hul wense, behoeftes en prioriteite. "There is also a great deal of uncertainty about its practicallity, and whether it reflects a too optimistic or even a romantic view of what the public wants from its police, and the support they are willing to give them. It is also an evolving concept" (Skogan, 1990:90).

Volgens Phillips (1994: 14) "Community policing may have been the goal, but it has utterly failed as a strategy. The irony is that the new liberalism of the criminal justice system has had a great deal to do with the failure of community policing". Phillips sê verder dat gemeenskapspolisiëring sentimenteel, verkleinerend en die resultaat van 'n nostalgiese verlange na die vyftigerjare is. Volgens hom is dit 'n tipe van polisiëring wat nooit regtig bestaan het nie; dit is slegs 'n liberale sienswyse wat as alternatief vir die konfrontasie-benadering wat normaalweg met wetstoepassing geïdentifiseer word, aangebied word. Phillips sien die term "gemeenskapspolisiëring" as waardeloos, want wie anders as die gemeenskap word gepoliseer? "If the expression means the policing of a particular piece of territory, it means nothing. If it means a strategy to police without law enforcement, it will fail. If it means that policing should set out to work in co-operation with all those willing to assist in the enforcement of the law and always to mediate the exercise of enforcement with discretion, then it means no more than policing has always meant and represents an alternative to nothing at all" (Phillips, 1994: 14).

Gemeenskapspolisiëring is in wese 'n wetstoepassingsbenadering wat met verantwoordelikheid en diskresie uitgeoefen word en — indien omstandighede dit toelaat — moet relevante rolspelers, insluitende die gemeenskap, oor oplossings geraadpleeg word. Dit wil voorkom of Phillips se argument ook impliseer dat die polisie met 'n benadering van "sensible policing" al die voordele van gemeenskapspolisiëring gestand doen. Terselfdertyd word die polisie nie belas met bykomende administratiewe take van gemeenskaps-polisiëringstrukture nie en onnodige inmenging in die uitvoering van die polisiefunksie word vermy (Phillips, 1994: 14). Die polisie in Brittanje is besig om na 12 jaar van gemeenskapspolisiëring terug te beweeg van 'n "diens" na 'n "mag" (Yach, 1994: 26). Volgens O'Connor (1994: 17) is gemeenskapspolisiëring in Brittanje "oorbemark" en

het dit nie die verwagte resultate getoon in terme van dalende misdaadsyfers nie. Misdaad het trouens kommerwekkend toegeneem. O'Connor is verder van mening dat veral die verslag van Lord Scarman in 1981, waarin die polisie se rol om orde te handhaaf bo die wetstoepassingsrol verhef is, die polisiëringstaak inderwaarheid van 'n offensiewe na 'n defensiewe benadering met betrekking tot misdaadbekamping gedwing het. O'Connor betoog egter dat 'n gesonde balans nagestreef moet word. Terwyl die misdaad-gesentreerde benadering beter resultate ten opsigte van misdaadvoorkoming sal oplewer, sal 'n gemeenskapspolisiëringsbenadering beter verhoudinge tussen die polisie en die gemeenskap tot gevolg hê.

Na 'n verslag van die "Audit Commission" in 1994, getiteld "Helping with Enquiries: Tackling Crime Effectively", is die fokus in Brittanje weer besig om ten koste van gemeenskapspolisiëring na 'n meer offensiewe misdaadgesentreerde benadering te verskuif. Daar was gedurende 1994 reeds aanduidings dat hierdie neiging in verskeie areas gelei het tot die vermindering van polisiebeamptes gemoeid met gemeenskapspolisiëring om sodoende meer aandag aan die misdaadgesentreerde benadering te gee (Burger, Julie 1999:42). Volgens Fourie (1994:54) kan die polisie ook 'n daadwerklike bydrae lewer om vryheid te bevorder aangesien die Suid- Afrikaanse Polisiediens die waardes van demokrasie, soos vryheid van keuse en persoonlike vryheid, respekteer. Die gemeenskap moet hul eie keuses kan maak ten opsigte van polisiëringsaspekte in hulle gebied.

Viljoen (1994: 17) identifiseer die volgende fundamentele beginsels wat deur polisiëring in 'n demokratiese gemeenskap nagestreef moet word:

- Pogings om onbeheerste misdaad te bekamp — met ander woorde, deur 'n gemeenskap vry van vrees te skep.
- Respek vir individuele privaatheid en vryheid.
- Samewerking met alle instellings, belangegroepe en individue wat die gemeenskap verteenwoordig, in soverre dit misdaadvoorkoming en -beheer aanbetref.
- Oorredende polisiëring deur middel van gesamentlike gesprekke en beraadslaging, eerder as afdwingende polisiëring deur middel van spesiale magte.
- Die "opvoeding" van die publiek betreffende misdaad en die daarmee gepaardgaande verskaffing van verbandhoudende inligting.

Gemeenskapspolisiëring het dus ten doel om 'n nouer samewerking tussen die polisie en die gemeenskap te bewerkstellig.

Viljoen (1994: 5, 19) verwys na Manning (1986: 486) en toon aan dat gemeenskapspolisiëring die volgende behels:

- Die term "gemeenskapspolisiëring" beteken die droombeeld van ideale polisie-gemeenskapsverhoudinge in 'n stabiele, konsensusgebaseerde, homogene woonbuurt waar misdaad slegs 'n irritasie is en die polisie legimiteit geniet; waar sosiale beheer, geskoei op 'n gemeenskapspolisie ooreenkoms en stilswyende instemming, aanvaarbaar, oortuigend en effektief is.
- Gemeenskapspolisiëring word gelykgestel aan sekere aksies soos byvoorbeeld die reël van karnavalle, die inisiëring van buurtwagte, die reël en bywoning van gemeenskapsvergaderings en die ingryping in krisisreaksies alvorens individue of die gemeenskap benadeel word. Hierdeur word gepoog om die gemeenskap se betrokkenheid te verhoog, die polisie se toeganklikheid, beskikbaarheid en teenwoordigheid te beklemtoon, en om die gesamentlike besluit van die polisie en die gemeenskap om vir die betrokke gemeenskap se welstand en veiligheid verantwoordelik te wees, te versterk.
- Gemeenskapspolisiëring word voorts gesien as 'n belangrike rolspeler om 'n invloed te hê op die sosiale instellings van die gemeenskap soos die familie, die kerk en die skool. Die doel is om weg te beweeg van burokratiese, onpersoonlike polisiëring wat op 'n afstand geskied. Misdaadbeheer bly 'n doelwit wat in balans moet wees met ander diensbehoefte van die gemeenskap. Gemeenskapspolisiëring impliseer 'n nie-outokratiese benadering wat daarop gemik is om kommunikasie binne legitieme gemeenskapstrukture te fasiliteer eerder as om "top-down"-kommunikasie vanaf die polisie na die publiek toe te pas.

- Gemeenskapspolisiëring behels die integrasie van ondersoek- en voorkomingsdienste en die aanmoediging van die publiek om polisiëring te ondersteun. Dit impliseer onder andere
  - 'n deelnemende rol vir die polisiebeampte;
  - toesighouding in ooreenstemming met hierdie rol;
  - ondersteuning deur die bestuur en ander dienste in die organisasie, en
  - veral ook polisiebeamptes op voetpatrolie wat op gereelde grondslag met die publiek in kontak is en met hulle gesprek voer.

Daar is begrip vir die bestaan van gemeenskapspolisiëring en veral die totstandkoming van gemeenskap-polisieskakelforums by stasies. In sekere gevalle is dit 'n waardevolle ondersteuning vir die stasiekommissaris en sy personeel en dit dra by tot positiewe polisiëring, hoewel dit 'n bykomende administratiewe las vir die betrokke polisiestasies teweegbring. By verskeie polisiestasies is dit egter 'n kunsmatige proses, omdat dit 'n opdrag van die Nasionale Kommissaris is wat uitgevoer moet word. Die mate waarin hierdie "filosofie" tot dusver in Suid-Afrika geïmplementeer is, is debateerbaar. Wilfred Mbhele (1998: 9 - 13), verbonde aan die Departement Landelik- Stedelike Studies aan die Universiteit van Natal, beweer dat gemeenskapspolisiëring nie werk nie. Vyf jaar na die demokratiese bewindsoorname in 1994 kan die vraag gevra word of die tyd nie ryp is vir verandering nie?. Voorgenoemde standpunt behels enersyds dat die bestaande filosofie plek moet maak vir iets meer prakties, en andersyds dat die administratiewe las wat die gemeenskap-polisieskakelforums op die polisiestasies plaas, weggeneem moet word en die rol van hierdie forums op 'n ander wyse geakkommodeer word.

Volgens Mbhele "...Community police forums was meant to be one of the cornerstones of the post-apartheid approach to policing, but it has not lived up to expectations" (Fourie, 1994:1). Volgens Fourie moet die taak en funksie van die polisie ook geanaliseer word en die relevante probleme geïdentifiseer word. Volgens hom is dit veral gemeenskapspolisiëring wat ernstig onder die loep geneem moet word.

'n Goeie voorbeeld van die praktiese implementering van die beginsels van gemeenskapspolisiëring is sektorpolisiëring. Dit bestaan in wese uit die onderverdeling van 'n stasiewyk in 'n aantal kleiner geografiese eenhede aan die hand van vooraf bepaalde kriteria. Sektorpolisiëring se oorsprong is onbekend. Die navorser het dit in Maart 1998 suksesvol toegepas gedurende die implimentering van die Elsie'srivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan. Daarna het die idee versprei en is dit later as beleid deur die Provinsiale Kommissaris aanvaar en in die Kaapse Skiereiland geïmplementeer. 'n Sektor sluit vier of vyf polisiestasiewyke in met min of meer dieselfde problematiek. Die term "sektor" is later na "sone" verander.

Polisielede in die sone (verkieslik nie minder as twee van elke polisiestasie nie) word op 'n permanente grondslag aan 'n sektor toegewys. Hulle taak is om die mense wat in hulle sektor woon of werk te organiseer en te mobiliseer ten einde die aanleidende oorsake tot misdaad en die probleme verbonde aan misdaad as sulks te identifiseer, moontlike oplossings daarvoor deur middel van kreatiewe en innoverende denke te bepaal en verantwoordelikhede toe te wys. Selfs reserviste kan in hierdie proses gebruik word (Burger, Aug 1999:42).

2.5 Samevatting

Gemeenskapsbetrokkenheid het 'n lang aanloop en is gefundeer in die ontstaan van formele polisiëring. Gemeenskapspolisiëring in Suid-Afrika is deur middel van wetgewing ingestel. Dié proses geskied nie spontaan nie. Die Suid-Afrikaanse Polisie word deur wetgewing verplig om met die gemeenskap hande te vat. Gemeenskap- polisieforum forums verkeer steeds in 'n aanpassingsfase.

In hierdie hoofstuk is 'n kort oorsig van die grondbeginsels en die ontstaan van polisiëring, gemeenskapsbetrokkenheid en -polisiëring gegee en die formaat waarvolgens dit in die Suid-Afrikaanse Polisie bestuur word.

Dit is die verantwoordelikheid van die Suid- Afrikaanse Polisiediens om misdaad te voorkom, maar dit kan nie sonder die mobilisering en samewerking van die gemeenskap bewerkstellig word nie. Die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan is gedurende April tot Junie 1998 in Elsiesrivier geïmplementeer. Dit was op die beginsels van gemeenskapspolisiëring gebaseer.

In die volgende hoofstuk word misdaadvoorkomingstrategieë wat in verskeie oorsese stede en lande met sukses toegepas is, bespreek.

Hoofstuk 3 Teoretiese oorsig van Misdaadvoorkoming

3.1 Inleiding

In die vorige hoofstuk is die ontstaan en grondbeginsels van polisiëring aan die hand van gemeenskapsbetrokkenheid bespreek asook die formaat waarvolgens gemeenskaps-polisiëring deur die Suid-Afrikaanse Polisie diens aan die hand van gemeenskap-polisieskakelforums, bestuur word. In hierdie hoofstuk word 'n teoretiese oorsig van misdaadvoorkoming gegee asook 'n kort bespreking van die transformasie waardeur die Suid-Afrikaanse Polisie diens ten opsigte van gemeenskapspolisiëring gedurende die laaste tien jaar gegaan het.

In hierdie hoofstuk word misdaadvoorkoming en die funksies van die Suid-Afrikaanse Polisie diens aan die hand van die volgende internasionale strategieë bespreek:

- "Bobby on the beat" in London.
- "Zero Tolerance"- benadering in New York.
- "Broken Window"- benadering in New York.
- "Minimal Tolerance"- benadering in Singapoer.
- "Militêre"- benadering in Rio Janeiro.
- Hollandse "verzuilen"- (voorkoming), "ontzuiling"- (bekamping) en die "restauratie"- (herstel) benaderings.

3.2 Misdaadvoorkoming in Suid-Afrika

Die verantwoordelikhede van die Suid-Afrikaanse Polisie diens word in die aanhef tot die **Wet op die Suid-Afrikaanse Polisie diens (Wet 68 van 1995)** vervat. Die polisie diens word ingevolge artikel 214 van die **Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993 (Wet 200 van 1993)** gereguleer en gestruktureer op nasionale en provinsiale vlak, en moet funksioneer onder die gesag van beide die nasionale en die betrokke provinsiale regering. Volgens die aanhef van **Wet 68 van 1995** is daar 'n behoefte aan 'n polisie diens reg deur die nasionale grondgebied van Suid-Afrika om:

- die veiligheid en sekuriteit van alle persone en eiendom binne die nasionale grense te verseker;

- die fundamentele regte van elke persoon soos gewaarborg in Hoofstuk 3 van die Grondwet, te handhaaf en te beskerm;
- samewerking met die gemeenskap ten opsigte van misdaadbekamping te verseker;
- respek vir die slagoffer van misdaad en begrip vir hulle behoeftes te openbaar;
- effektiewe burgerlike toesig oor die polisie diens te verseker.

Dit is die Polisie diens se verantwoordelikheid om die polisieëringsfunksie te vervul in samewerking met die gemeenskap, wat op hulle beurt verantwoordelik is vir die sosiale opheffing van die gemeenskap — die sosiale omstandighede in en die selftrots van die gemeenskap moet beklemtoon word om sodoende sosiale misdaad te voorkom.

In die **Witskrif oor Veiligheid en Sekuriteit: 1998 tot 2003:(27 - 29)** word voorsiening gemaak vir die skep van 'n bevoegde struktuur buite die polisie, naamlik die Nasionale Misdaadvoorkoming Strategiesentrum wat verantwoordelik sal wees vir sosiale misdaadvoorkoming. Hierdie struktuur sal onder meer verantwoordelik wees om onder andere sosio-ekonomiese en omgewingsfaktore wat mense ontmoedig om misdade te pleeg, te identifiseer. In Diagram 2 (bladsy 14) van die Witskrif word die welkome poging aangewend om misdaadvoorkoming te omskryf en word die beperkte rol van die Suid-Afrikaanse Polisie diens as volg uiteengesit: "All activities which reduce, deter or prevent the occurrence of specific crimes, firstly, by altering the environment in which they occur, secondly, by changing the conditions which are thought to cause them, and thirdly, by providing a strong deterrent in the form of an effective Criminal Justice System". Birch spreek hom as volg in hierdie verband uit: "Reducing or preventing crime is a vague and ill defined concept. In practice it ranges from the immediate deterrent effect of detecting and punishing offenders to mediation and reparation, and from promoting the use of locks and bolts to the longer term conditioning strategies associated with socio-economic policy which seek to influence the underlying causes of crime. The Police Services alone have little impact or influence on these underlined causes and whilst we cannot be held accountable for something over which we have no control, we are not able to distance ourselves from a responsibility in addressing these underlying issues" (Birch, 1994: 2). Die Polisie het nie beheer oor die sosiale omstandighede waarin die gemeenskap hom bevind nie, maar hulle kan hulle ook nie distansieer van die verantwoordelikheid om die gevolge wat daaruit voortspruit aan te spreek nie.

Misdaadvoorkoming in Suid-Afrika word slegs op sekondêre vlak aangespreek en voorkomingsaksies in die huidige vorm bestaan slegs in 'n reaktiewe vorm. In die praktyk beteken dit dat sodra 'n klagte ontvang word, word dit deur die Polisie ondersoek en word gepoog om die verdagte so gou moontlik te arresteer. Indien suksesvol, word die verdagte voor die hof gebring. Die persepsie wat hieruit voortvloei, is dat as die misdadiger in die gevangenis is, vind suksesvolle misdaadvoorkoming plaas; hy is ten minste nie meer op straat nie. Kritiek teen die tradisionele konsep van misdaadvoorkoming is dat die optrede meestal reaktief is, met ander woorde die skade is reeds aangerig. Om geweld met geweld te bestry, blyk 'n bouse kringloop aan die gang te sit. Ook die verantwoordelikhede waaroor die polisie beskik blyk onvoldoende te wees — soms wil dit voorkom asof misdadigers eerder hulp en begeleiding nodig het as om 'n straf uit te dien.

Negatiewe handelswyses moet dus met positiewe alternatiewe optredes vervang word, byvoorbeeld konfliktoplossing en-regulering deur middel van 'n aktiewe bemiddelingsrol, soos die vervulling van 'n skakelfunksie tussen die samelewing en die openbare sektor. Misdaadvoorkoming behoort gemeet te word aan die gemeenskap se ervaring van hulle veiligheid, en nie aan die hoeveelheid misdaadvoorkomingsoperasies wat van stapel gestuur is nie. Druk word op die Suid-Afrikaanse Polisie diens geplaas om misdaad aktief te voorkom. Die voorkoming van skade aan die sosiale orde is altyd verkieslik bo die herstel daarvan. Die Suid Afrikaanse Polisie diens moet hulle self só posisioneer dat hulle deur middel van permanente kommunikasie met ander maatskaplike instellings in staat kan wees om konflikte, spanning en sosiale onreg te antisipeer voordat dit tot ontlading in die gemeenskap kom en onherstelbare skade aanrig (Fourie, 1994:26).

Dit sal beteken dat die Suid-Afrikaanse Polisie diens die Suid-Afrikaanse Nasionale Weermag, munisipale wetstoepassingsbeamptes, verkeersdepartemente, maatskaplike dienste, die Departement van Justisie en ander instansies na gelang van die omstandighede by misdaadvoorkoming moet betrek. "The police themselves cannot control crime ... but play a major role as catalytic agency in society to assist the process of feeding back to the rest of society information on what is happening in terms of crime and disorder. No one else can perform this function but the police. No one else is in contact with crime and disorder in its totality. No one else has the machinery or perception or access to the basic facts as do the police" (Davis, 1971: 29). Birch (1994: 2) voer aan dat

die polisie 'n direkte en indirekte betrokkenheid by die voorkoming van misdaad het. Die polisie self beskik nie oor die nodige infrastruktuur, kundigheid, opleiding en die vermoë om die gewoonlik ingewikkelde sosio-ekonomiese vraagstukke van die gemeenskap doeltreffend te hanteer nie. Dit is dus nodig dat alle rolspelers vanuit 'n sosiale oogpunt betrokke moet wees om sosiale tekortkominge in die gemeenskap te identifiseer, oplossings daarvoor te vind en dit te implementeer.

Volgens die **Witskrif oor Veiligheid en Sekuriteit: 1998 tot 2003** blyk dit dat van die Suid- Afrikaanse Polisiediens verwag word om 'n maatskaplike eerder as die tradisionele benadering ten opsigte van polisiëring te volg waar die klem op die handhawing van wet en orde val. Voorgenoemde is van essensiële belang in Suid- Afrika, veral waar die demokratiseringsproses onherroeplik aan die gang gesit is. 'n Terughoudende polisiebeleid sal legitimeitsprobleme tot gevolg hê aangesien dit uit tred sal wees met gemeenskapsbelange. Een van die probleme van 'n burokratiese polisie-organisasie is die gebrek aan inligting waarop die beleid en handelswyse van die polisie veronderstel is om op te steun.

Gebrekkige inligting lei daartoe dat die polisie onvoldoende ingelig is oor wat in die samelewing aangaan. Gestalte kan gevolglik ook nie aan die welsynsfunksie gegee word nie (Fourie, 1994: 27).

Die doen en late van die Suid-Afrikaanse Polisiediens kom gedurig onder die soeklig — op nasionale en internasionale vlak word die legitimiteit daarvan voortdurend getoets en word selfs van onprofessionaliteit beskuldig. Daar word in die laaste dekade hard gewerk om dié persepsies te verander en die polisie meer aanvaarbaar te maak vir die breë bevolking, maar dit is nie altyd suksesvol nie. Mense se indrukke word nie oornag verander nie, veral nie as hulle direk of indirek skade gelei het daaronder nie. Daar is ontsettend baie ontwikkeling nodig om hierdie persepsies te verander. Dit beteken dat die klem verskuif word na 'n meer mensgesentreerde ontwikkelingsbenadering. Ontwikkeling gaan hand aan hand met sekere universele waardes wat die mensgesentreerde benadering onderskryf. Die verband tussen armoede en polisiëring is 'n voorbeeld in hierdie verband (Fourie, 1994: 1).

'n Professionele polisie diens moet gevestig word deur middel van voortdurende indiens- en professionele opleiding. Die "opvoeding" van die polisie en die gemeenskap sal voortdurend moet plaasvind. Die deursnee polisieman/- vrou aanvaar en pas redelik maklik aan by demokratisering: "The essence of uniformed police work is relatively solitary patrolling, free of direct supervision, with a high degree of discretion, in face-to-face interaction with the public, and with decisionmaking behaviour that is frequently not reviewable. Most of the operating policies of the police are beyond public scrutiny; that is, they are secretive and known only to the police themselves. Only observation can tap that initial encounter on the streets, or in a private dwelling, with all its implications for the individual citizen concerned and for his potential passage through the criminal justice system. Indeed, the theoretical development in this area over the past decade have accentuated the need for carefully sketched ethnographies of police-citizen encounters" (Quinney, 1970: 114). Dit is waarom die polisie gehaltdiens aan die gemeenskap 'n hoë standaard diens behoort te lewer en op eie inisiatief die waarde van pro-aktiewe optrede moet handhaaf, hand aan hand met alle rolspelers.

Onderdrukkende polisiëring behoort slegs gebruik te word om orde te herstel. Misdaadvoorkoming kom neer op enige vorm van optrede waardeur die samelewing sy beheer oor die gedrag van individuele lede versterk. Voordat die omstandighede in Suid-Afrika egter in oënskyn geneem kan word, moet na internasionale strategieë gekyk word.

3.3 Internasionale strategieë

In die gebiede waar die onderstaande polisiëringstrategieë toegepas word, het misdaad só handuit geruk dat dit grens aan anargie. In drie van hierdie gevalle, naamlik die "Zero Tolerance" - in New York, die "Minimal Tolerance" - in Singapoer en die "Militêre" benadering in Rio de Janeiro, was drastiese teenmaatreëls teen misdaad genoodsaak (Burger, Aug 1999: 36).

3.3.1 "Bobby on the beat" in London

Die fundamentele beginsels van die Britse "Bobby on the beat"- benadering maak voorsiening vir kontak tussen die polisie en die gemeenskap. Twee lede van die polisie doen in 'n gebied patrollie en hulle is verantwoordelik om aan te doen by besighede en wonings en gesprekke te voer met almal wat hulle teëkom. Die gemeenskap ken hulle op die naam, vertrou hulle en voorsien hulle daaglik van eerstehandse inligting rakende enige verwikkelinge in die omgewing wat tot misdaad kan lei. Indien daar enige verandering in die misdaadpatroon plaasvind, of indien die gemeenskap iemand wat verdag voorkom opmerk, selfs ook as daar nuwe intrekkers is, word polisiebeamptes op patrollie in die gebied daarvan in kennis gestel (Botha, 1992 : 5).

Enige probleme of navrae word direk met hulle gekommunikeer. Indien daar enige ernstige probleme opduik wat die twee polisiebeamptes nie self kan oplos nie, of te hore kom van dwelmsmuse, laat weet hulle die stasiebevelvoerder wat op sy beurt die narkotika-eenheid in kennis stel vir die nodige optrede. Die "Bobby on the beat" se ore is op die grond. Die polisiebeampte is bewus van alles wat in sy area gebeur en help toeriste wat verdwaal het en gaan om by skole en gesels met die leerlinge.

Die "Bobby on the beat" vervul verskeie funksies; hy is die "dominee", die "dokter", die "sielkundige", die "onderwyser" die "inligtingsburo" en nog vele meer vir die betrokke gemeenskap (Botha, 1992 : 5).

3.3.2 "Broken Window"- benadering van die vroeë 1970's in New York

Volgens Wilson en Kelling (1982: 29-38) handel die "Broken Window"- benadering oor die uitskakeling van die omstandighede wat misdaad uitlok. Hierdie omstandighede kan in twee kategorieë ingedeel word, naamlik algemene grondoorsake en die ter plaatse omstandighede. Eersgenoemde handel oor die ideale omstandighede in 'n gebied wat dit maklik maak vir 'n misdadiger om misdaad te pleeg. Hierdie tipe omstandighede bestaan reeds voordat die misdadiger die gebied betree. 'n Voorbeeld hiervan is 'n industriële gebied waar geen beligting voorkom nie. Dit vergemaklik die taak van die misdadiger aangesien hy/sy nie gesien kan word as die misdaad gepleeg word nie.

Tweedens is daar die omstandighede ter plaatse wat tot misdaad op die betrokke perseel kan lei al is die grondoorsake uitgeskakel. 'n Voorbeeld hiervan is 'n industriële gebied, alhoewel goed belig, maar wat oor geen sekuriteit beskik nie. Die misdadiger weet dat daar geen sekuriteit op die perseel is nie en niemand sal hom dus betrap nie, met ander woorde die misdadiger kan sy/haar tyd neem om in te breek; met selfs goeie beligting om dit te doen. Die genoemde oorsake handel oor die omstandighede waarin die misdadiger hom bevind. Daar is 'n groeiende besef dat die polisie veel meer kan doen in die uitskakeling van die ter plaatse omstandighede wat misdaad uitlok; hulle rol in die hantering van die grondoorsake is egter beperk (Cordner, 1996: 9).

Woonbuurte wat agteruitgaan, is 'n teelaarde vir misdaad. Afhangende van die soort buurt, is die eerste ding wat begin posvat dwelmhandel, gevolg deur prostitusie en voordat die polisie hul oë uitvee, sal sporadiese roofvoorvalle en meer ernstige misdade plaasvind. Inwoners en gehoorsame burgers begin in vrees lewe en verloor vertroue in die polisie se vermoë om orde te handhaaf en trek eerder na stiller areas. Die besighede verloor klandisie en loop deur onder inbrake en diefstal. Die gevolg is dat hulle hul deure sluit. Die onbeheerbaarheid van 'n gebied begin by die ooglopende toelaat van geringe misdaad wat uiteindelik uitloop op ernstige misdaad. "The essence of "broken windows" is that minor incivilities such as drunkenness, begging, vandalism, disorderly behaviour, graffiti, litter, if unchecked and uncontrolled, produce an atmosphere in a community or on a street in which more serious crime will flourish. This is epitomised by the idea that if a neighbourhood appears to be unattended and uncared for, if "broken windows" and other property are left broken and unrepaired, and disorderly behaviour is allowed to go unchecked — then a cycle will develop and feed on itself (Bratton, 1997: 46 - 47). Dit kom daarop neer dat indien beskadigde eiendom nie herstel word nie die persepsie ontstaan dat die eienaar daarvan nie omgee vir die eiendom nie. Die "Broken Window"- benadering is daarop gemik om die misdadiger twee keer te laat dink voordat die misdaad gepleeg word deur die omstandighede moeiliker te maak wat moontlik die misdadiger van plan kan laat verander. Die feit dat geringe misdade gepolisieer word, kan die misdadiger wat ernstige misdaad beplan van besluit laat verander. Die misdadiger besef dat as die polisie geringe misdaad ernstig polisieer daar strenger opgetree sal word teenoor misdadigers wat ernstige misdaad pleeg.

3.3.3 "Zero Tolerance"- benadering in New York

Die aansprake wat gemaak word oor die sukses van hierdie benadering in New York — in terme van dalende misdaadsyfers en die herstel van orde — het dit nie net internasionaal bekend gemaak nie, maar dit het gelei tot 'n besef dat dit in ander probleemgebiede regoor die wêreld geïmplementeer moet word. Die sukses van hierdie benadering in New York kan ook nie in isolasie gesien word nie, want die Verenigde State van Amerika het in sy geheel gedurende die implementering van hierdie strategie 'n algemene daling in misdaad getoon (Burger, Aug 1999:36).

Mnr Bob Kelly, 'n Marylandse regsgeleerde, skryf (soos aangehaal deur Johan Holtzapfel 1998: 15) hierdie algemene daling toe aan die liberale sagte-handjies-benadering van die sewentigerjare, maar identifiseer ook in ooreenstemming met politici, kriminoloë, sielkundiges en polisieoffisiere die volgende faktore wat die dalende misdaadsyfer ten grondslag lê:

- Die VSA beleef sedert 1998 'n era van ongekende welvaart, lae inflasie en 'n werkloosheidsyfer van ongeveer 4,4% aangemeld.
- Daar is openbare konsensus dat geen misdaad, hoe gering ookal, geduld word nie.
- Swaarder strawwe word opgelê; selfs vir geringer oortredings en as 'n persoon 'n derde keer gearresteer word, gaan hy/sy tronk toe.
- Daar is 'n groeiende swart middelklas.
- Die tronkbevolking van 1,2 miljoen is die hoogste in tien jaar. Strenger paroolvoorwaardes geld en ernstige jeugmisdadigers word as volwassenes hanteer. Verder dien die behoud van die doodstraf in 38 deelstate as afskrikmiddel.
- Daar is groter polisie sigbaarheid — veral voet- en voertuigpatrollies — gekoppel aan noue samewerking met die gemeenskap.
- Daar is tans ook groter simpatie met die slagoffers van misdaad as in die sewentigerjare.
- Naskoolse programme om kinders van die strate te hou, geniet baie meer aandag.
- Die politieke wil van die nuwe geslag stedelike leiers om die wil van die wetsgehoorsame meerderheid te laat geld, is oral opmerklik.

Die ervaring in New York het geleer dat waar daar 'n wet bestaan, moet dit toegepas word, ongeag die belangrikheid van die betrokke wet. As jy 'n wet nie kán of wíl toepas nie, moet dit geskrap word, anders word minagting vir die gereg gekweek. 'n Toestand waarin die gereg geminag word, het uitaard sy eie bose kringloop. Owerhede op alle vlakke moet verseker dat hulle in staat is om alle wette wat uitgevaardig is, toe te pas. Dit vereis voldoende personeel, hulpbronne, behoorlike beplanning en deeglike opleiding.

Met Bratton (latere Kommissaris van New York se polisie) se aankoms gedurende 1990 in New York, was hy ontnugter deur die graffiti, uitgebrande motorwrakke, rommel en die algemene verwaarloosing wat hy in die strate en op die sypaadjes waargeneem het. Nie-amptelike karwassers (of "lapswaaiers" soos hulle in Suid-Afrika bekend staan) was oral in die stad te sien en hulle het gedurig betaling geëis. Ongelisensieerde straatsmouse, bedelaars, sakkerollers en vandale was volop. Bratton het hom soos volg hieromtrent uitgespreek: "This was a city that had stopped caring about itself, there was a sense of a permissive society allowing certain things that would not have been permitted many years ago. The city had lost control". Bratton is gedurende Januarie 1994 aangestel as Kommissaris van New York se Polisie departement. As vertrekpunt het die polisie onder sy leiding die missie aanvaar om misdaad, ordeloosheid en vrees dramatiese in die stad te verminder (Dennis, 1997: 35).

Bratton het hierdie missie strategies benader en geïntegreer met die "Zero Tolerance"-benadering. Hy het die volgende ses areas vir besondere aandag uitgesonder: (Dennis, 1997: 35 - 38):

- Herstrukturering.
- Desentralisering.
- Formulering van doelgerigte misdaadbekampingstrategieë.
- Herstel van arrestasiebevoegdhede.
- Hersiening van teenkorrupsie ondersoeke.
- Optimale benutting van inligting.

Bratton het die herstrukturering van die New Yorkse polisie geïnisieer met die volgende doelwitte in gedagte (Dennis, 1997: 35 - 38):

- Die bepaling van duidelike prioriteite en doelstellings.

- Herstrukturering wat daarop gerig is om die organisasie in staat te stel om sy doelstellings te verwesenlik.
- Maksimum deelname van die personeel.
- Kuidige hulp van buite.

Bratton het volgens Dennis (1997: 35 - 38) met die "Zero Tolerance"- benadering 'n meer aggressiewe werkswyse, soos vergelyk met die "Broken Window"- benadering, gevolg. Dit was gebaseer op drie beginsels:

- Om probleme wat tot misdaad kan lei in die kiem te smoor. Die gedagte is om te voorkom dat die anti-sosiale elemente die gevoel kry dat hulle in beheer is — voorkom dat 'n vervalte en verwaarloosde omgewing 'n teelaarde vir misdaad en onordelike word.
- Om in teenstelling met die streng optrede teen ernstige misdaad, geringer misdade op 'n meer menslike manier ten goede te hanteer.
- Deur die direkte gevolge wat uit die vermindering van geringer misdade soos vandalisme, graffiti en onordelike voortspruit en die indirekte gevolge wat voortvloei uit die skep van 'n omgewing wat minder gunstig is vir misdadigers, aan te spreek.

Misdaadsindikate en ernstige misdaad is uiteraard 'n kernverantwoordelike van die polisie. Uit 'n voorkomingsoogpunt gesien, is die oplossing vir hierdie probleem daarin geleë om die misdaadvriendelike omgewing wat deur wetteloosheid en onvoldoende wetstoepassing gefasiliteer word, te omskep tot 'n misdaadonvriendelike omgewing.

Volgens Dennis (1997:46) het Bratton van die "Broken Window"- benadering in 'n artikel deur Kelling en Wilson in Maart 1982 te wete gekom en daaruit die "Zero Tolerance"- strategie vir New York ontwikkel. Soos baie ander stede en dorpe is New York gedurende die liberaliseringsperiode, waarna verwys word as die "sosiale evolusie"- tydperk van die sestiger- tot die negentigerjare, toenemend geteister deur misdaad, ordeloosheid en vrees. Gedurende hierdie tydperk het die polisie geleidelik oorbeweeg na die sogenaamde "professionele era". Dennis (1997: 30) verwys daarna as die era van die R'e, naamlik "Rapid response", Random patrol" en "Reactive investigation".

"Rapid response" handel oor die reaksietyd. Klagtes word so gou moontlik opgevolg om reaksie so vinnig as moontlik te laat geskied. Slegs voertuie is in hierdie proses gebruik, met ander woorde geen voetpatrollies nie en min persoonlike kontak tussen die gemeenskap en die polisie het plaasgevind. "Random patrol" was patrollies wat deur die patrollievoertuig gery was om klagtes by te woon, met ander woorde die voertuig het van klagte na klagte gery en nie patrollies op eie inisiatief onderneem nie. Voor die "professionele era" is patrollies sonder enige doelgerigte patroon gery "..... to secure the trust, confidence, respect and support of the public. Only by insisting on high standards of professional conduct at all the levels can these (policing) objectives be met since anything which fall short of the high standards expected by public will lead to a lack of confidence, respect and support" (Alderson, 1979:17).

Die polisiebeamptes op patrollie was nie tot 'n spesifieke gebied beperk nie en die misdadigers het nooit geweet waar hulle is nie. Dit was 'n goeie afskrikmiddel. Die polisie het egter in die proses by die belangrikste inligtingsbron, die gemeenskap, verby gery. "Reactive investigation" behels die reaktiewe ondersoek van 'n klagte waar slegs na die feite van die klagte geluister was en geen tyd by die klaer gespandeer is om na die faktore wat die misdaad voorafgegaan of beïnvloed het, te luister nie. Die "professionele era" het gepaardgegaan met toenemende meganisasie en die gebruik van moderne tegnologie en dus minder polisiebeamptes op straat. Om te verseker dat effektief wegbeweeg kon word van hierdie era, is ervare stasiebevelvoerders met naskoolse kwalifikasies aangestel. Daar is van hulle vereis om te fokus op beide ernstige en geringe misdade. Aan stasiebevelvoerders is weer volle beheer toegesê oor spesialiseenhede soos die narkotika- en die speurtak (Dennis, 1997: 30). Volgens Hale (1994: 25) het die meganisasieproses polisiebeamptes in "metaalkolonne" geplaas en hulle sodoende effektief van die gemeenskap wat hulle moes dien, geïsoleer. Gevolglik is die basiese beginsels van polisiëring verwaarloos.

Die situasie in New York is vererger deur die aantal korrupsieskandale in die polisie gedurende die vroeë sewentigerjare. Die politieke oplossing wat deur die Stadsraad van New York aanvaar is om dit hok te slaan, was om geleenthede vir korrupsie te beperk deur die aanwending en die verantwoordelikhede van die polisie in te kort. Al hierdie faktore het bygedra tot die indruk dat die polisie hulle aan die strate onttrek het.

Hierdie omstandighede het polisiëring in New York omgekeer en die verantwoordelikheid en aanspreeklikheid vir misdaadvoorkoming en die uitskakeling van ordeloosheid is opnuut tot op stasievlak afgewentel.

Die gevolg hiervan was dat die strate en duikweë van New York spoedig begin wemel het van graffiti en ander tekens van ordeloosheid. Ondergrondse stasies het in krotbuurte vir haweloses en aggressiewe bedelaars ontaard. Op sy beurt het dit bygedra tot 'n klimaat van vrees en onveiligheid by die publiek in 'n tyd toe daar 'n merkbare agteruitgang in lewensgehalte was. Bratton het gevolglik New York se Polisie departement gedesentraliseer en gemeenskapspolisiebeamptes op stasievlak begin aanwend. Stasiebevelvoerders het volle beheer verkry oor spesialiseenhede soos die speur- en narkotikatakke. Uit vrees vir korrupsie het laasgenoemde afdelings onafhanklik gefunksioneer (Dennis, 1997: 35-37).

Volgens Dennis herstel die "Zero Tolerance"- benadering die wil en vertroue van die polisie om op te tree. Die vertroue van die gemeenskap in die polisie word ook hierdeur versterk. Hierdie benadering het ontstaan uit die "Broken window"- beginsel. Beide benaderings spreek minder ernstige misdaad aan (Dennis, 1997: 26). Volgens Wilson en Kelling is die plaaslike verordeninge in New York (die sogenaamde "Quality of life laws") wat oor 'n tydperk van 25 jaar heeltemal afgeskaf is, opnuut afgedwing. Wilson en Kelling maak dit ook duidelik dat politieke en openbare steun vir die toepassing van die "Quality of life"- wette — oftewel die uitskakeling van algemene ordeloosheid deur die toepassing van "minder belangrike" wetgewing — onontbeerlik is. New York was in die gelukkige posisie dat sy nuutverkoose burgemeester, Rudolph Giuliani, hierdie benadering aktief ondersteun en selfs bevorder het. Die logiese benadering vir die polisie is derhalwe om bogenoemde toestande en die gebiede waar dit voorkom, vroegtydig te identifiseer en uit te skakel en die publiek daaromtrent in te lig. Die uitskakeling van sulke plaaslike faktore wat tot misdaad aanleiding gee, vorm in 'n groot mate ook die grondslag van die "Broken window"- benadering. Daar is 'n belangrike skakel tussen wangedrag van geringe aard en gevalle van ernstige misdaad. Indien wangedrag, byvoorbeeld dronk mense wat in die openbaar rondlê, prostitute wat aggressief klante werf ens, nie betyds aangespreek word nie, kan dit uitbrei tot meer ernstige misdaad. By implikasie is dit duidelik dat dit die verantwoordelikheid van die polisie is om te verhoed dat sodanige toename in misdaad plaasvind (Dennis, 1997: 26).

In die lig van die liberaliseringsproses wat die wêreldpolitiek die afgelope 30 tot 40 jaar beleef het, het die liberale sienswyse van wat orde behels skynbaar die oorhand begin kry vanaf 1960 tot 2000. Die arrestasiebevoegdheid van die patrollerende polisiebeampte is ten opsigte van alle tipes misdaad herstel. Met Bratton se aankoms in New York was patrollerende polisiebeamptes byvoorbeeld nie toegelaat om arrestasies ten opsigte van dwelmmisdrywe uit te voer nie — dit was die taak van die sentrale departement. In die geval van New York is hierdie bevoegdheid herstel en kon lede op patrollie weer sodanige arrestasies maak, trouens hulle is selfs aangemoedig om dit te doen. Doelgerigte misdaadbekampingstrategieë is ontwikkel om dwelmshandel, jeugmisdad, die onwettige besit van vuurwapens, motordiefstal, korrupsie, gesinsgeweld, "Quality of life"-oortredings en verkeersoortredings teen te werk (Dennis, 1997: 36 - 40).

Charles Pollard, hoof van die Teemsvallei Polisie, is krities oor die moontlikheid dat 'n wetstoepassingsbenadering en gemeenskapspolisiëring saam toegepas kan word na aanleiding van die "Zero Tolerance"-benadering in New York: "No matter how far the written policies talk about community policing, if the values and systems of the organisation do not support it, or worse, as in the case in New York, they actually conflict with it, then a community style of policing is doomed to failure" (Pollard, 1997:54). Norman Dennis, 'n Britse sosioloog en outeur van Bratton se boeke, meen dat die sosiale veranderings wat sedert die dertigerjare in Brittanje plaasgevind het 'n merkbare impak op misdaad gehad het. Hy baseer sy standpunt op faktore wat verband hou met die ontwikkeling van die moderne mens en beweer dat polisie optrede alleen nie die antwoord is om misdaad te verminder nie: "No police strategy in itself, no matter how effective, can return crime to the levels of forty years ago" (Dennis, 1997: 17). Dus is die polisie afhanklik van die samewerking van die gemeenskap om suksesvol te wees in die voorkoming van misdaad.

Volgens Dennis het die Burgemeester van New York, Rudolph Giuliani, self opgetree as koördineerder van al die ander agentskappe in die stad wat 'n rol in bogenoemde strategieë gespeel het. Die sukses, al dan nie, van hierdie strategieë is deurlopend gemonitor deur middel van 'n stelsel bekend as "Comprehensive Computer Statistics" (Compstat). Dit het uit vier basiese elemente bestaan: tydige en akkurate intelligensie, spoedige aanwending van hulpbronne, doeltreffende taktiek en meedoënlose opvolging.

Elke twee weke is 'n vergadering tussen die topbestuur en stasiebevelvoerders gehou om die resultate te bespreek. Die stasiebevelvoerders het ook aan die hand van die misdaadstatistiek in hulle onderskeie stasiewyke verduidelik wat hulle beplan om misdaadvlakke te laat daal (Dennis, 1997: 38 - 39).

Bratton het egter tot sy ontnugtering ontdek dat sekere inligtingstelsels so ontoeganklik was dat dit doeltreffendheid in die wiele gery het. So byvoorbeeld was speurders toegang ontsê tot 'n aantal rekenaarstelsels omdat die vrees bestaan het dat hulle die integriteit van ander ondersoeke in die gedrang kon bring. Hy het hierdie saak reggestel en glo dat dit 'n bydrae tot die skerp afname in misdaad in New York gelewer het. Bratton het met verwysing na die "Zero Tolerance" - benadering beweer dat die polisie deur hulle optrede die sosiale gedrag van mense kan beïnvloed en selfs beheer: "We have shown in New York City that police can change behaviour, can control behaviour and, most importantly, can prevent crime by their actions independently of other factors" (Dennis, 1997: 41).

Die polisie word toenemend onder die vergrootglas geplaas. Elke geval van gesagsmisbruik, elke oortreding, elke voorval van brutaliteit en elke geval van bewese of beweerde korrupsie, is gesien as 'n bewys van die polisie se poging om te hervorm — nie weens 'n behoefte aan hervorming en regstelling nie, "but simply as grist for the anti-police mill" (Dennis, 1997: 26). "On that assumption, so long as the circumstances remain unchanged, the number of criminals and criminal acts will remain unchanged. Policing in that case, loses its moral justification — the police are helpless to do anything about crime. All they can do is to go through the motions of controlling it ..." (Dennis, 1997: 15).

3.3.4 "Minimal Tolerance"- benadering in Singapoer

Die "Minimal Tolerance"- benadering in Singapoer is 'n strategie wat reeds sedert die sestigerjare geïmplementeer word. Singapoer het destyds onder 'n ernstige vlaag van misdaad gebuk gegaan; 'n toestand van semiwetteloosheid het trouens geheers. Die polisie in Singapoer het voordat hierdie benadering geïmplementeer was, geen respek en vertroue van die publiek geniet nie; die rede hiervoor was korrupsie in polisiegeledere. Die polisie was gedurende die koloniale tydperk onder Britse beheer en is as meelopers van die "onderdrukker" gesien. Die enigste alternatief vir die bevolking was om by een of ander

van die bestaande geheime organisasies aan te sluit om hulle sodoende teen misdaad te beskerm. Die probleem is vererger deurdat polisiebeamptes en misdadigers soms aan dieselfde geheime organisasie behoort het en sodoende medepligtigheid aan misdaad bevorder het. Die regering het die probleem aangespreek deur 'n "Corrupt Practices Investigation Board (CPIB)" aan te stel. Hierdie raad het direk onder die Eerste Minister geresorteer. Dit het korrupsie of bewerings in die verband ondersoek en teen die skuldiges opgetree. Tydens werwing is slegs die beste kandidate in die polisiediens opgeneem en opleiding is met internasionaal aanvaarbare metodes in pas gebring.

"The Singaporeans have traded off some degree of personal freedom for personal security. Some measures adopted by Singaporeans to fight crime, would possibly be unconstitutional in the New South Africa. The question must nevertheless be asked whether some sort of trade off of this kind would not also be indispensable if South Africa is to overcome its most serious problem - crime" (Verslag van Suid-Afrika se Hoë Kommissaris in Singapoer, 1997: 4). Oortredings soos byvoorbeeld openbare rusverstoring en drankmisbruik is swaar gestraf. Die totale pakket van minimum verdraagsaamheid, doeltreffende polisiëring en streng strawwe dien as afskrikmiddel om misdaad te pleeg. Hierdie benadering het 'n anti-misdaadkultuur by die bevolking van Singapoer gevestig. Dobbels, prostitusie en pornografiese materiaal is verbied. Die maatskaplike oorsake van 'n misdaad is aangespreek deur middel van doeltreffende seinstelsel.

3.3.5 "Militêre" benadering in Rio de Janeiro

José O de Meira Penna, 'n voormalige Argentynse ambassadeur in Pole, het na hierdie benadering verwys in 'n gevallestudie wat na die opkoms van die nuwe wêreldorde van vryheid — bekend as die "beslissende, demokratiese liberalisme" — verskyn het. Hy tipeer dit as die oorgang van 'n "age of war" na 'n "age of crime" (Penna, 1996: 1).

Mendel (1997: 1) huldig die volgende standpunt ten opsigte van hierdie tipe benadering: "More and more military analysis and planning must include dealing with lawlessness and organised crime as criminal activities becomes a bigger security threat. Such activities often involve weapons proliferation, including black market trading of nuclear material; drug trafficking and other crimes linked to terrorism and insurgency; profiteering from

illegal immigration; and exploiting areas in megacities where government control and services have eroded. Events around the world demonstrate that crime is increasingly threatening democratic governments”.

Penna is erg krities oor die negatiewe gevolge van die sogenaamde “triomf van demokratiese liberalisme”, waaronder die wêreldwye toename in misdaad oor die algemeen en in Brasilië in die besonder. Volgens hom het demokratiese liberalisme ‘n toestand van morele en sosiale agteruitgang tot gevolg gehad wat daartoe gelei het dat simpatie meer by die oortreder as by die slagoffer lê. Daar word gepoog om eerder verskonings vir die oortreder aan te bied as om teen hom op te tree. Bekende verskonings wat dikwels gehoor word, wentel rondom konsepte soos militêre diktatorskap, kapitalisme, armoede, ekonomiese depressie, polisiebrutaliteit, rassisme, onvoldoende opvoedkundige stelsels en nog vele meer (Penna, 1996: 4).

Vir Penna dien Brazilië en in die besonder Rio de Janeiro, as goeie voorbeelde van die gevolge wat voortspruit uit ‘n oorgang van ‘n militêre na ‘n liberale regeringstelsel. Die gevolge was veral merkbaar in die dramatiese styging in misdaad: “As the military regime’s rule deteriorated in the early 1980’s, the number of homicides, robberies, kidnappings, prison rebellions, heinous crimes against children, death squad murders, lynching and vigilante activities, increased by leaps and bounds” (Penna, 1996: 5). Teen 1994 het geweldsmisdaad soos bankrowe, dwelmsmokkelary en straatgevegte ‘n skrikwekkende atmosfeer van onveiligheid geskep. Die polisie was meestal magteloos en daar is aanduidings dat hulle by geleentheid selfs medepligtig was (Mendel, 1997: 12).

In November 1994 het die Federale Regering van Brasilië ‘n militêre ondersteuningsmag bestaande uit elemente van die leër, vloot en lugmag na Rio de Janeiro gestuur om onder militêre bevel ‘n drie maande lange operasie teen misdaad uit te voer. Hul opdrag was die volgende:

- Om die owerheidsgesag te herstel, en
- om die veiligheid en sekuriteit van die bevolking te verseker.

Volgens Mendel was dit nodig om uitvoering te gee aan hierdie opdrag. Die operasie is in die volgende fases verdeel:

- Isoleer (Operasie "Granito"; oor land, see en in die lug).
- Polisieer (Operasie "Rubi"; straatpatrollies en soek-en-gryp-operasies).
- Bekamp (Operasie "Tapazio"; die ystervuis waarmee gewapende misdaadbendes uitgewis is) (Mendel, 1997: 12 - 13).

Mendel (1997: 7 -10) het ook vier beperkende faktore ten opsigte van die operasie geïdentifiseer:

- 'n Politieke opdrag is uitgereik dat institusionele en konstitusionele normaliteit gehandhaaf moet word, met ander woorde die optrede van die veiligheidsmagte moet steeds konstitusioneel en korrek wees. Vir hierdie doel is 12 regters aangestel om strafregterlike sake spoedig af te handel.
- Die militêre ondersteuningsmag is slegs drie maande gegun om 'n impak op die bedrywighede van misdaadorganisasies te maak; dit was egter te kort en opvolgoperasies was nodig.
- Die polisie is nie deur die bevolking en plaaslike regering vertrou nie. Hul optrede moes dus van so 'n aard wees dat vertroue herstel kon word.
- Die misdaadintelligensievermoë van die polisie neem jare om doeltreffend te funksioneer en was die militêre ondersteuningsmag genoop om 'n alternatiewe intelligensieafdeling permanent te vestig.

Die positiewe resultate van die operasie was van korte duur; alles het weer na wanorde teruggekeer aangesien die gewapende magte se rol in die lig van die nuwe wêreldorde hersien moes word. Oor die rol van die polisie lewer Penna die volgende kommentaar:

"As long as any police is deprived of the loyal support and confidence of rulers, sufficient equipment, popular support, and adequate pay, no effective combatting of crime can be contemplated" (Penna, 1996:10). Penna is terdeë daarvan bewus dat die breër algemene aard van misdaadvoorkoming in die moderne wêreld veel meer behels as nét polisieoptrede.

3.3.6 Hollandse “verzuilen” - (voorkoming), “ontzuiling” - (bekamping) en “restauratie” - (herstel) benaderings

In Nederland het die polisie die verskillende polisiëringstydperke wat die land al ervaar het in diepte ontleed om die praktiese uitvoerbaarheid van die bogenoemde nuwe benadering op die proef te stel, naamlik die “verzuilen” - (voorkoming) tydperk van 1945 tot 1965 en die “ontzuiling” - (bekamping) tydperk van 1966 tot 1978. Die twee genoemde tydperke is gebaseer op die handhawing van wet en orde; daarteenoor die meer gepolitiseerde benadering, naamlik die “restauratie” — (herstel) tydperk van 1978 tot die hede. Laasgenoemde is 'n welsynsgerigte benadering waarvan die toepassing deur verskeie toonaangewende persone in die Nederlandse polisie geanaliseer is (Fourie, 1994:22).

In laasgenoemde benadering word die hulpverleningstaak van die polisie sterk benadruk. Dit is gekoppel aan die pleidooi dat die polisie nader aan die samelewing moet beweeg, waarby ingesluit maatskaplike dienste (waar die polisie maatskaplike probleme wat tot misdaad lei, aan welsynsorganisasies uitwys en sektorale polisieorg (waar die polisie wyke in sektore onderverdeel is) - kenmerke waaroor die polisie-organisasie móét beskik om sy welsynsfunksie te volvoer. Hierdie benadering het hewige debatte in polisieagentskappe in Nederland en selfs regoor die wêreld ontlok (Fourie, 1994: 23).

Hoewel die polisie geen direkte beheer oor die grondoorsake van misdaad soos sosiale onreg, ongelyke ekonomiese geleenthede, onvoldoende onderwysgeleenthede, gesinsverbrokkeling, gemeenskapswaardes en vele andere het nie, kan hulle help om dit te identifiseer en die instansies wat dit behoort aan te spreek, positief te aktiveer. Hierdie benadering omvat 'n groot mate van gemeenskapspolisiëring.

Volgens Peter Merkl, 'n politieke filosoof, kan die verskil tussen liberalisme en konserwatisme opgesom word as onderskeidelik 'n beheptheid met vooruitgang en 'n beheptheid met orde. Vir konserwatiste beteken orde onder meer die respek vir waardes, tradisie en leiers. Orde beteken ook dat die individu inskakel by 'n goeie orde en goeie gesag. Volgens Merkl is liberaliste meer geneig om te eksperimenteer, om te skok, en om gevestigde tradisies en gebruike uit te daag. Hulle hervorm en verander gedurig (Merkl, 1972:131 - 132).

Die oplossing lê volgens hom daarin om 'n balans te handhaaf: " Man .... is an unlimited ape as well as undeveloped angel ... if the development of the angelic element in him demands freedom and opportunity, ... the eradication of the bestial element calls for the exercise of authority and for the stern enforcement of the law" (Merkl, 1972:131 - 132). Terwyl die gesin- en familiestelsels en die gepaardgaande waardesisteme in die vroeëre dekades van hierdie eeu nog gehandhaaf is, en ander instellings en meganismes van sosiale beheer en verkeer nog in plek was, was die voorkoms van vandalisme, straatboewery en misdaad oor die algemeen laag. Insgelyks was die agting vir die polisie hoog en was relatief min beamptes nodig om orde te handhaaf. Sedert die sestigerjare het hierdie vorme van sosiale beheer progressief verswak. Die gevolg van die liberaliseringsproses was die ondermyning van polisiegesag en die oordrewe klem op die regte van die oortreder.

3.4 Samevatting

Hierdie hoofstuk neem 'n aanvang met 'n geskiedkundige oorsig van polisiëring, gevolg deur 'n teoretiese grondslag aan die hand van internasionale misdaadvoorkomingstrategieë naamlik:

- "Bobby on the beat"- benadering in London.
- "Broken Window"- benadering in New York.
- "Zero Tolerance"- benadering in New York.
- "Minimal Tolerance"- benadering in Singapoer.
- "Militêre" benadering in Rio de Janeiro.
- Hollandse "verzuilen" - (voorkoming), "ontzuiling" - (bekamping) en "restauratie" - (herstel) benaderings.

Met die grondbeginsels van gemeenskapspolisiëring in Hoofstuk 2 in gedagte, is die teoretiese onderbou vir misdaadvoorkoming aan die hand van internasionale polisiëringstrategieë in hierdie hoofstuk saamgevat. In Hoofstuk 4 word die Elsie'srivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan bespreek.

Hoofstuk 4   Die Elsieviersrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomings-aksieplan

4.1   Inleiding

In die vorige hoofstuk is die teoretiese verwysingsraamwerk vir misdaadvoorkoming aan die hand van internasionale polisiëringstrategieë bespreek. In Hoofstuk 2 is die rol van die gemeenskap breedvoerig behandel. Hierdie hoofstukke vorm die teoretiese grondslag van die gevallestudie. Teen die agtergrond van die breë doelstellings van die werkstuk word die praktiese waarde van gemeenskap- polisieforumme en die potensiaal van die toepaslike misdaadvoorkomingsbenaderings, in hierdie hoofstuk geïdentifiseer en bespreek.

In hierdie hoofstuk word 'n geografiese agtergrond van Elsieviersrivier en die bendes in die gebied gegee. Vervolgens word die gebied strategies ontleed, waarna die Elsieviersrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan bespreek word, samehangend met die konsepte en benaderings wat in die vorige hoofstukke bespreek is. Dit word gevolg deur 'n bespreking van die rasioneel wat die beginsels van gemeenskapsbetrokkenheid en misdaadvoorkomingsbenaderings onderlê.

Teen hierdie agtergrond het die onderhawige hoofstuk die volgende doelwitte:

- Om die agtergrond en ontstaan van die Elsieviersrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan te skets.
- Die beginsels en werkswyse van hierdie misdaadvoorkomingsaksieplan te verduidelik.
- Die identifisering van die rolspelers wat by die aksieplan ingeskakel het.
- Die identifisering van die faktore wat die deurslag tot die sukses van die plan gegee het.
- Die uitwerking van hierdie aksieplan op misdaad in die gebied.
- Die redes vir en gevolge van die beëindiging van die Elsieviersrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan.

4.2 Agtergrond van Elsie'srivier

4.2.1 Historiese agtergrond en ontstaan van Elsie'srivier

Elsie'srivier het as 'n selfversorgende landbounedersetting in 1870 ontstaan. Elsie'srivierstasie was op die 8 myl merk van die spoorlyn tussen Wellington en Kaapstad. Dit was die sogenaamde "Halt"; vandaar die naam van die hoofstraat "Haltweg". Waens van die omliggende plase het hier bymekaargekom en op die trein gewag. Perde het water gesuip uit die Elsie'skraalrivier en die passasiers het geëet en koffie gedrink by die koffiehuis met die naam van "Arcadia". Haltweg was aanvanklik die wapad tussen Stellenbosch en die Elsie'srivierhalt. Die dorp is in 1698 na Elsie van Suurwaarde, die eienaar van die plaas langs die Elsie'skraalrivier ("Altijd Gedacht"), vernoem. Met die verloop van tyd is die plaas onder die familie van die plaaseienaar wat meerendeels blank was en enkele Indiërs wat ook in die gebied gewoon het, verdeel.

Die eerste skool — die Norwood Undenominational Public School - wat vir blankes gereserveer was, is in 1912 gebou. Gedurende die Anglo-Boereoorlog is duisende vlugteling uit die Transvaal en Vrystaat gedwing om hulle in Elsie'srivier te vestig. Gedurende die depressie in die dertigerjare het werkloosheid geheers en vanweë die skrale kans vir werkseleentheid by die spoorweë het mense naby die spoorlyn begin pondokke opslaan om in te woon. Teen 1940 was die bevolking van Elsie'srivier ongeveer 40 000. In 1942 is die Elsie'srivier gebied deur die Kaapse Mediese Raad as 'n "swart kol" geïdentifiseer en in 1944 is dit deur die Goodwood Munisipaliteit oorgeneem. Die grondbesitters was steeds blankes en slegs enkele Indiërs.

Die Elsie'skraalrivier het soms groot gevaar vir die inwoners ingehou. Gedurende die wintermaande het dit soms sy walle oorstroom wat Haltweg in 'n rivier omskep het aangesien die dreineringswak was. Om die probleem te oorbrug, is 'n betonkanaal gebou om die rivier se loop te verander. Die beskikbaarheid van drinkwater in die Elsie'srivier gebied was egter steeds 'n probleem en die inwoners moes van vroegdag af in lang rye tustaan om drinkwater te koop.

Teen 1948 het die Nasionale Party met sy apartheidsbeleid aan bewind gekom. Die bruinmense wat in Goodwood, Vasco, Bellville en Parow woonagtig was, is geforseer om hulle eiendomme goedkoop te verkoop. Hulle het in pondokke in Elsiesrivier gaan bly. Ook fabriekswerkers in Parow en Epping het hulle weens die hoë reiskoste in Elsiesrivier gevestig. Hierdie instromings het daartoe bygedra dat gemeenskappe ontwig is en misdaadbeheer vinnig agteruitgegaan het.

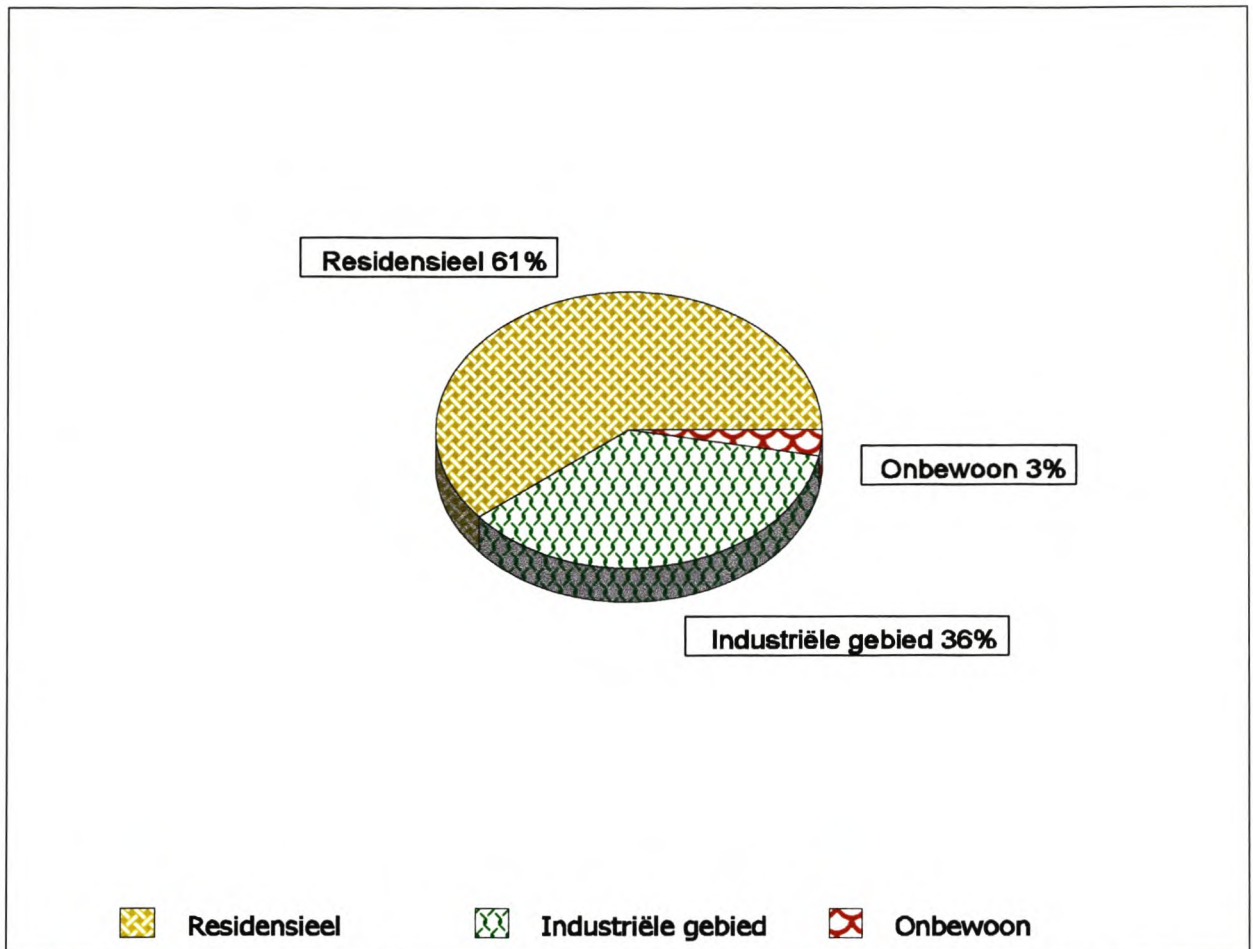
Gedurende die sewentigerjare het werkloosheid en misdaad hoogty gevier in Elsiesrivier en is by verre die meeste gewelddadige sterfgevälle in die Wes-Kaap hier aangemeld. Bendes het oral begin kop uitsteek en 'n bedreiging vir die sosiale orde geword. Die gemeenskap se veiligheid was onseker en in gebiede soos "Kreefgat", vandag Riverton genoem, het toestand sodanig versleg dat dit ontoeganklik was na sonder.

Gedurende die vyftigerjare is Elsiesrivier ingevolge apartheidswetgewing as kleurlinggebied geklassifiseer. Dit het die gebied geïsoleer gelaat wat tot wanorde aanleiding gegee het. Hierdie toestand was 'n vrugbare teelaarde vir bendebedrywighede. Ruyterwacht, 'n woonbuurt in Elsiesrivier, het op hierdie stadium onder die Goodwood Munisipaliteit geresorteer en is as blankegebied geklassifiseer. Tydens die oorname van Elsiesrivier deur die Afdelingsraad van die Kaap in die vroeë 1970's was daar ongeveer 7 000 pondokke in die gebied. Tussen 1970 en 1978 is 4 382 van hierdie pondokke deur die Afdelingsraad gesloop. Die inwoners is tydelik in deurgangskampe gevestig. Hierdie kampe het uit rye sinkplaatstrukture sonder vloere en plafonne bestaan. Die mure het uit dun houtafskortings bestaan.

In 'n poging om die behuisingsituasie aan te spreek, is die sogenaamde "Slums Act" van 1934 — die beperking op die koop en verkoop van wonings — in 1971 hersien. Tussen 1971 en 1973 is die bruin en swart inwoners geforseer om hulle wonings vir onder markverwante pryse aan die Afdelingsraad te verkoop. Op hierdie manier is 45% van die bruin bevolking uit Elsiesrivier verskuif. Die gebeure gedurende hierdie tydperk was grondliggend vir die situasie waarin Elsiesrivier tans verkeer.

4.2.2 Geografiese ontleding van Elsiesrivier

4.2.2.1 Funksionele gebiede in Elsiesrivier

Grafiek 1: Funksionele gebiede in Elsiesrivier as persentasie van die totale oppervlakte. (Stadsklerke Mnr'e Owen Peters en Jasper Compion, Die Stad Tygerberg, 27 April 1998)

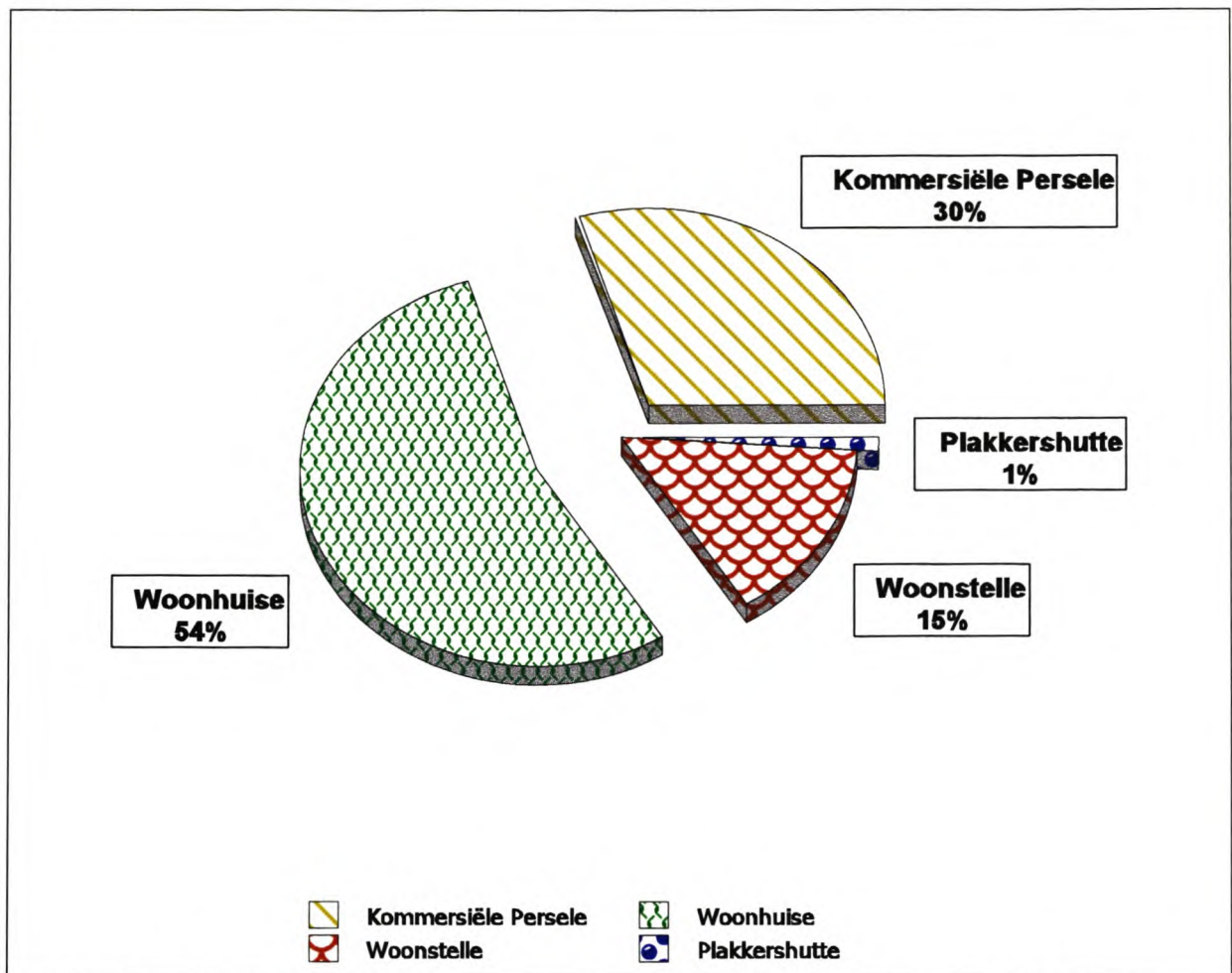
4.2.2.2 Munisipale grense van Elsiesrivier

Die munisipale grense van Elsiesrivier ressorteer onder twee munisipale wyke van die Stad Tygerberg: (Kyk aanhangsel A)

- Die sentrale gebied vanaf 35ste Laan tot Valhallastraat en Bishop Lavis tot by die Parow spoorlyn.
- Die westelike gebied vanaf Valhalla tot by Vanguard Rylaan en Bontheuwel tot by die Goodwood spoorlyn.

4.2.2.3 Funksionele verdeling van persele in Elsiesrivier

Grafiek 2: Funksionele verdeling van persele in Elsiesrivier as persentasie van die totale oppervlakte. (Stadsklerke mnr'e Owen Peters en Jasper Compion, Die Stad Tygerberg, 27 Augustus 1998)

4.2.2.4 Die verdeling van die industriële gebiede in Elsiesrivier

Gebied	Grootte in hektaar	Grootte in km ²
Elsiesrivier Industrieel	95	0.95
Epping 2	326	3.26
Skougrond	60	0.60
WP Park	26	0.26
Totaal	507 hektaar	5.07 km ²

Tabel 1: Industriële gebiede volgens oppervlakte in Elsiesrivier. (Stadsklerke mnr'e Owen Peters en Jasper Compion, Die Stad Tygerberg, 27 Julie 1998).

4.2.2.5 Bevolkingsgroei en -grootte van Elsiesrivier volgens woongebiede

GEBIED	BEVOLKING 1991	JAARLIKSE GROEIKOERS	BEVOLKING 1998	GROOTTE IN HEKTAAR	GROOTTE IN KM ²
Adriaanse Landgoed	7975	0.90	9277	45.3	0.453
Avondale	5922	0.41	7092	48.1	0.481
Avonwood	5179	1.54	6337	42.4	0.424
Balvenie	4205	3.69	6291	50.5	0.505
Clarke Landgoed	4765	0.67	5989	38.3	0.383
Elnor	1363	4.98	2915	28.9	0.289
Epping Landgoed	5170	1.93	6919	26.3	0.263
Leonsdale	6586	0.84	7623	53.0	0.53
Matroosfontein	4063	6.94	7550	59.6	0.595
Norwood	2809	0.37	3605	51.6	0.516
Riverton	2590	0.09	3606	49.2	0.492
Ruyterwacht	7736	1.35	8835	160.0	1.6
Salberau	5297	19.73	12605	56.9	0.569
The Range	2880	2.66	4462	26.1	0.261
Valhalla	851	0.93	1906	24.2	0.242
Totaal	67391	2.6	95062	76027 ha	7.60 km ²

Tabel 2: Die bevolkingsgetalle van Elsiesrivier volgens woongebied. (Stadsklerke mnr'e Owen Peters en Jasper Compion, Die Stad Tygerberg, 27 Julie 1998)

4.2.2.6 Opsommende bevolkingsyfers van residensiële en industriële gebiede in Elsiesrivier

ELSIESRIVIER	BEVOLKING	GROOTTE IN HEKTAAR	GROOTTE IN KM ²
Industrieel	N.V.T.	507	5.07
Residensiëel	95062	760	7.60
TOTAAL	95062	1267 ha	12.67 km ²

Tabel 3: Opsommende bevolkingstatistiek vir Elsiesrivier. (Stadsklerke mnr'e Owen Peters en Jasper Compion, Die Stad Tygerberg, 27 Julie 1998)

4.2.3 Bendes in Elsie'srivier

4.2.3.1 Algemene agtergrond

Bendes het 'n lang en komplekse geskiedenis wat nie in die bestek van hierdie studie bespreek kan word nie. Elsie'srivier is een van die gebiede in die Kaapse Skiereiland waar bendes veral sedert die vroeë vyftigerjare 'n bloeitydperk beleef het.

In die **Wet op Georganiseerde Misdaad (Wet 121 van 1998)** word na 'n kriminele bende verwys as 'n formele of informele organisasie, vereniging of groep mense met as doelstelling die pleeg van misdaad. Sodanige organisasie beskik oor identifikasie in die vorm van 'n naam en 'n unieke kenteken of simbool. Bendelede is individueel of gesamentlik by kriminele bendeaktiwiteite betrokke.

In **Werkboek no 6** (bladsy 3) van die Suid-Afrikaanse Polisie se bende-eenheid, word verskeie faktore geïdentifiseer wat as redes vir die ontstaan van bendes beskou word. Slegs enkele word hier vermeld:

- lae onderwysvlak;
- werkloosheid;
- gebroke gesinslewe;
- waar bendelewe 'n aanvaarde lewenswyse is;
- swak huislike omstandighede;
- negatiewe rolmodelle.

In dieselfde werkboek (bladsy 3) word ook enkele karaktereienskappe van bendelede gegee:

- 'n vyandige en aggressiewe gesindheid;
- 'n straatgedrag-houding;
- 'n onderontwikkelde sosiale gedragspatroon;
- 'n onvermoë om eie persoonlike probleme te hanteer;
- 'n gebrek aan respek vir alle vorms van gesag.

Op bladsy vier van die voorgenoemde werkboek word die beweegredes gegee om 'n bendelid te word:

- as gevolg van die bogenoemde faktore;
- om beskerm te word deur groter en sterker persone;
- om 'n individu se selfbeeld te verbeter;
- om verhoogde selfbeeld te verkry;
- om familiebeskerming te vervang;
- avontuurlustigheid;
- om 'n gevoel van mag oor ander persone te bekom;
- finansiële voordele;
- groepsdruk;
- om aansien onder gelykes te verkry;
- om ouertoedig te onduik.

Daar is verskeie redes waarom individue aansluit by bendes. Dit hang af van sy omgewing, agtergrond en omstandighde.

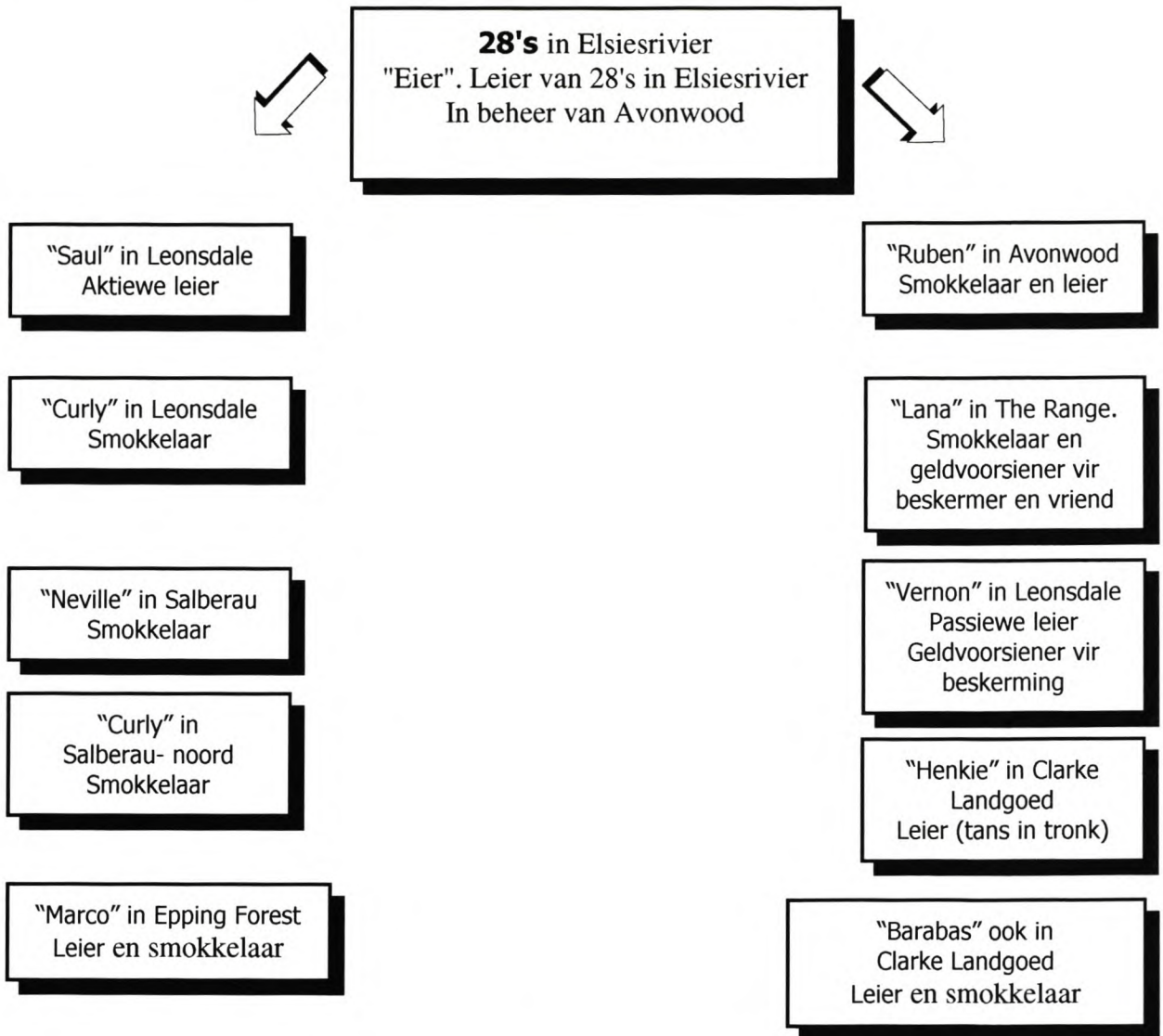
4.2.3.2 Agtergrond van bendes in Elsiesrivier

In Elsiesrivier kom twee oorheersende bendegroepe voor, naamlik die 26's (ook bekend as die Americans) en die 28's. Hierdie twee bendes oorheers die gebied. Daar is ook kleiner bendes wat by die twee groot bendes geaffilieer is en met hulle saamwerk. Hierdie kleiner bendes word soms gebruik om ander bendes aan te val of selfs eie bendelede te vermoor. Hulle word hiervoor met dwelms en dagga vergoed.

Bendes gebruik misdaad — veral geweldsmisdaad — om hulle doelstellings te bereik. Prostitusie en dranksmokkelary was nog altyd deel van hulle manier om finansiële gewin te bekom. Bendes het hulle sedert die laat 1980's toegespits op huisbrake en diefstal. Met die toename in die verkope van motorradio's het hulle begin konsentreer op diefstalle uit motors — dikwels word die motors gesteel om ander misdade te pleeg. Veral jong bendelede steel motorradio's en verruil dit dan vir dagga, "mandrax", kokaïne, "crack" en "ecstasy".

4.2.3.2.1 Uitleg¹ van die 28-bende² in Elsiesrivier

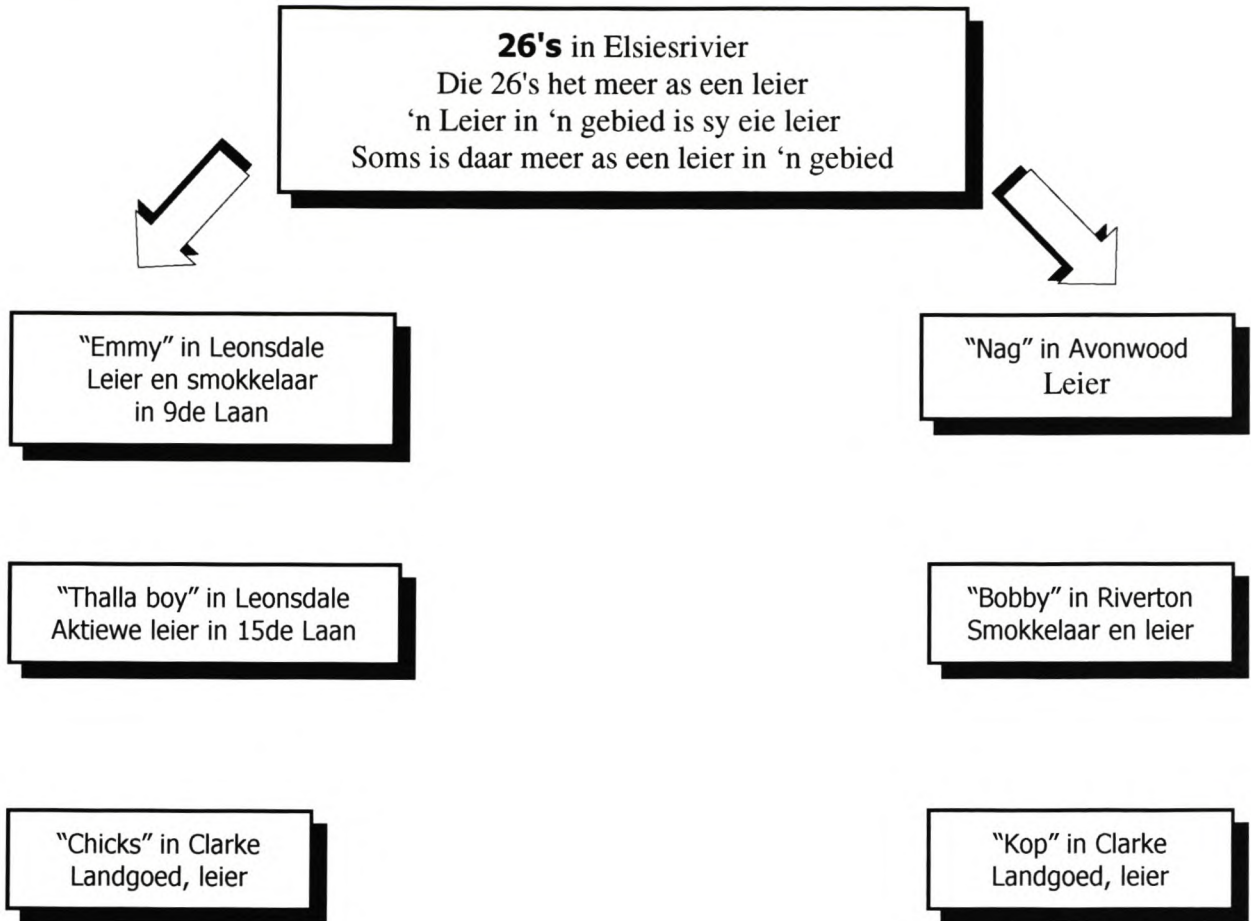
Figuur 2. Uitleg van die 28- bende³

¹ Hierdie uitleg sluit slegs Elsiesrivier in. Leiers van ander gebiede het 'n invloed in die Elsiesrivier gebied, maar word nie in die studie bespreek nie.

² Vir die doeleindes van hierdie studie word slegs aliasse gebruik.

³ Hierdie uitleg is saamgestel deur die navorser na intensiewe veldwerk en is gewysig en aangevul tydens 'n werksessie gehou te Macassar op Vrydag 12 en Woensdag 17 Mei 2000. Informele onderhoude is met bendeleiers gevoer.

4.2.3.2.2 Uitleg¹ van die 26²-bende in Elsie'srivier

Figuur 3. Uitleg van die 26- bende³

¹ Hierdie uitleg sluit slegs Elsie'srivier in. Leiers van ander gebiede het 'n invloed in die Elsie'srivier gebied, maar word nie in die studie bespreek nie.

² Inligting oor die 26-bende is beperk, m a w dit kan onvolledig wees. Vir die doeleindes van hierdie studie word slegs aliasse gebruik.

³ Hierdie uitleg is saamgestel deur die navorser na intensiewe veldwerk en is gewysig en aangevul tydens 'n werksessie gehou te Macassar op Vrydag 12 en Woensdag 17 Mei 2000. Informele onderhoude is met bendeleiers gevoer.

4.3 Misdaadvoorkoming in Elsiesrivier voor die implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan

Elsiesrivier is 'n benedegeteisterde gebied. Bendes is daaglik verantwoordelik vir sporadiese skietvoorvalle in die gebied en die omliggende omgewing. Tydens hierdie skietvoorvalle skiet benedelede op mekaar en onskuldige persone word ook in die proses getref en selfs gedood. Hierdie skietvoorvalle lei dikwels tot klagtes van moord en poging tot moord.

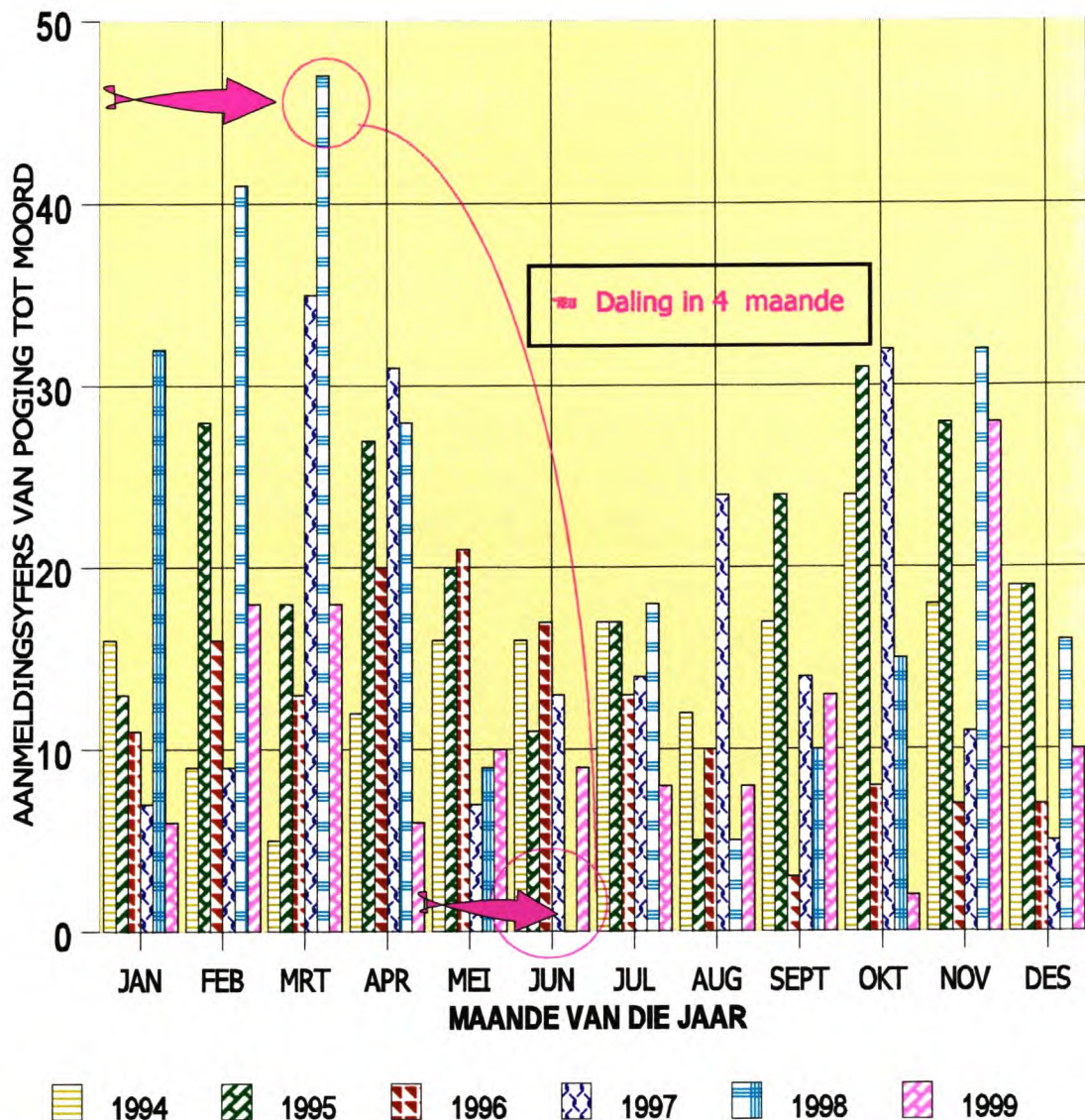
Kinders word van jongs af reeds direk beïnvloed om by bendes aan te sluit of ten minste een of ander bendegroep goedgesind te wees. Die individu wat nie by 'n bendegroep aansluit nie, word as opposisie geëtiketteer en gebrandmerk as goedgesind teenoor die Suid-Afrikaanse Polisie. Bendes se voortbestaan berus op misdaad. Moord, poging tot moord, roof, huisbraak, prostitusie en dwelmhandel is aan die orde van die dag — 'n bende kan nie bestaan sonder om hierby betrokke te wees nie. Weens die hoë en steeds stygende misdaadsyfer (veral geweldsmisdaad) is dit nodig dat daar voortdurend intensiewe ondersoeke gedoen word om 'n oplossing daarvoor te vind om sodoende die polisie en hulle werksaamhede meer aanvaarbaar te maak vir die breë gemeenskap (Fourie, 1994:1). Misdaad word reaktief aangespreek deur die Suid-Afrikaanse Polisie deurdat gereageer word op klagtes, dus nadat die misdaad reeds gepleeg is.

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomingseenheid van die Suid-Afrikaanse Polisie bestaan uit sestien lede wat in twee groepe van agt lede per groep verdeel is. Die opsie om die bestaande 16 lede in vier skofte van vier elk te verdeel, sou hulle lewens in gevaar stel aangesien die bendes aanvalle sal loods op kleiner groepe. Dit word van die twee groepe verwag om lang ure diens te verrig — sonder rus en enige ekstra vergoeding of voordele en is verantwoordelik om skietvoorvalle tussen bendes te voorkom. Die navorser, 'n senior offisier in die SAPD, is in November 1997 na Elsiesrivier verplaas as bevelvoerder van die misdaadvoorkomingseenheid. Dit was die navorser se verantwoordelikheid om as bevelvoerder misdaadvoorkomingsaksies te loods om bendegeweld te verhoed. In hierdie verband rapporteer Punch (1976a: 22) soos volg: "As such the researcher becomes his own research instrument and is necessarily involved in a social relationship with the subjects of his research. It is perhaps not surprising, then, that people who research the police generally end up with more positive attitudes to the police as they come to perceive

policeman as workers coping with clients emergency, an imperfect legal system, pressures to accept gratuities, and the necessity of conforming to the informal colleague code.

Dit was uit die staanspoor duidelik volgens die aanmeldingsyfers van poging tot moord dat bendes die gemeenskap van Elsiesrivier gevange hou deur bendegevegte en sporadiese skietery. Die aanmeldingsyfer van poging tot moord blyk duidelik uit die onderstaande grafiek asook tabel 4.

Grafiek 3: Aanmeldingsyfer van poging tot moord vanaf 1 Januarie 1994 tot 31 Desember 1999. (Syfers verskaf deur Sersant Lena Prins, Provinsiale Intelligensie, Kantoor van die Provinsiale Kommissaris, Wes-Kaap)

Aanmeldingsyfers van poging tot moord 1 Januarie 1994 tot 31 Desember 1999

MON	JAN	FEB	MRT	APR	MEI	JUN	JUL	AUG	SEPT	OKT	NOV	DES
1994	16	9	5	12	16	16	17	12	17	24	18	19
1995	13	28	18	27	20	11	17	5	24	31	28	19
1996	11	16	13	20	21	17	13	10	3	8	7	7
1997	7	9	35	31	7	13	14	24	14	32	11	5
1998	32	41	47	28	9	0	18	5	10	15	32	16
1999	6	18	18	6	10	9	8	8	13	2	28	10

Tabel 4: Aanmeldingsyfers van poging tot moord vanaf 1 Januarie 1994 tot 31 Desember 1999. (Syfers verskaf deur Sersant Lena Prins, Provinsiale Intelligensie, Kantoor van die Provinsiale Kommissaris, Wes-Kaap).

Deur Tabel 4 deeglik te bestudeer, kan afgelei word dat daar vanaf 1994 tot 1999 gemiddeld tussen tien en twintig sake van poging tot moord per maand aangemeld is. Enige syfer bo of onder hierdie norm is buitengewoon. Tydens die implementering van die Elsie'srivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan vanaf 1 April tot 30 Junie 1998 was die aanmeldingsyfer van poging tot moord die betrokke drie maande tussen tien tot twintig sake per maand.

Die lede van die Elsie'srivier Misdaadvoorkomingseenheid kan weens 'n tekort aan mannekrag nie op 'n 24-uur grondslag fisies beskikbaar wees om misdaad te voorkom nie. Die onvermoë om bendegegeweld en skietvoorvalle deur middel van reaktiewe optrede aan bande te lê, demotiveer die lede. Indien misdaad nie deur voorkomingsaksies verminder kon word nie, is gepoog om dit deur middel van speurondersoeke op te los, maar sonder blywende sukses.

Dit is ironies dat bogenoemde faktore onder andere daartoe aanleiding gegee het dat die Wes-Kaapse Minister vir Gemeenskapsveiligheid en Sekuriteit, Mark Wiley, uit moedeloosheid op Dinsdag 27 Julie 2000 bedank het.

Tydens die perskonferensie het hy die volgende redes vir sy bedanking aangevoer (Kyk Aanhangel G vir koerantberig):

- "I have failed miserably to persuade the government to help the 'disgracefully' underpaid, understaffed and under-resourced police in the province";

- "... the South African Police Services is the most under-resourced force in the world";
- "... the police had no logical recruitment plan, promotion policy or mechanism to get rid of dead wood";
- "... although 'tough talking' was the order of the day for Safety and Security Minister Steve Tshwete and National Commissioner Jackie Selebe, material support was virtually non-existent";
- "... Tshwete and Selebe were keen to get to the bottom of the problem but I am not so sure they fully understand what's going on".

As 'n individu op die vlak van 'n provinsiale minister as gevolg van die genoemde redes uit moedeloosheid tou opgooi, is die toekoms vir die Suid-Afrikaanse Polisie inderdaad donker.

Die Areakommissaris en die Afdelingshoof van Misdaadvoorkoming (verantwoordelik vir misdaadbekamping in Area Oos-Metropool) was bekommerd oor die hoë aanmeldingsyfers van moord en poging tot moord. Die situasie het by tye handuit geruk. Dit word deur die daaglikse misdaadstatistiek beaam. Mediaberiggewing deur middel van die radio, koerante en televisie maak feitlik daaglikse melding van die tragiese gebeure.

4.4 Die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan

4.4.1 Ontstaan

Gedurende Maart elke jaar word die doelwitte van die Suid-Afrikaanse Polisie diens vir die volgende jaar deur die kantoor van die Nasionale Kommissaris opgestel en gedurende Februarimaand van elke jaar ontvang elke lid die jaar se doelwitte in die vorm van 'n boekie getitel "Policing: Priorities and Objectives". Daarin word verwys na die "pocket of excellence" - 'n heenwysing na die Suid-Afrikaanse Polisie diens se verantwoordelikheid en funksies om misdaad te voorkom. Die Provinsiale Kommissaris en sy afdelingshoofde stel doelwitte op vir die provinsie en verskaf dit aan die Areakommissaris en sy afdelingshoofde, Stasiekommissarisse, bevelvoerders van die speurdiens en misdaadvoorkoming.

'n Werksessie vir die opstel van die doelwitte vir die 1998/99 finansiële jaar is deur die kantoor van die Areakommissaris, Assistentkommissaris N Van Heerden, en Direkteur HA Lamoer, die Adjunk- Areakommissaris, vir 5 tot 7 Maart 1998 by die Universiteit van Stellenbosch se Bestuurskool in Bellville vir Area Oos-Metropool gereël. Met die aanvang van die werksessie het die Areakommissaris aanbeveel dat die prioriteite prakties en toepaslik gerig moet wees, terwyl die probleme en vrese van die gemeenskap ook aandag moet geniet.

Stasiekommissarisse, afdelingshoofde en bevelvoerders is in ses groepe verdeel om al die komponente in Area Oos-Metropool, naamlik die speurdiens, logistiek, kommunikasiedienste, menslike hulpbronbestuur, finansiële dienste en misdaadvoorkoming se doelwitte op te stel. Die organiseerders het tydens die aanvang van die werksessie besluit om elke komponent se doelwitte deur ses polisiestasies vir 'n tydperk van drie maande op die proef te stel, waarna die stasies terugvoering sou gee aangaande hulle ervarings van die doelwitte se "worst scenario's" en "best practices". Die finale doelwitte sou dan hiervolgens geformuleer word. (kyk aanhangsel F)

Volgens die Nasionale Polisiëringsplan vir 1998/99 was daar vir die komponent misdaadvoorkoming ses prioriteite waarop gefokus moes word. Hierdie prioriteite sal onder afdeling 4.4.2 in diepte bespreek word. Elsiesrivier is aangewys om op te tree as proefstasie vir misdaadvoorkoming. Die siening is dat as hierdie inisiatiewe 'n impak op die aanmeldingsyfer van bende- en verwante misdaad in Elsiesrivier kan hê, dit in enige stasiewyk met dieselfde misdaadprofiel geïmplementeer kan word. Die beskikbare tyd tussen die werksessie en die opstel van 'n misdaadvoorkomingsplan — wat voor die aanvang van die eerste kwartaal van die 1998/99-boekjaar op 1 April 1998 voltooi moes wees — was baie beperk. Die navorser het gevolglik op Dinsdag 10 Maart 1998 'n dringende werksessie gereël wat deur alle gemeenskapsleiers en rolspelers van die Elsiesrivier Gemeenskap-Poliesieskakelforum, welsynsorganisasies, onderwys, politieke partye, bejaardes, die verkeersdepartement, en wetstoepassingsbeampes van die Stad Tygerberg en die Departement van Justisie bygewoon is. Die werksessie het by die polisiestasie van Elsiesrivier op 16 Maart 1998 plaasgevind. Tydens die werksessie is 'n volledige lys van addisionele rolspelers opgestel wat uitgenooi behoort te word om te verseker dat al die belangrikste persone en instansies betrek word.

'n Opvolg werksessie is dus gereël vir Maandag 23 Maart 1998 om 12:00 in die Zirilda Steynsaal te Ruyterwacht. Gedurende hierdie sessie is misdaadvoorkoming en die werklike vrese en probleme van die gemeenskap volledig bespreek en geprioritiseer. Die fokus van die Elsie-rivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan, wat uit hierdie werksessies voortgevloei het, was gemik op die voorkoming van veral skietvoorvalle. Elke verteenwoordiger op die werksessie is gekontrakteer om sekere hulpbronne te verskaf en die gemeenskap te mobiliseer.

Die uitdaging vir elke stasiekommissaris en sy personeel was om saam met sy gemeenskap- polisie-skakelforum in diepte te gaan kyk na sy stasiewyk se werklike prioriteite. In die geval van Elsie-rivier was dit die veiligheid en vrese van die gemeenskap — die gevolg van bende-geweld soos weerspieël in die aantal skietvoorvalle en sake van poging tot moord wat by die polisie-diens geregistreer is. Die verhouding tussen die skakelforum, die stasiekommissaris en die bevelvoerder van die afdeling misdaadvoorkoming is van die uiterste belang. 'n Stasiekommissaris met 'n passiewe skakelforum kan dit problematies vind om 'n gemeenskap- polisie misdaadvoorkomingsaksieplan van stapel te stuur.

Die Elsie-rivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan is gedetailleerd opgestel en die rolspelers het ooreengekom om dit te implementeer vanaf Vrydag 3 April 1998 om 10:00 tydens 'n amptelike loodsprogram by die Salberau sportgrond in Elsie-rivier. (Kyk na die uitnodiging en program in Aanhangsel E) Die sukses van hierdie plan het afgehang van die aktiewe en aggressiewe deelname van die Elsie-rivier Gemeenskap-Polisieskakelforum en invloedryke individue in die gemeenskap. Enersyds was die suksesvolle funksionering van die skakelforum die belangrikste hoeksteen van die misdaadvoorkomingsaksieplan; andersyds was die feit dat op die werklike prioriteite van moord en sake van poging tot moord gekonsentreer was, eweseer van onskatbare waarde. Die aksieplan was eerstens gefokus op die veiligheid van die gemeenskap, die bekamping van bende-geweld en die polisie se verantwoordelikheid om "law enforcement" toe te pas.

Die skakelforum berus tweedens op die rol van die gemeenskap om "social crime prevention" toe te pas. Voorgenoemde twee faktore is in die **Witskrif op Veiligheid en Sekuriteit 1998 — 2003** (bladsy 13) as fokusareas beliggaam. In die misdaadvoorkomingsaksieplan is die belangrikheid van die gemeenskap se rol reeds in 1998 beklemtoon. Die Suid-Afrikaanse Polisiediens se belangrikste funksie om die veiligheid en sekuriteit van die samelewing te verseker, is "law enforcement" en "social crime prevention".

Fink en Searly laat hulle sterk uit teenoor die siening dat die polisie slegs vir wetstoepassing verantwoordelik is: "...they cannot solve the dilemma without first decisively breaking with the view that their primary task is law enforcement ... The rigid and flexible view of police as enforcers of law is a fairly innovation and does not represent the most traditional or even the most honoured concept of police" (Fink en Searly, 1974: 41, 42). Reiner handhaaf die volgende standpunt in hierdie verband: "Often problems of welfare, social and health services, medical assistance, and the like come to the attention of the police before the appropriate social agency learns of their existence". Reiner bespreek verder: "All activities which reduce, deter or prevent the occurrence of specific crimes, firstly, by altering the environment in which they occur, secondly, by changing the conditions which are thought to cause them, and thirdly, by providing a strong deterrent in the form of an effective Criminal Justice System" (Reiner, 1978: 16). Die polisie se rol ten opsigte van die oorsake van sosiale misdaad is beperk tot die rapportering daarvan aan die rolspelers wat verantwoordelik is om dit aan te spreek.

4.4.2 Beginsels en werkswyse

Die Elsie'srivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan is gebaseer op ses prioriteite waaraan gesamentlik aandag gegee moet word deur die polisie en die gemeenskap:

- Prioriteit 1: Vennootskappe.
- Prioriteit 2: Stadsbeplanning en Sekuriteit.
- Prioriteit 3: Tegnologie en Sielkundige Tegnieke.
- Prioriteit 4: "Back to the basics."
- Prioriteit 5: Jeugprogram.

- Prioriteit 6: Bendes, vuurwapens, dwelms en drank.

Elk van die voorgenoemde prioriteite en die implementering daarvan in die misdaadvoorkomingsaksieplan word in die volgende afdelings bespreek.

4.4.2.1 Prioriteit 1: Vennootskappe

Met die opstel van hierdie prioriteit is gepoog om 'n geïntegreerde program daar te stel wat alle ander prioriteite sal ondervang — die doel was om doelwitte daar te stel vir effektiewe misdaadvoorkoming. Vennootskappe moes gesluit word met die rolspelers van instansies om projekte te loods. Die gemeenskap- polisieskakelforum en die plaaslike polisie het ten doel gehad om as deel van die misdaadvoorkomingsaksieplan projekte te identifiseer wat tot noue samewerking tussen die verskillende rolspelers aanleiding sou gee.

Vir hierdie doel is 'n komitee uit al die rolspelers saamgestel om deur middel van interne en eksterne skakeling alle instansies te betrek om hulle te verbind tot deelname aan die aksieplan. Aanvanklik is die volgende instansies en persone geïdentifiseer:

- die Stad Tygerberg en spesifiek die raadslede wat die gemeenskap verteenwoordig het om sodoende druk uit te oefen om munisipale dienste in Elsiesrivier te verbeter; dienste in Elsiesrivier was nie op standaard nie en die woongebiede was vuil;
- die gemeenskap- polisieskakelforum het onderneem om die Heropbou- en Ontwikkelingsprogram (HOP) te nader om minstens finansiële steun aan die aksieplan te gee, aangesien dié organisasie nie effektief in Elsiesrivier gefunksioneer het nie;
- sekuriteitsmaatskappye om soveel moontlik oë en ore in die gebied te hê om die algemene sekuriteit te verbeter. Die verteenwoordigers van die skakelforum het onderneem om posbodes, voertuigwagte en enige ander persone wat vir sekuriteit verantwoordelik is, of wat uit die aard van hulle werk by gemeenskapsdienste betrokke is, te oorreed om die oë en ore van die Suid-Afrikaanse Polisie diens te wees;

- buurtwagte, wat destyds nie eens bestaan het nie. Die doelstelling was om in elke woongebied 'n buurtwag op die been te bring. 'n Polisieoffisier van Elsiesrivier is per woongebied toegeken wat as voog verantwoordelik sou wees vir die stigting van 'n buurtwag;
- polisie-reserviste, met die doel om meer lede op die langtermyn in uniform beskikbaar te hê en terselfdertyd sigbare polisiëring te bevorder. 'n Aktiewe werwingsveldtog is deur die polisie onderneem om hierdie doel te verwesenlik;
- leiers in die besigheidsektor om hulle ondersteuning te kry vir misdaadvoorkomingsaksies. Beide die Polisie diens en die skakelforum het hieraan meegedoen;
- die breë gemeenskap moes ingelig word oor die misdaadvoorkomingsaksieplan en veiligheidswenke moes aan hulle deurgegee word. Dit is onderneem deur die polisie en die gemeenskap- polisie skakelforum by wyse van pamfletverspreidingsaksies. Die skakelforum het ook by wyse van groepies van huis-tot-huis-bemaking vir die misdaadvoorkomingsaksieplan gedoen;
- Die intelligensie- en kommunikasiekomponent en die gemeenskapsdienssentrum van die Suid-Afrikaanse Polisie diens is ook aan die breë gemeenskap bemark. Tydens laasgenoemde skakelsessies is 'n opedag vir die gemeenskap gereël en skole en verskeie ander gemeenskapsorganisasies is daarby betrek;
- skole, kerke, ouerhuise en vele ander gemeenskapsgroepe is vir die bemaking van die plan geïdentifiseer. Die gemeenskap- polisie skakelforum het onderneem om deur middel van skakeling met die media, inligtingsessies, lesings en toesprake die aksieplan teen misdaad aan hulle bekend te stel;
- kerkleiers is betrek met die uiteindelijke doel om 'n kerkforum waarby alle kerke in Elsiesrivier betrokke sou wees, te stig. Op hierdie wyse kon die kerk se stem vir die misdaadvoorkomingsaksieplan verkry word. Die kerkleiers kon dan hulle gemeentelêde aanspoor om betrokke te raak by die implementering van die plan;
- skole is op dieselfde wyse as die kerke hanteer. Al die skoolhoofde in Elsiesrivier is bymekaar gebring en 'n skoleforum is in die lewe geroep. Die gemeenskap- polisie skakelforum en die kommunikasiekomponent van die polisie het op hierdie manier toegang verkry vir invloedryke sprekers om die kinders oor die bekamping en die gevolge van bendebedrywighede in te lig.

4.4.2.2 Prioriteit 2: Stadsbeplanning en Sekuriteit

Gedurende die opstel van die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomings-aksieplan het die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisieskakelforum die grondoorsake van misdaad in Elsiesrivier geïdentifiseer en dit onder die aandag van die raadslede van die Stad Tygerberg wie se verantwoordelikheid dit is om deur middel van behoorlike stadsbeplanning, wetstoepassing en verkeersreëlins beheer uit te oefen oor straatsmouse, taxi- en busstaanplekke en die informele sakesektor. Burger (Julie 1999: 36) is van mening dat daar 'n groeiende oortuiging is dat die polisie veel meer kan doen in die bekamping van die ter plaatse oorsake van misdaad, hoewel hul rol in die uitskakeling van die grondoorsake daarvan baie beperk is.

Die ordeloosheid in Elsiesrivier — veral in Haltweg — is een van die grondoorsake van misdaad in die gebied. Die sypaadjies is as gevolg van die bedrywighede van straatsmouse en die talle vrugtestalletjies, ontoeganklik vir voetgangers. Dit lei tot samedromming wat ideale omstandighede vir straatrowery skep. Bendeleiers laai daagliks jong bendelede in die hoofstraat af om voetgangers te beroof en dwelms te verkoop. Burger beskryf die situasie in die stede as volg: "Voetgangers openbaar weinig begrip vir motorverkeer; strate word na willekeur gekruis en by verkeersligte is dit nie vir 'n motoris vreemd om te sien hoe toue voetgangers op hul tyd die rooi verkeerslig kruis nie" (Burger, Aug 1999: 40).

In baie gevalle moet motoriste wag totdat die verkeerslig vir 'n tweede keer weer na groen verwissel voordat hulle verder kan ry. Motorbestuurders, maar veral bus- en minibusbestuurders (taxi's) in Haltweg raak al hoe meer onverskillig in soverre dit verkeersreëls betref. Dit is onverantwoordelik om 'n straat te kruis as die verkeerslig groen is alvorens daar nie seker gemaak is dat alle voertuie reeds vir die rooi lig gestop het nie.

Minibusse se voortdurende getoet is nie net irriterend nie, maar motoriste skrik en wonder of daar nie vir hulle getoet word vir iets wat hulle verkeerd gedoen het nie. Dit kan gevaarlike situasies laat ontstaan. Aan die ander kant is die motoriste en voetgangers al so gewoond aan die getoet dat mense hulle nie eens meer daaraan steur nie. Dit kan egter gebeur dat 'n toeter gedruk word om 'n gevaarlike situasie die hoof te bied, maar die voetganger dink dit is 'n minibus en reageer gevolglik nie op die getoet nie — dit kan tot 'n noodlottige ongeluk lei. Sommige busbestuurders is weer onnodig aggressief en arrogant. Hulle hou soms stil op 'n wyse wat die ander verkeer min beweegruimte gun — soms ry hulle asof ander verkeer nie bestaan nie.

Die onordelikheid en verval word vererger deur die grootskaalse migrasie vanuit die platteland na die stede. Mense vestig meesal in plakkerskampe waar daar weinig of geen infrastruktuur soos paaie, elektrisiteit, water en ander noodsaaklike, basiese dienste is nie (Burger, Aug 1999: 40). In sy rubriek "Soul Truth" in die **Sowetan** van 28 Januarie 1998 skryf Mika Siluma onder die opskrif "Are we turning into a poor African country ?" onder meer soos volg oor die toenemende ordeloosheid in ons stede: "In the first instance, contrary to what was the case a few years ago, walking the streets of Johannesburg now requires a fair amount of skill in order to avoid trampling the fruit and vegetables or knocking over the cheap watch and fake leather stalls that line them. In Johannesburg today the hawkers and their wares have just about pushed pedestrians off the pavements. It appears that the city authorities have long since decided to turn a blind eye to the chaos, which some people describe as far of Africanisation. ...In the years I have known Johannesburg, I have never found it so loud, steamy and choking with overcrowding and disorder. It is early days yet, but signs of creeping decay are there for all to see" (Siluma, 1998: 4). In Elsiesrivier is die situasie identies en oorbevolking van die hoofstraat veroorsaak omgemak vir die voetgangers. Dit skep trouens ideale geleenthede vir misdadigers om toe te slaan.

Die hoofstraat in Elsiesrivier is naby Leonsdale — 'n bendegebied — geleë, en met die implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan was daar reeds grondliggende faktore vir misdaad aanwesig as gevolg van die manier waarop die gebied in die apartheidsera uitgelê is. Om die uitleg daarvan te verander, sal enorme uitgawes beteken.

Grondliggende faktore in Elsiesrivier wat tot misdaad lei, is die digtheid van woonbuurte en die oorbevolkte woonstelblokke waar siektes soos toring 'n gevaar inhou vir die gemeenskap. Om deels uitvoering te gee aan die misdaadvoorkomings-aksieplan is besluit dat die gemeenskap- polisieskakelforum komitees in die lewe sal roep wat vir die stigting van woonstelforums verantwoordelik sou wees sodat die woonstelbewoners ook op die skakelforum verteenwoordig kon word. Hierdie verteenwoordigers sou optree as opsigters en skakelpersone tussen die Suid-Afrikaanse Polisiediens en die woonstelbewoners.

Die skakelforum het met die opstel van die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan onderneem om die hele behuisingskwessie in die gebied met die raadslede van die Stad Tygerberg op te neem, aangesien die bendeleiers hulle bedrywighede uitbrei na die inwoners van laekostebehuising en woonstelle. Die forum het reeds verskeie klagtes ontvang van inwoners wat deur bendeleiers uit hulle huise gedryf of gedwing is om vir 'n bende te smokkel. As inwoners nie smokkel nie, word hulle gedwing om hul huise te ontruim. Die bendeleiers dra die koste verbonde aan die leë wonings en gebruik die persele vir prostitusie en onwettige drank- en dwelmshandel. Ongelisensieerde vuurwapens word ook op hierdie persele weggesteek. Tussen die woonstelblokke en in sekere woongebiede van Elsiesrivier is slegs beperkte munisipale vullisverwydering- en skoonmaakdienste gelewer. In die oop, beboste ruimtes was die gras lank en die bome is selde gesnoei. Weens die swak dienste is vullis oral buite die woonstelle en wonings in die strate en in die oop ruimtes en parke gestort. Voertuigwrakke het verlate in strate gestaan. Rioolpype is in die speelparke tussen die woonstelle geplaas. 'n Onveilige omgewing is dus vir die kinders geskep. Dit was 'n teelaarde vir misdaad waar bendelede dikwels bymekaargekom het om een of ander misdryf te beplan. Die woonstelgeboue is tydens die apartheids-era met goedkoop sement gebou. Ook die bakstene was onooglik en het verbrokkel. Dit het gate in die mure veroorsaak wat as wegsteekplek vir vuurwapens en dwelms gedien het.

Die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan het aan hierdie omstandighede aandag gegee — die speelparkies is opgeknop en beligting is in donker areas aangebring om die speelplekke veiliger vir die kinders te maak. Projekte in samewerking met die Stad Tygerberg is geloods om deur middel van gemeenskapsbetrokkenheid woonstelle en mure waarop graffiti voorkom, te verf en te

verfraai, vullis op te tel, onwettige strukture te verwyder en tuinkompetisies te hou. Wetstoepassingsbeamptes van die Stad Tygerberg, wat ook deel gehad het in die opstel van die misdaadvoorkomingsaksieplan, het onderneem om hul deel te doen ten opsigte van hondelisensies en rondloperhonde asook om die karkasse van dooie diere wat in strate lê, te laat verwyder. Die doel van die aksies was daarop gemik om deur middel van vennootskappe die skade wat in die apartheidsera aangerig is en die omstandighede waarin die gemeenskap hom bevind, te verbeter.

4.4.2.3 Prioriteit 3: Tegnologiese en Sielkundige Tegnieke

Hierdie prioriteit het ten doel gehad om misdaad te voorkom deur denkbeeldige tegnieke aan te wend. Dit moes die misdadiger laat nadink voordat hy/sy 'n misdaad pleeg; dit moes 'n toestand van besluiteloosheid by die misdadiger skep en hom/haar die geleentheid om 'n misdaad te pleeg, ontnem. Hierdie tegnieke moes die psige van die misdadiger aanraak en hom/haar uiteindelik laat besef dat as hy/sy die misdaad sou pleeg, hy/sy weldra vasgetrek sal word. Hierdie metode is 'n element van misdaadvoorkoming, aangesien die misdadigers nie die kans sal waag wat hulle normaalweg neem nie. Misdaadvoorkoming behels "alle" middele wat aangewend kan word om misdaad te verhoed.

Die sukses van hierdie sielkundige en tegnologiese aksies berus nie noodwendig op die werklike aksies wat die Suid-Afrikaanse Polisie diens loods nie. Die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisieskakelforum het 'n belangrike rol gehad om te speel in die toepassing van hierdie prioriteit. Dit was trouens hulle verantwoordelikheid om deur middel van die misdaadvoorkomingsaksieplan die boodskap te bemark dat misdaad nie aanvaarbaar vir die gemeenskap is nie. As deel van hierdie prioriteit is die boodskap deur middel van gemeenskapsbetrokkenheid uitgestuur dat die polisie diens en die Stad Tygerberg in samewerking met die besigheidsektor, deur middel van video en CCTV-eenrigtingkameras observasie gaan doen in die sakegebied van Elsiesrivier, sowel as op plekke waar bendes gereeld op mekaar skiet. Die kameras sou ook gereeld na probleemareas in die woongebiede verskuif word.

Die gerug is in die media versprei dat fopkamas geïnstalleer sal word, hoewel werklike kamas ook aangewend sal word. Dieselfde gerug is ook onder skole en kerke se aandag gebring by wyse van die gemeenskap en die skole- en kerkforums wat gestig is. Op hierdie stadium was die Epping Industria Assosiasie reeds besig om CCTV-kamas te installeer wat 'n groter area as net die industriële gebied sou dek. As deel van die misdaadvoorkomingsaksieplan het die Elsie'srivier Gemeenskap-Polisieskakelforum onderneem om kennisgewings by sekere probleempersele aan te bring dat eenrigtingkamas aldaar geïnstalleer is.

Gedurende die bemarking van hierdie beginsel by skole is "adopt a cop"-projekte geloods. Hiervolgens is 'n lid van die Polisie diens as voog aan elke skool toegewys om die kontak tussen die skoliere en die polisie diens meer persoonlik en op 'n hegte grondslag te plaas. Kennisgewingborde is by die betrokke skole aangebring wat aandui dat die skool gereeld deur 'n "adopt a cop"-beampte van die Polisie diens besoek word. Die doel van die kennisgewings was om bendeleders te ontmoedig om by skole aan te doen en skoliere as lede te werf. Die "adopt a cop"-beamptes is getaak om betrokke te raak by naskoolse sportaktiwiteite om sodoende die sigbaarheid van die polisie te verseker. Die skakelforum het ook onderneem om persoonlike kontakte met verslaggewers van die media op te bou en hulle te beïnvloed om berigging oor geweld en bende-betrokkenheid te verminder en om positiewe en opbouende berigging te bewerkstellig en negatiewe persepsies oor die gebiede teen te werk.

Voorgenoemde het ten doel gehad om die erkenning wat bendes in die media geniet het, deur die aanwending van sielkundige tegnieke te verminder. Die media is aangespoor om eerder te konsentreer op positiewe berigging — die goeie dade van die Suid-Afrikaanse Polisie diens ingesluit. Die Gemeenskap-Polisieskakelforum van Elsie'srivier het ook 'n kommissie aangestel wat hom moes beywer vir die aanbring van spoedwalle in strate, eerstens in gebiede waar bendeaktiwiteite hoogty vier en bendeleders dikwels wegjaag vanaf misdaadtonele; tweedens in gebiede waar die verkeersdepartement normaalweg probleme ondervind met oortreders van padverkeersreëls.

4.4.2.4 Prioriteit 4: "Back to the basics"

Hierdie prioriteit is gebaseer op die basiese beginsels van polisiëring, internasionale polisiëringsmetodes en nuwe strategieë, soos aangepas in die Elsie'srivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan, om misdaad te voorkom. Die Suid-Afrikaanse Polisiediens in Elsie'srivier is deur die implementering van die misdaadvoorkomingsaksieplan verbind om effektiewe en sigbare misdaadvoorkomingspatrollies in uniform in oorleg met die gemeenskap te doen. Die Stasiekommissaris van Elsie'srivier het ook onderneem om persoonlik saam met gekoöpteerde verteenwoordigers van die gemeenskap-polisieskakelforum patrollies oor naweke te doen. Hierbenewens is 'n span persone waaronder maatskaplike werkers, verpleegsters, geestelike leiers en gemeenskapswerkers geselekteer om gedurende hierdie patrollies klagtes oor gesinsgeweld by te woon en te poog om die probleme tussen die klaers en die slagoffers op die toneel by te lê. Die doel hiervan was om die gemeenskap by die oplos van sodanige klagtes te betrek sodat die polisie meer aandag aan ernstige voorvalle kon gee. Dit het die onderlinge skakeling tussen die gemeenskap en lede van die Polisiediens verbeter. Die gemeenskap-polisieskakelforum het ook gedurende spitstye gekoöpteerde verteenwoordigers uit die gemeenskap in die gemeenskapsdienssentrum (aanklagkantoor) geplaas om die telefone te beman.

Die Elsie'srivier Misdaadvoorkomingseenheid het met die opstel van die misdaadvoorkomingsaksieplan onderneem om sigbare lugpatrollies met 'n polisiehelikopter oor Elsie'srivier te onderneem. Aangesien geen buurtwagte aktief gefunksioneer het nie (soos in afdeling 4.4.2.1 genoem), het die Suid-Afrikaanse Polisiediens bevestig dat indien buurtwagte wel tot stand sou kom die misdaadvoorkomingseenheid en reserviste saam met die buurtwagte patrollies sou ry. Ten opsigte van polisie-reserviste is besluit om 'n aktiewe werwingsaksie in die media te loods om 'n beroep te doen op gewillige lede van die gemeenskap om by die reservistediens aan te sluit. Die gemeenskap-polisieskakelforum het insae in die opstel van die kandidatelys gehad om te verseker dat ongewenste elemente nie infiltrer nie en om deursigtigheid te verseker.

Sektorpolisiëring was deel van hierdie aksies wat geneem is. Die doel was om vennootskappe met ander polisiestasies wat dieselfde probleme as die Polisie diens van Elsie rivier ondervind, te sluit om hul mag te vergroot en te konsentreer om bendebedrywighede oor die grense van stasiewyke heen te bekamp. Van die bende groepe het onderlinge skakeling met mekaar en werk van tyd tot tyd saam in die gebiede waar hulle vyande sterk staan.

In die voorkoming van bende geweld het die onderskeie gemeenskappe 'n verantwoordelike teenoor mekaar om die Suid-Afrikaanse Polisie diens in kennis te stel van enige bendebedrywighede. Indien lede van die gemeenskap bewus is van bende byeenkomste waar aanvalle of misdaad, van watter aard ookal, beplan word, moet die gemeenskaps diens sentrum en die blitspatrolie telefonies geskakel word sodat voorkomende optrede geloods kan word.

Publieke telefone is nie vrylik beskikbaar in die agtergeblewe gebiede van Elsie rivier nie, veral nie in die bende geteisterde dele nie. Met inagneming van die vorige paragraaf het die Elsie rivier Gemeenskap-Polisieskakelforum met die opstel van die misdaad voorkomings aksie plan onderneem om by Telkom aansoek te doen vir meer publieke telefone. Die forum het ook onderneem om deur middel van misdaad bewus makings aksies, werksessies, pamflet verspreidings en deur-tot-deur aksies die gemeenskap op te voed ten opsigte van die rol wat hulle kan speel deur met die gemeenskap-polisieskakelforum en die Suid-Afrikaanse Polisie diens in verband met bendebedrywighede en misdaad in die algemeen te skakel.

Die misdaad voorkomingseenheid van die polisie in Elsie rivier het ten bate van die misdaad voorkomings aksie plan onderneem om maandeliks spesiale misdaad voorkomings-operasies te loods om die volgende polisie geïnisieerde aksiestappe ten uitvoer te bring:

- 15 deursoekings aksies per maand te hou om strenger beheer oor dwelms, onwettige vuurwapens en ammunisie te handhaaf;
- drie beplande optredes per maand in samewerking met die verkeersdepartement ten einde drankmisbruik en dronk bestuur te voorkom;
- drie operasies per maand ter voorkoming van roof;

- 12 ondersoeke per maand teen smokkelhuise te loods om konflik wat weens drankmisbruik tussen gemeenskapslede ontstaan, te beperk. Die doel van hierdie operasies was om gereeld die smokkelhuise vir drank, vuurwapens en dwelms te deursoek om sodoende druk op hulle te plaas om vroeër te sluit en nie oormatig drank en dwelms aan persone wat die smokkelhuise besoek, te verkoop nie;
- vier sigbaarheidspatrollies op vooraf geïdentifiseerde tye in gebiede waar groot bedrae geld in omloop is. Hierdie aksie was toegespits op die persele waar uitbetalings aan pensionarisse gemaak word asook poskantore, OTM-masjiene en banke in Elsiesrivier;
- die plasing van vier misdaadvoorkomingswenke per maand ten opsigte van roof, huisbraak en diefstal uit motorvoertuie in die plaaslike pers asook deur middel van pamflette en praatjies oor Radio Tygerberg;
- 70 sigbaarheids-, voet- en voertuigpatrollies per maand deur die Elsiesrivier Misdaadvoorkomingseenheid en reserviste, en die aktivering van buurtwagte in die sakegebied veral op die dae wanneer die statistieke toon dat besighede deur die bendes as "protection money" geteiken word. Die volgende gebiede is deur die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisieskakelforum in hierdie verband geïdentifiseer: Epping II, Haltweg, Belvenie Landgoed, Avonwood, Ruyterwacht, Salberau en Riverton.

Die prioriteit "back to the basics" was uitdagend aangesien dit die oorspronklike verantwoordelikheid van die Elsiesrivier Misdaadvoorkomingseenheid was. Die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan het vereis dat spesiale aandag gegee moes word aan die aanwending van bestaande hulpbronne soos voertuie en brandstof. Om die menslike hulpbron te bestuur, was uitdagend aangesien motivering en vergoeding nie 'n fisiese hulpbron is wat tot beskikking gestel kan word nie. Die bestuur moes dit benader met spesiale kundigheid en kreatiwiteit.

4.4.2.5 Prioriteit 5: Jeugprogram

Hierdie prioriteit vorm 'n integrale deel van elk van die ander prioriteite: Die verteenwoordigers van die African National Congress (ANC) in die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisieskakelforum het die ANC-jeugliga vir die doeleindes van hierdie prioriteit gebruik om die jeugdiges in die benedegeteisterdegebiede by die misdaad-voorkomingsaksieplan in te sluit.

Sokkerwedstryde onder leiding van die skakelforum en bendeleiers is met sukses tussen die verskillende bendegroepe gereël. Hulle is aangemoedig om eerder hulle verskille op die sokkerveld uit te woed as in die strate. Hierdie aksie het gedurende die implementering van die misdaadvoorkomingsaksieplan 'n uiters positiewe uitwerking op die aanmeldingsyfer van misdaad gehad. Verskeie toernooie is gedurende hierdie tydperk gehou en politieke leiers is na die toernooie uitgenooi om die oorhandiging van trofees te behartig. Gedurende die implementeringsperiode van die aksieplan is die "Bafana Bafana" (Suid-Afrika se nasionale sokkerspan) vir die eerste keer sedert die apartheidsera toegelaat om aan die sokker wêreldkampioenskappe in Madrid deel te neem. Die skakelforum het met die ondersteuning van die besigheidsektor van Elsie'srivier spesiale reëlins getref vir die oprigting van 'n groot TV-skerm in die Salberau stadsaal, spesifiek vir die jeug om die sokker te kyk. Verskeie jeuggroeppe van Elsie'srivier het dit bygewoon.

Verteenwoordigers van politieke partye het die byeenkomste bygewoon en aandenkings soos "Bafana Bafana"-pette, -sokkerballe, en -sokkertruie, wat geteken is deur "Bafana Bafana"-spelers is uitgedeel. Die voormalige President van die Republiek van Suid-Afrika, mnr Nelson R Mandela, is by geleentheid as gasheer genooi om pryse uit te deel. Hierbenewens is verskeie soorte jeugkompetisies, waaronder interskole redenaarskompetisies deur die skoleforums gereël. Die Leonsdale Vredeskomitee, wat ook verteenwoordiging op die Elsie'srivier Gemeenskap-Polisieskakelforum het, het in samewerking met die skole uitstappies en konserte vir die jeugdiges in die Leonsdale Civic gereël.

4.4.2.6 Prioriteit 6: Bendes, vuurwapens, dwelms en drank

Hierdie prioriteit is aggressief deur die Elsie'srivier Gemeenskap-Polisieskakelforum in die Elsie'srivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan geïnkorporeer. Met die opstel van die plan het die gemeenskap dit van die Suid-Afrikaanse Polisiediens verwag om die bendes uit die staanspoor vas te vat; die toepassing van die "No Tolerance"- en die "Broken Window"- beginsels is gevolglik dadelik in oorweging gebring.

Ten tye van die implementering van die misdaadvoorkomingsaksieplan was die **Wet op Wapens en Ammunisie (Wet 75 van 1969)** nog in die beginstadium van oorweging in die Parlement. Ingevolge artikel 8 (1) (a) van die betrokke wetgewing, soos in daardie stadium gelees, kon enigiemand sy gelisensieerde vuurwapen aan 'n ander volwasse persoon vir 'n tydperk van 14 dae leen, vergesel van die nodige toestemmingsbrief. Sou 'n lid van die Suid-Afrikaanse Polisie 'n persoon met 'n ongelisensieerde vuurwapen betrap, kon die betrokke persoon ingevolge artikel 2 van die voorgenoemde Wet aangekla word; met die nodige toestemmingsbrief was hy egter wettig in besit van die wapen. Die Wet het nie daarvoor voorsiening gemaak dat die persoon aan wie die vuurwapen gegee is, bevoeg moes wees om 'n wapen te hanteer nie.

Indien 'n persoon sy vuurwapen vir langer as 14 dae aan 'n ander persoon wou leen, kon hy ingevolge artikel 8 (1) (b) van bogenoemde Wet 'n standaard proforma brief voltooi, en as die kommissaris van die naaste polisie-stasie dit medeonderteken, kon die vuurwapen tot drie maande deur die persoon aan wie dit oorhandig is, gebruik word.

Verskeie bende-leiers het gevolglik aspirantbende-lede gewerf wat op daardie stadium nie 'n kriminele rekord gehad het nie. Die betrokke bende-lede is deur die bende-leiers aangemoedig om vuurwapens te koop en sodra die nodige lisensies uitgereik is, het die bende-leiers hulle met geld en dwelms daarvoor vergoed. Die bende-leiers bekom dan die vuurwapens deur middel van die genoemde briewe en hernu dit net elke 14 dae.

Bende-leiers gebruik ook hulle eggenotes om op hierdie manier vuurwapens te bekom. Hierdie wetgewing was problematies vir die lede van die Polisie in Elsie'srivier. Met die implementering van die misdaadvoorkomingsaksieplan het die skakelforum gevolglik onderneem om artikels 8 en 14 van die betrokke wetgewing (die brieff sisteem) op parlementêre vlak deur middel van politici te bevraagteken.

Die skakelforum van Elsie'srivier het as deel van die misdaadvoorkomingsaksieplan insae gekry in die proses waar nuwe aansoeke vir vuurwapenlisensies hanteer word. Die lede van die skakelforum ken die inwoners van Elsie'srivier en kon 'n nuttige bydrae lewer in die vroegtydige uitskakeling van ongewenste kandidate om sodoende te verseker dat persone wat bande het met bendes nie vir vuurwapenlisensies oorweeg word nie.

Lede van die forum het ook onderneem om deur middel van informele besoeke aan vuurwapen-handelaars druk op hulle uit te oefen om nie vuurwapens en ammunisie aan persone te verkoop wat as bendeledede bekend is of wat verdag voorkom nie.

Tydens die implementering van die misdaadvoorkomingsaksieplan is die vraagstuk deur middel van mediaberigte aangespreek. Die voorsitter van die skakelforum het 'n onderhoud met verteenwoordigers van die plaaslike koerante oor vuurwapens gehad waarin vuurwapenlisensiehouers gewaarsku is dat as hulle vuurwapens gebruik om dade van geweld te pleeg, daar op die wapens beslaggelê en dat hulle aangekla sal word. Hy het ook die prosedure rondom ondersoeke ingevolge artikel 11 van bogenoemde Wet verduidelik en gewaarsku dat polisiëring in die verband strenger toegepas gaan word en dat geen genade vir oortreders getoon sal word nie. Waarskuwings in hierdie verband is in die media asook tydens praatjies by kerke en skole gerig. Meer artikel 11-ondersoeke het gevolg en die polisie het strenger opgetree teen lisensiehouers wat hul vuurwapens misbruik. Tydens die implementering van die misdaadvoorkomingsaksieplan het die skakelforum onderneem om borgtog teen te staan in sake waarin bendeledede geweld gebruik het. Die voorsitter en bestuurslede van die forum is ook deur die Suid-Afrikaanse Polisie diens se speurafdeling versoek om getuie in die hof af te lê tydens sodanige sake, aangesien forumlede die gemeenskap se gevoel verteenwoordig.

Bendeledede in beheer van smokkelhuise in Elsiesrivier is deur middel van mediaberigte in die plaaslike pers gewaarsku aangaande toepaslike optrede teen smokkelhuise. Gedurende die implementering van die misdaadvoorkomingsaksieplan het die beplande aksies teen smokkelhuise egter selde plaasgevind, aangesien die kwessie rondom smokkelhuise 'n parlementêre vraagstuk geword het en staatsaanklaers geweier het om sake rakende smokkelary te vervolg.

Indertyd was daar ook onenigheid in die taxibedryf. Een van die gemeenskapsleiers was 'n taxibestuurder en is net voor die aanvang van die misdaadvoorkomingsaksieplan in taxigeweld gedood. Die skakelforum was erg geskok oor die voorval en die misdaadvoorkomingseenheid het onderneem om gedurende spitstye patrollies te ry by die taxistaanplekke.

Gedurende sektorvergaderings van die polisie het van die taxi-eienaars die vergaderings bygewoon. Hulle het onderneem om die ander eienaars en bestuurders byeen te roep en daaraan te herinner dat die Suid-Afrikaanse Polisie diens die Elsie-rivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan in samewerking met die gemeenskap opgestel het en almal se ondersteuning nodig het. Die taxibestuurders het gevolglik 'n gedragskode vir taxi-eienaars en -bestuurders opgestel. Hierdie stap is positief deur die media en die Elsie-rivier Gemeenskap-Polisieskakelforum ontvang.

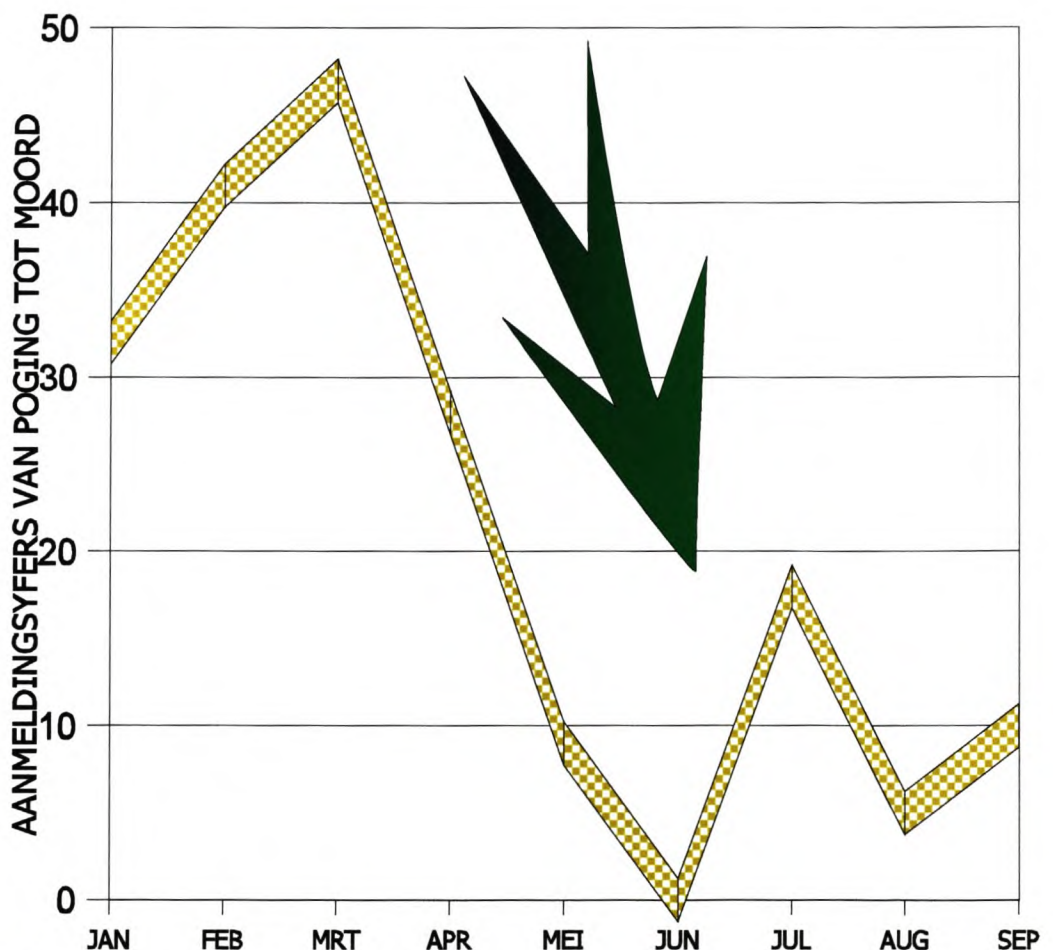
Die Stasiekommissaris van die polisie in Elsie-rivier Polisie-stasie en die voorsitter van die misdaadvoorkomingsaksieplan het die bende-leiers byeengeroep en samesprekings met bende-lede gevoer. Dit was nie deel van die oorspronklike aksieplan teen misdaad nie, maar die skakelforum het besluit dat enigiets moontlik gedoen moet word om Elsie-rivier weer te normaliseer na soveel jare van bende-gevegte en wanorde. Tussen die bende-groepe was daar egter ou kwelpunte wat nooit opgelos is nie en die bende-leiers het met mekaar hieroor in gesprek getree en die probleme uit die weg geruim. Die geskille het veral gehandel oor bende-gebiede en -lede wat in die verlede geskiet is.

Al die aksies wat onder hierdie prioriteit deur die Elsie-rivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan geïmplementeer is, is positief deur die Elsie-rivier Gemeenskap-Polisieskakelforum, die media en die gemeenskap ontvang.

4.4.3 Rolspelers in die uitvoering van die Elsie-rivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan

Gedurende die opstel van die bogenoemde aksieplan is al die rolspelers wat gedurende die eerste werksessie teenwoordig was, na 'n opvolgssessie genooi wat tot die finalisering van die plan moes lei. Die meerderheid van die genooide rolspelers het opgedaag. Enkele van dié wat nie opgedaag het nie, het later wel 'n aktiewe rol in die implementering daarvan gespeel. Andersyds was daar wel rolspelers wat druk gewerk het aan die opstel van die plan maar later uitgeskakel is weens hul passiewe rol in die funksionering daarvan. Nie alle rolspelers in die misdaadvoorkomingsaksieplan het hulle aanvanklike ondernemings nagekom nie. Ten spyte hiervan het die hoogste prioriteit, naamlik om poging tot moord te beperk, 'n daling van 100% getoon. (Kyk Grafiek 4)

Grafiek 4 toon duidelik die aansienlike daling in die aanmeldingsyfer van poging tot moord gedurende 1998. Politieke en individuele vooroordele en voorkeure het tydens die implementering van die plan sy tol geëis. Enersyds is in sekere gevalle vasgeklou aan ou rassistiese voorkeure, maar andersyds het die liberaliseringsproses vir sommige organisasies en individue te min om die lyf gehad. Dit was alles probleme wat hanteer moes word in die uitvoering van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomings-aksieplan. Ten spyte hiervan is die plan tog suksesvol deurgevoer.

Grafiek 4: Aanmeldingsyfers van poging tot moord vanaf 1 Januarie tot 30 September 1998 (Syfers verskaf deur Sersant Lena Prins, Provinsiale Intelligensie, Kantoor van die Provinsiale Kommissaris, Wes-Kaap)

4.4.4   Faktore wat 'n deurslaggewende rol in die sukses van die plan gespeel het

Die stasiekommissaris het 'n reuse rol gespeel in die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan. Hy het al die komponente van die Suid-Afrikaanse Polisie diens Elsiesrivier daagliks gedurende die stasiebestuursvergadering gemotiveer. Die misdaadvoorkomingseenheid het ook lang en onbaatsugtige ure gewerk om te verseker dat die aksieplan suksesvol uitgevoer word.

Die druk wat die misdaadvoorkomingseenheid op die bendes geplaas het deur middel van die beginsels van die "Zero Tolerance"- en die "Broken Window"-benaderings was baie effektief. Optrede teen geringer oortredings het die misdadiger, uit 'n polisie oogpunt gesien, positief beïnvloed, aangesien die boodskap van 'n "strenger" Suid-Afrikaanse Polisie diens gou onder misdadigers en bendes versprei het. Sektorpolisiëring in samewerking met ander stasies, naamlik Bishop Lavis, Bellville-Suid, Ravensmead en Kuilsrivier het 'n belangrike rol in die sukses van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan gespeel, terwyl die bestuursafdeling van Area Oos-Metropool van die Suid-Afrikaanse Polisie diens die aanvanklike aktiwiteite van die aksieplan gedokumenteerd het. Die Suid-Afrikaanse Nasionale Weermag het ook in samewerking met die Elsiesrivier Misdaadvoorkomingseenheid en sy verbintenis tot sektorpolisiëring (deur middel van "Operasie Recoil") 'n aktiewe rol gespeel in die stabilisering van Elsiesrivier. Die misdaadvoorkomingsaksieplan is suksesvol geïmplementeerd te danke aan die aktiewe rol wat die voorsitter en bestuurslede van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisieskakelforum daarin gespeel het, ongeag die kritiek en persoonlike aanvalle deur sommige gemeenskapsorganisasies. Laasgenoemde het deur opruimingsprojekte baie respek in die gemeenskap afgedwing, aangesien dit getoon het dat die forum sy taak met erns bejeën. Die beter voorkoms van die gebied het selftrots onder die gemeenskap en selfs die bendes ontwikkel.

Die mediadekking wat die misdaadvoorkomingsaksieplan gekry het, was effektief en die suksesse wat teen misdaad behaal is, het gou versprei. Dit het egter ook sekere verwagtinge by die gemeenskap geskep en die Suid-Afrikaanse Polisie diens het gretig daarop gereageer.

Lede van die administratiewe personeel van die Polisie in Elsie'srivier het elke oggend skolepatrollies gery, aangesien die bendes in die vroeë stadium van die implementering van die aksieplan 'n tendens getoon het om skoliere wat nie aan 'n bende behoort nie, vrees in te boesem. Hierdie inisiatief van die administratiewe personeel was van deurslaggewende belang vir sukses, aangesien die lede van die misdaadvoorkomingseenheid nie soggens diens kon verrig nie. Die stasiekommissaris se inisiatief om sonder enige kompromie bendeleiers bymekaar te roep om hulle onderlinge geskille onder beheerde omstandighede uit te sorteer, het weliswaar konfrontasie uitgelok, maar dit het uiteindelik getoon dat alles in die naam van misdaadvoorkoming geskied om mense se lewens te spaar, en dat dit nie 'n té duur prys is om te betaal nie.

4.4.5 Die uitwerking van die Elsie'srivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan op misdaad

Die implementering van bogenoemde aksieplan was uiters suksesvol, in só 'n mate dat die Polisie in Elsie'srivier vir 'n tydperk van twee tot drie maande na die implementering daarvan nie meer op skietvoorvalle gekonsentreer het nie, maar op die voorkoming van ekonomiese misdade. Die aanmeldingsyfer van poging tot moord gedurende die implementeringstydperk het 'n daling van 100% getoon (kyk Grafiek 4). In Maart 1998 was 47 sake van poging tot moord aangemeld en in Junie 1998 is geen sake aangemeld nie. Die misdaadvoorkomingseenheid kon gevolglik hul aandag op ander misdade fokus, eerder as die voorkoming van skietvoorvalle en bendegegeweld.

In hierdie proses is lewens gered en die gemeenskap kon in vrede na hul werkplek gaan; kinders kon op hulle eie skool toe stap en in vrede en veiligheid buite hulle wonings en in die parkies speel. Die gemeenskap het daaglik briewe, telefoniese en persoonlike boodskappe aan die stasiebestuur en die gemeenskap-polisieskakelforum gestuur om dankie te sê vir die veiliger omgewing wat vir hulle en veral hul kinders geskep is. Die invloed wat hierdie aksieplan op die aanmeldingsyfer van poging tot moord gehad het, word volledig in Hoofstuk 5 bespreek.

Tydens die implementering van hierdie aksieplan het die resultate daarvan nasionale mediadekking ontvang. Selfs die Minister van Veiligheid en Sekuriteit, mnr Sydney Mufamadi, die Wes-Kaapse Premier, mnr Gerald Morkel, en die provinsiale Minister vir Gemeenskapsveiligheid en Sekuriteit, Sport en Ontspanning vir die Wes-Kaap, mnr Mark Wiley, het saam met die Nasionale Kommissaris van die Suid-Afrikaanse Polisie, George Fivaz, en ander kommissarisse die Elsie-rivier polisiestasie besoek ten einde persoonlik oor die werkswyse en die implementering van die Elsie-rivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan kennis op te doen.

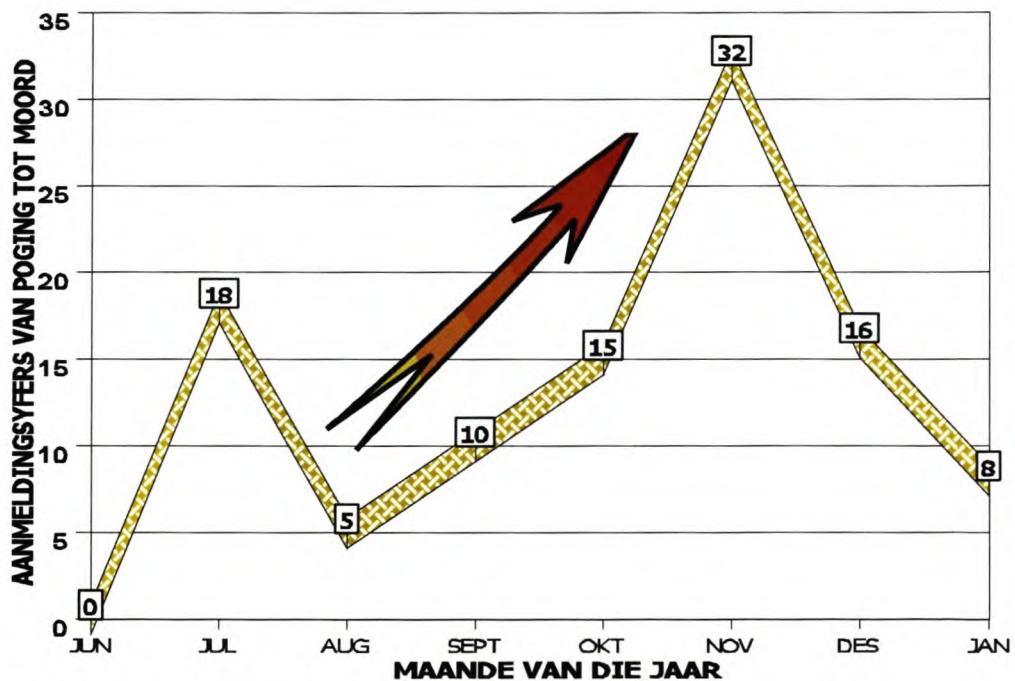
4.4.6 Die terminering van die Elsie-rivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan: redes en gevolge

Politieke partye het gedurende November 1998 met hul verkiesingsveldtogte begin vir die 1999 algemene verkiesing, Suid-Afrika se tweede demokratiese verkiesing. Die African National Congress (ANC) en die Nuwe Nasionale Party (NNP) in Elsie-rivier was in 'n hewige stryd gewikkel om die setel te wen. Vir enige politieke party om in die agtergeblewe gemeenskappe geloofwaardigheid af te dwing, is dit noodsaaklik om te bewys dat die party daartoe verbind is om misdaad te beveg en bereid is om 'n verskil te maak, ongeag of die verskil tot 'n verbetering in die lewensomstandighede van die gemeenskap sal lei al dan nie. Alle politieke partye is bewus dat dit die beleid van die Nasionale Kommissaris van die Suid-Afrikaanse Polisie is dat daar in elke polisiestasieryk 'n gemeenskap-polisieskakelforum moet funksioneer. Die Gemeenskap-Polisieskakelforum van Elsie-rivier was 'n aktiewe en ideale platform om politieke aspirasies uit te leef en die guns van die gemeenskap te wen. Met die aanloop tot die verkiesing het die forum 'n dringende algemene vergadering gehou en die verkiesing van 'n nuwe bestuur geëis.

Sekere van die partye het hulle huiswerk deeglik gedoen en met die hulp van sterk unies verseker dat hulle verteenwoordig is. In die politieke stryd wat gevolg het, is gekonsentreer op die persoonlike omstandighede van die forum se bestuurslede. Foute wat met die implementering van die misdaadvoorkomingsaksieplan gemaak was, is deur forumlede van die African National Congress (ANC) tot die party se voordeel aangewend. Hulle het trouens deel gehad in die implementering van die plan en het die feite geken.

Gedurende Desember 1998 is 'n nuwe Gemeenskap-Polisieskakelforum vir Elsie-rivier verkies met heelwat nuwe lede. Die voorsitter van die forum tydens die implementering van die aksieplan is nie weer verkies nie. Hierdie verwikkelinge het die doods-klok gelui vir die Elsie-rivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan. Die Stasiekommissaris het gepoog om die aksieplan aan die nuwe bestuur van die Elsie-rivier Gemeenskap-Polisieskakelforum te verkoop met die doel dat hulle moes voortgaan daarmee om misdaad aan bande te lê, maar die nuwe forum het hulle eie aspirasies en agendas gehad en die voortbestaan van die aksieplan is gestaak in Junie 1998.

Die impak hiervan was dat bende-geweld geleidelik teruggekeer het. Dit kan duidelik waargeneem word as gekyk word na die grafiese voorstelling van die aanmeldingsyfers van poging tot moord in Grafiek 5. Dit het sedert Junie 1998 geleidelik toegeneem tot waar dit was vóór die implementering van die Elsie-rivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan in April 1998 van dieselfde jaar.

Grafiek 5: Aanmeldingsyfers van poging tot moord vanaf 1 Junie tot 1 Januarie 1998. (Syfers verskaf deur Sersant Lena Prins, Provinsiale Intelligensie, Kantoor van die Provinsiale Kommissaris, Wes-Kaap)

4.5 Samevatting

In hierdie hoofstuk is die Elsie-rivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan breedvoerig bespreek. Die plan het ontstaan uit die prioriteite van die Suid-Afrikaanse Polisie en is deur middel van 'n werksessie deur Area Oos-Metropool aangepas. Die resultate toon dat suksesvolle misdaadvoorkomingsaksies — met die inagneming van bekende internasionale strategieë — in samewerking met die gemeenskap geloods kan word om bende-geweld aan bande te lê.

Die beginsels en werkswyses wat tot die suksesvolle bekamping van bende-geweld in Elsie-rivier aanleiding gegee het, het in hierdie hoofstuk aandag geniet. Gedurende die toepassing van die voorgenoemde aksieplan het die aanmelding van poging tot moord 'n daling van 100% getoon. Hierdie sukses kan grootliks toegeskryf word aan die suksesvolle inskakeling van rolspelers deur middel van effektiewe gemeenskapsbetrokkenheid. Die gevolg van die suksesvolle implementering van die misdaadvoorkomingsaksieplan het alle verwagtinge oortref, ongeag die feit dat nie alle prioriteite geslaag was nie.

Om die impak van die aksieplan op 'n misdaad soos poging tot moord te besef, is dit nodig om in die volgende hoofstuk die tydperk vóór en ná die implementering daarvan statisties te ontleed.

Hoofstuk 5 Analise van die Navorsing

5.1 Inleiding

In die vorige hoofstuk is die waarde van gemeenskapsbetrokkenheid aan die hand van gemeenskapspolisiëring, gemeenskap-polisieskakelforums en die verskillende misdaad-voorkomingsbenaderings bespreek, soos prakties toegepas is in die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan wat vanaf 1 April tot 30 Junie 1998 geïmplementeer was. Hierdie plan het 'n daling in die aanmeldingsyfer van poging tot moord van 117 sake vir die drie maande vóór die implementering van die aksieplan na 37 vir die drie maande tydens die implementering daarvan teweeggebring.

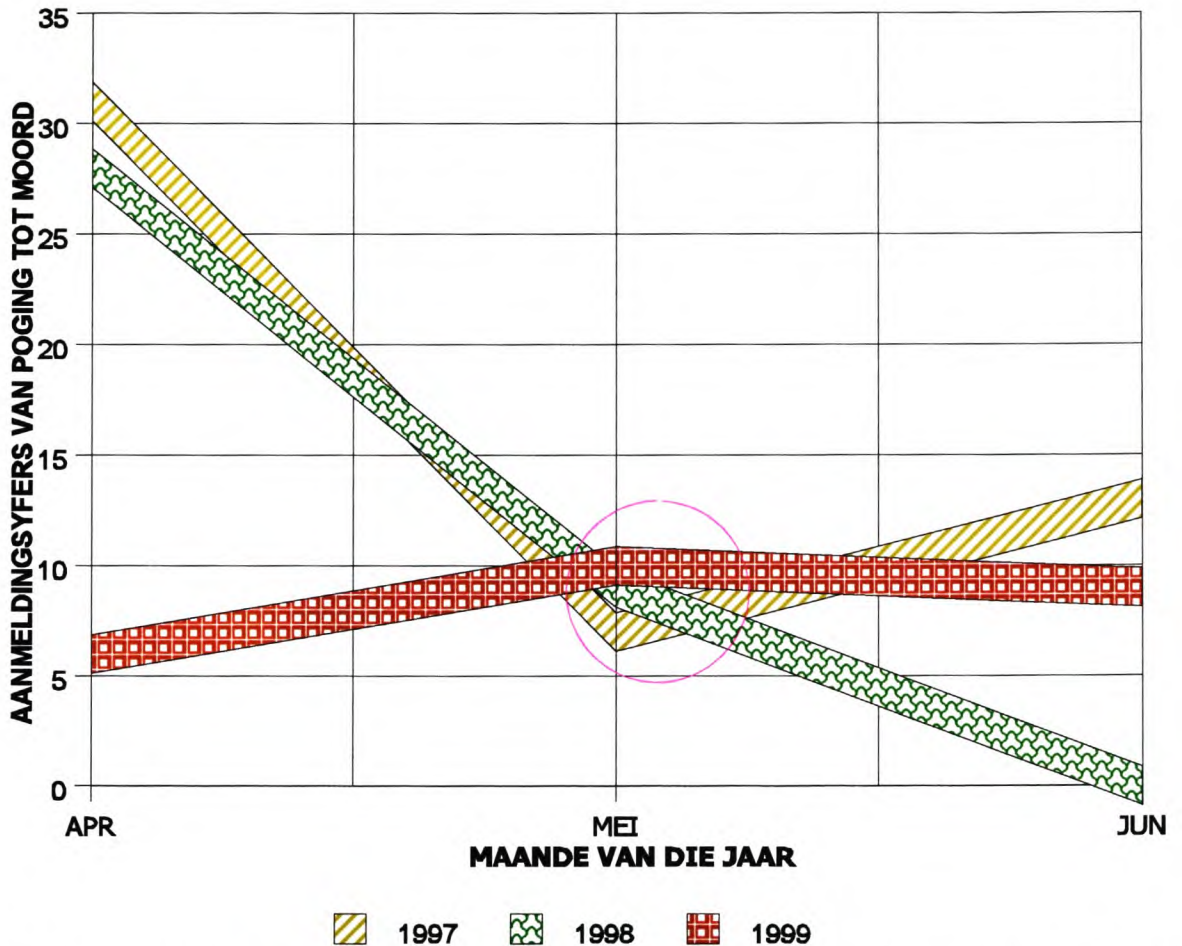
In hierdie hoofstuk word die impak van bogenoemde aksieplan op die voorkoming van misdaad statisties ontleed en geëvalueer. Hierdie analise sluit nie onafgehandelde sake in nie, aangesien die sake prejudisiaal en nie beskikbaar is nie. Daar sal wel na die getalle van hierdie sake verwys word. Die korrektheid van die analise is afhanklik van die wyse waarop die dossiere in die aanvangstadium opgeskryf is. Inligting om die analise te doen, is verkry uit 'n intensiewe studie van die verklarings en die dagboeke van die ondersoekbeampies wat in die dossiere voorkom. Verklarings wat vaag en onvolledig opgeskryf is, het die analise bemoeilik, maar die struikelblokke is uiteindelik oorkom.

Hoewel dit nie die primêre doel van die studie is nie, is dit veral van belang om die betrokkenheid van bendes by sake van poging tot moord te ontleed. Dit was egter problematies aangesien die klaers en die getuies uit vrees vir hulle lewens uit die staanspoor inligting oor die betrokkenheid van bendes teruggehou het. In hierdie hoofstuk word die aanmelding van poging tot moord vir 'n tydperk van nege maande ontleed (drie maande elk vóór, gedurende en ná die implementering van die aksieplan). Hierdie tydperk word met die ooreenstemmende periodes in 1997 en 1999 vergelyk.

5.2 Ontleding van data

5.2.1 Dataontleding vir die tydperk 1 April tot 30 Junie: 1997, 1998 en 1999

Grafiek 6: Aanmeldingsyfer van poging tot moord in Elsie'srivier vir die tydperk 1 April tot 30 Junie: 1997, 1998 en 1999. (Syfers verskaf deur Sersant Lena Prins, Provinsiale Intelligensie, Kantoor van die Provinsiale Kommissaris, Wes-Kaap)

Grafiek 6 is 'n vergelyking tussen die aanmelding van poging tot moord gedurende die implementeringstydperk van die misdaadvoorkomingsaksieplan (April tot Junie 1998) en dié van die ooreenstemmende tydperke in 1997 en 1999. Die grafiek toon 'n relatiewe hoë aanmeldingsyfer van ongeveer 30 sake vir April in 1997 en 1998. Daarna toon dit 'n drastiese afname na ongeveer 10 sake in Mei van elke jaar. Gedurende Mei en Junie het die aanmeldingsyfer vir 1998 in teenstelling met 1997 en 1999, egter 'n aansienlike daling getoon.

Die afleiding wat hieruit gemaak kan word, is dat die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan 'n daling in die aanmeldingsyfer van poging tot moord tot gevolg gehad het. Hierdie tendens word ook duidelik weerspieël deur die 1999-kurwe wat daarop dui dat die plan 'n positiewe invloed op die langtermyn gehad het. Vermelding moet egter gemaak word van 'n veranderlike wat 'n rol kon gespeel het in die lae aanmeldingsyfer vir April 1999, naamlik "Operasie Vasvat". Hierdie operasie is ingestel om die terreuraanvalle wat deur PAGAD geloods was te voorkom deur verskeie padblokkades regoor die Kaapse Skiereiland op te stel. Die oogmerk daarvan was om die bomplanters se bewegings te beperk.

5.2.2 Statistiese ontleding van die tydperke vóór, ná en tydens die implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan

5.2.2.1 Aanmeldingsyfers van poging tot moord vanaf 1 Januarie tot 30 September 1998

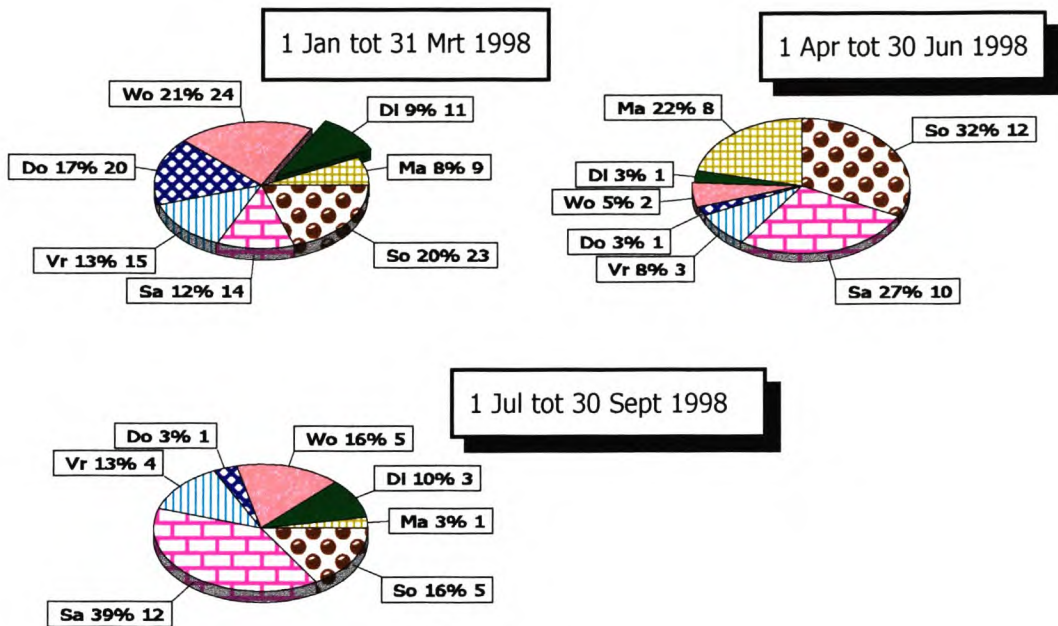
Tydperk	Aantal sake aangemeld	Sake ontleed	Sake nie ontleed nie	Persentasie prejudisiaal
1 Januarie tot 30 Maart 1998	117	105	12	10.25
1 April tot 30 Junie 1998	37	33	4	10.81
1 Julie tot 30 September 1998	31	26	5	13.51
Totaal	185	164	21	11.35

Tabel 5: Van al die sake van poging tot moord gedurende die nege maande wat ontleed is, is 'n gemiddelde van 11.35% prejudisiaal en nie geanaliseer nie, weens die feit dat dit nie afgehandel en die dossiere nie beskikbaar was nie. (Dossiere verwerk deur Sersant Lena Prins, Provinsiale Intelligensie, Kantoor van die Provinsiale Kommissaris, Wes-Kaap)

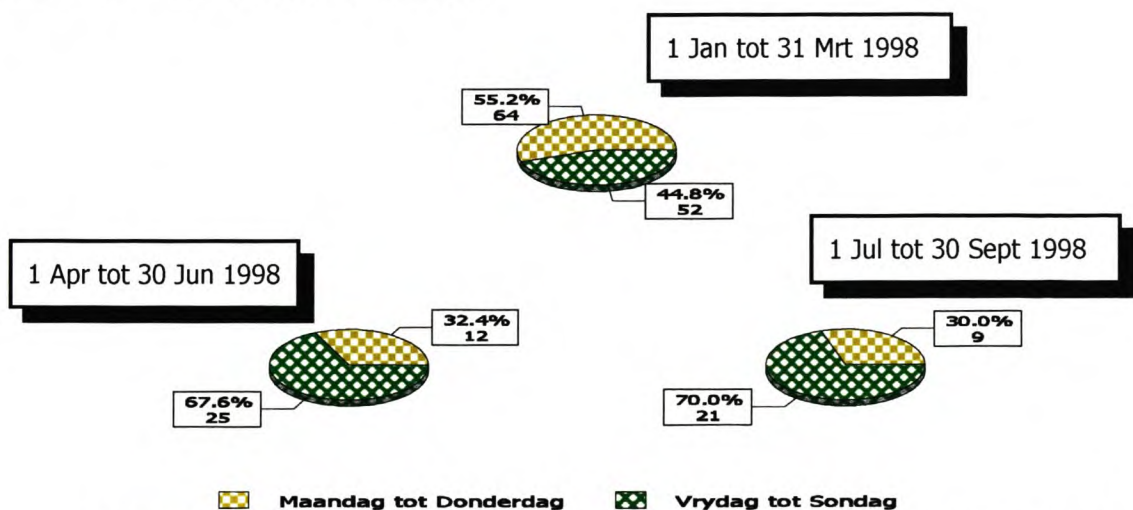
5.2.2.2 Beïnvloedende faktore

5.2.2.2.1 Daaglikse tendense

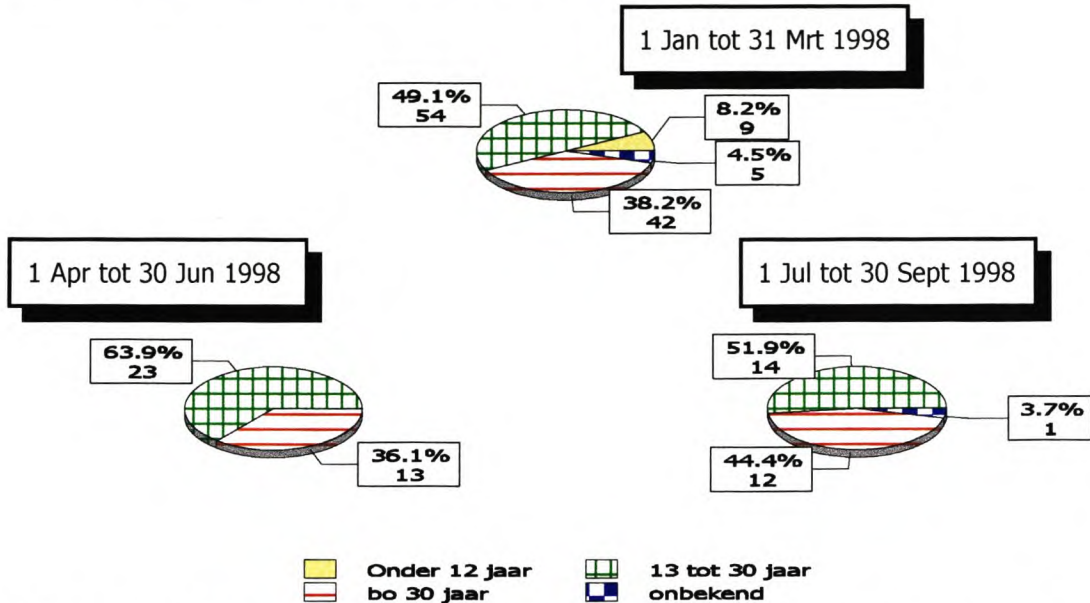
Grafiek 7: Daaglikse aanmeldingsyfers van poging tot moord in Elsiesrivier stasiewyk vir die tydperk 1 Januarie tot 30 September 1998. (Syfers verskaf deur Sersant Lena Prins, Provinsiale Intelligensie, Kantoor van die Provinsiale Kommissaris, Wes-Kaap)

5.2.2.2.2 Weeklikse tendense

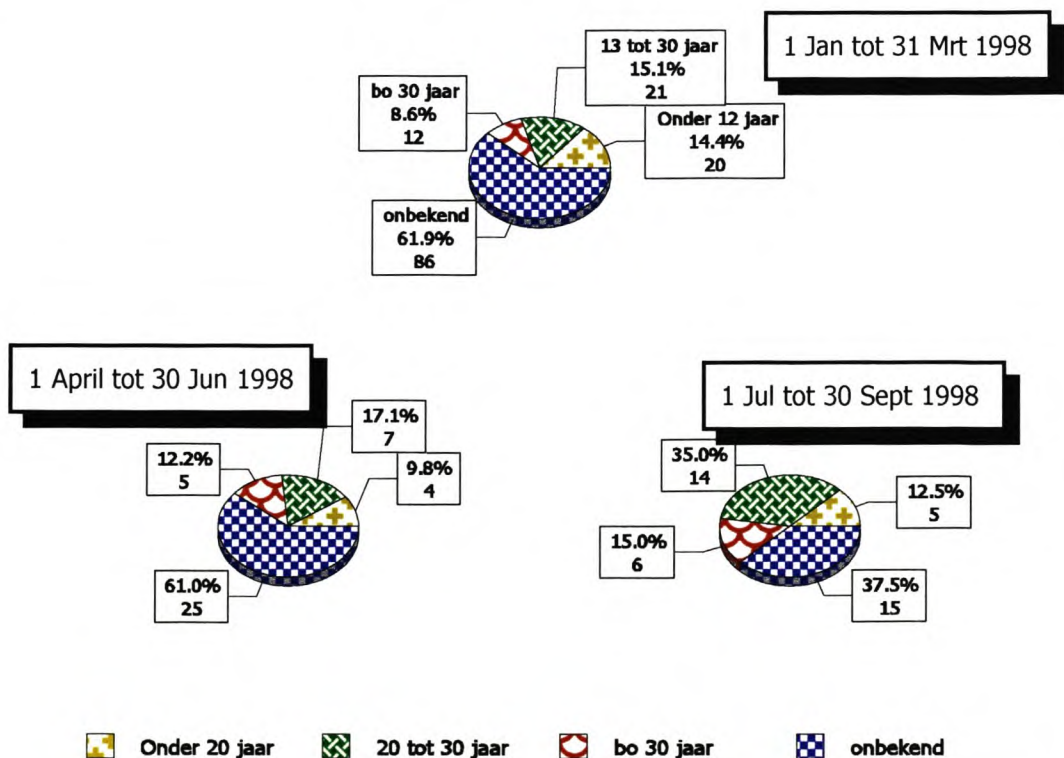
Grafiek 8: Weeklikse aanmeldingsyfers van poging tot moord in Elsiesrivier stasiewyk gedurende die week en naweke vanaf Vrydag 17:00 tot Maandag 06:00, (die meerderheid van die inwoners gedurende hierdie tydperk is tuis) vir die tydperk 1 Januarie tot 30 September 1998. (Syfers verskaf deur Sersant Lena Prins, Provinsiale Intelligensie, Kantoor van die Provinsiale Kommissaris, Wes-Kaap)

5.2.2.2.3 Ouderdomstendense ten opsigte van slagoffers

Grafiek 9: Gemiddelde ouderdomme van slagoffers in sake van poging tot moord vir die Elsievier stasiewyk vanaf 1 Januarie tot 30 September 1998. (Syfers verskaf deur Sersant Lena Prins, Provinsiale Intelligensie, Kantoor van die Provinsiale Kommissaris, Wes-Kaap)

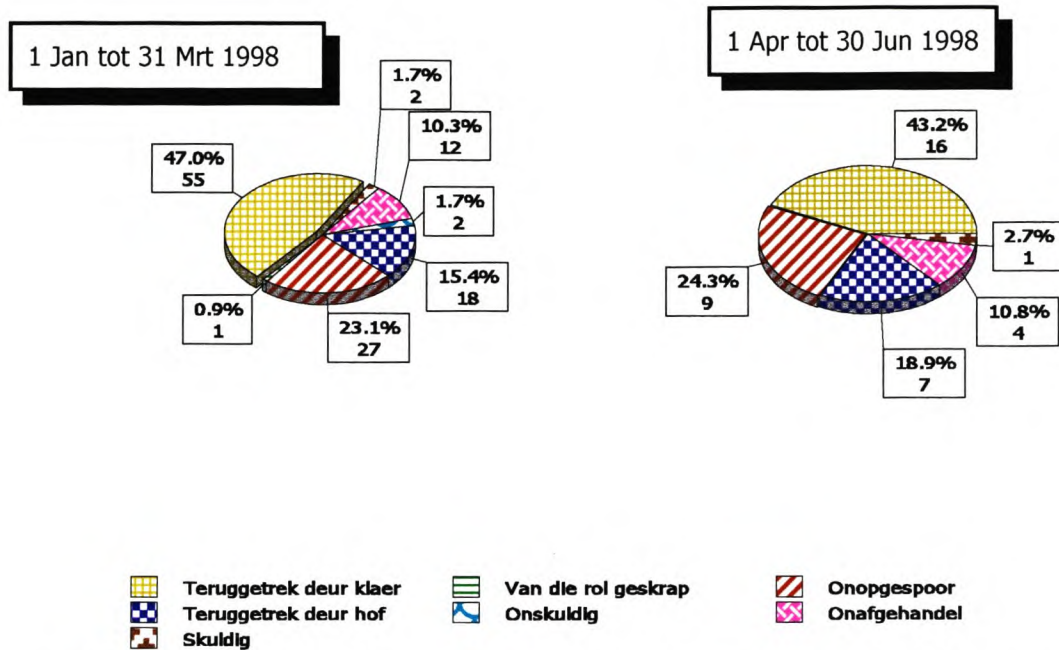
5.2.2.2.4 Ouderdomstendense ten opsigte van verdagtes

Grafiek 10: Gemiddelde ouderdomme van verdagtes in sake van poging tot moord vir die Elsievier stasiewyk vanaf 1 Januarie tot 30 September 1998. (Syfers verskaf deur Sersant Lena Prins, Provinsiale Intelligensie, Kantoor van die Provinsiale Kommissaris, Wes-Kaap)

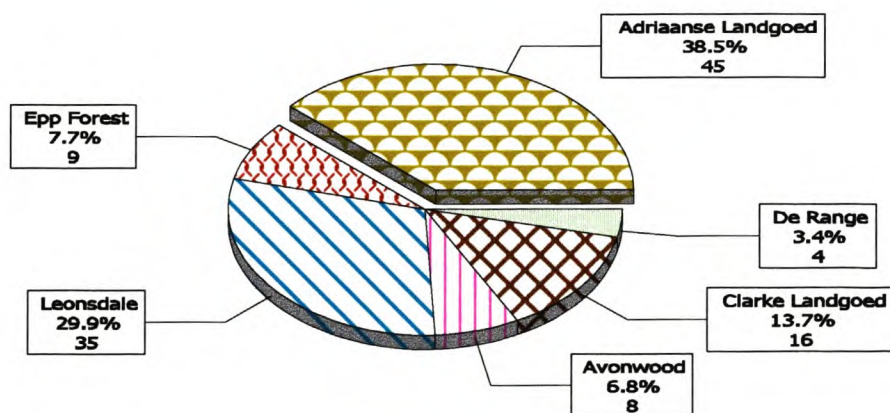

5.2.2.2.5 Tendense ten opsigte van afgehandelde sake

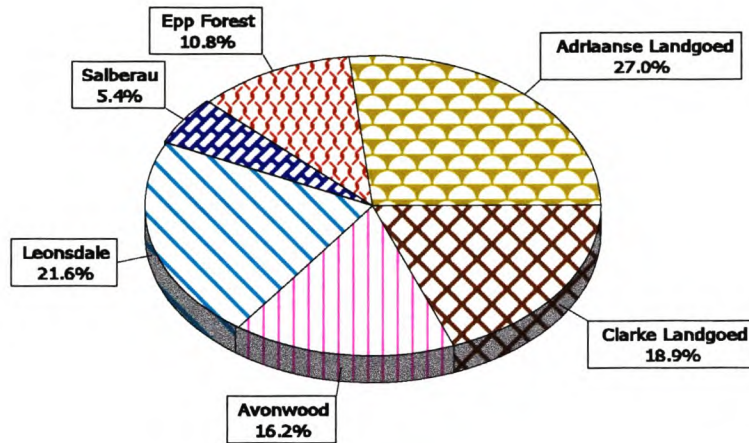
Grafiek 11: Tendense ten opsigte van afgehandelde sake van poging tot moord vir die Elsie'srivier stasiewyk gedurende die tydperk 1 Januarie tot 30 Junie 1998. (Syfers verskaf deur Sersant Lena Prins, Provinsiale Intelligensie, Kantoor van die Provinsiale Kommissaris, Wes-Kaap)

5.2.2.2.6 Gebiedstendense van poging tot moord: 1 Januarie tot 31 Maart 1998

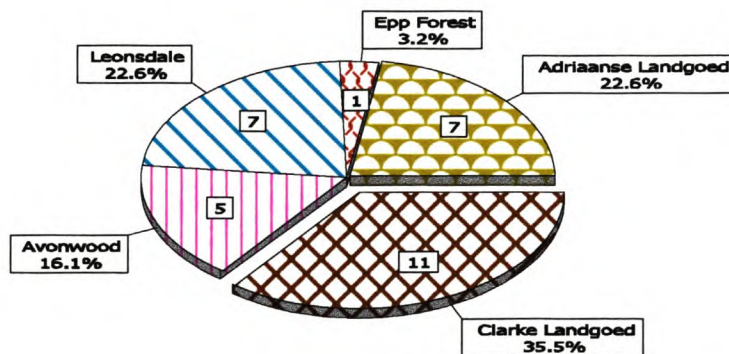
Grafiek 12: Gebiedstendense van poging tot moord in Elsie'srivier stasiewyk vir die tydperk 1 Januarie tot 31 Maart 1998. (Syfers verskaf deur Sersant Lena Prins, Provinsiale Intelligensie, Kantoor van die Provinsiale Kommissaris, Wes-Kaap)

5.2.2.2.7 Gebiedstendense van poging tot moord: 1 April tot 30 Junie 1998

Grafiek 13: Gebiedstendense van poging tot moord in Elsie'srivier stasiewyk vir die tydperk 1 April tot 30 Junie 1998. (Syfers verskaf deur Sersant Lena Prins, Provinsiale Intelligensie, Kantoor van die Provinsiale Kommissaris, Wes-Kaap)

5.2.2.2.8 Gebiedstendense van poging tot moord: 1 Julie tot 30 September 1998

Grafiek 14: Gebiedstendense van poging tot moord in Elsie'srivier stasiewyk vir die tydperk 1 Julie tot 30 September 1998. (Syfers verskaf deur Sersant Lena Prins, Provinsiale Intelligensie, Kantoor van die Provinsiale Kommissaris, Wes-Kaap)

5.3 Interpretasie

5.3.1 Interpretasie van poging tot moord vir die drie maande vóór die implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan: 1 Januarie tot 31 Maart 1998

Volgens Tabel 5 is 117 sake van poging tot moord vanaf 1 Januarie tot 31 Maart 1998 aangemeld waarvan 12 prejudisiaal en verdere ondersoek dus hangend is, of die saak is onafgehandel. Grafiek 7 dui daarop dat die meeste misdade van hierdie aard op Woensdae plaasvind. Dit word gevolg deur 'n gemiddelde van 23 sake op Sondag en 20 op Donderdae. Die afleiding wat hieruit gemaak kan word, is dat hierdie tipe misdaad hoofsaaklik op weekdae gepleeg word; 64 uit 'n totaal van 117 sake, dus meer as 50%. Uit die ontleding van die dossiere kan afgelei word dat die meeste voorvalle van poging tot moord op die ingewing van die oomblik plaasgevind het — uit woede of weerwraak om die ander party in die tronk te kry. Die klaers het blykbaar ook nie werklik belang by die uitslag van die saak nie, of stel nie belang om werklike vervolging in te stel nie. Intimidasie speel 'n groot rol in Elsiesrivier aangesien die klaer en die verdagte daaglikse direkte of indirekte interaksie met mekaar het en die voorval heel dikwels wentel om 'n magstryd in die bende.

Gedurende die onderhawige tydperk was 86 (73.5%) van die verdagtes in aangemelde sake van poging tot moord onbekend – daar is gedurende die nag op wonings geskiet terwyl die inwoners geslaap het. Dit moet ook in ag geneem word dat die verdagtes dikwels meer is as die aantal voorvalle wat aangemeld word, aangesien daar meer as een persoon per aanval betrokke is. Gedurende hierdie tydperk kom 64 (74,8%) van die 117 (25,2%) voorvalle van poging tot moord in slegs ses geografiese gebiede van Elsiesrivier voor (vergelyk Grafiek 12), wat 'n aanduiding is dat die aanvalle goed beplan is en in sterk georiënteerde bendegebiede plaasvind. Slegs 'n relatief klein gedeelte van die gemeenskap ervaar dus die impak van die geweld en die gepaardgaande trauma daaraan verbonde.

Die ontleding van die verklarings en die dagboekinskrywings van die ondersoekbeamptes insake die 117 dossiere van poging tot moord dui daarop dat 34 (29.05%) van die voorvalle direk verband hou met bendegegeweld. Hierdie afleiding is gebaseer op feite, maar uit informele onderhoude en empiriese veldwerk deur die navorser het dit aan die lig gekom dat minstens 90% van alle voorvalle deur bendeledede beplan en uitgevoer is.

5.3.2 Interpretasie van poging tot moord vir die drie maande tydens die implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan: 1 April tot 30 Junie 1998

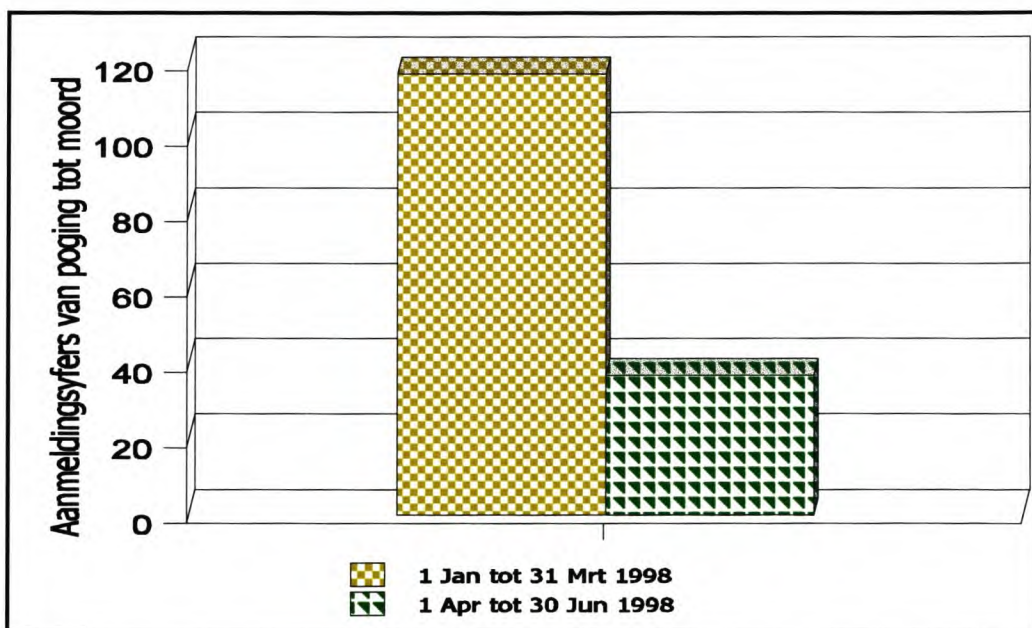
Na aanleiding van Tabel 5 is 37 sake van poging tot moord gedurende hierdie tydperk aangemeld, waarvan slegs vier sake (10,81%) nie ontleed is nie en 33 (89,19%) wel ontleed is. Gedurende hierdie tydperk is 'n tendensverandering ondervind in die sin dat anders as die vorige drie maande, voorvalle van poging tot moord meer oor naweke voorgekom het as gedurende die week – 12 voorvalle op Sondag, 10 op Saterdag, terwyl 8 op Maandag aangemeld is.

Die voorafgaande drie maande is veral gekenmerk deur beplande aanvalle. Daarteenoor was die aanvalle gedurende die onderhawige tydperk meer onbeplan, sporadies en meer verspreid van aard. Informele onderhoude met die betrokkenes dui daarop dat drankmisbruik 'n primêre rol in die voorvalle gespeel het. Na die ontleding van die dossiere wat op hierdie tydperk van toepassing is, is die afleiding gemaak dat die klaers nie die voorvalle geregistreer het om die voorkoms van die misdaad werklik aan te spreek nie, aangesien 55 (43.24%) van die sake deur die klaers teruggetrek was voordat die verdagtes aangekla is. Dit was volgens die navorser óf die gevolg van intimidasie óf die klaers was self bendeledede en wou eerder self weerwraak neem. Onopgeloste sake van poging tot moord kan toegeskryf word aan die feit dat die klaer óf nie gesien het wat gebeur het nie, óf dat daar nie genoegsame inligting ingewin is om die identiteit van die aanvaller vas te stel nie. Sodanige omstandighede kom gewoonlik voor waar daar op 'n woning geskiet is, veral gedurende die nag terwyl die inwoners slaap. Weer eens moet daarop gewys word dat meer as een aanvaller by 'n aanval betrokke kan wees.

Dit is opvallend dat die aanmeldingsyfers van poging tot moord in Elsiesrivier vanaf 1 Januarie tot 31 Maart 1998 baie meer egalig oor die drie maande versprei was as in die geval van die volgende drie maande tot einde Junie 1998. Gedurende laasgenoemde tydperk het 37 voorvalle van poging tot moord slegs gedurende April en Mei voorgekom, terwyl geen voorvalle vir die maand Junie aangemeld is nie. Dit dien voorts vermeld te word dat die voorgenoemde aantal voorvalle van poging tot moord gedurende die betrokke tydperk 'n daling van 316.2% verteenwoordig soos vergelyk met die vorige tydperk wat strek vanaf 1 Januarie tot 31 Maart 1998. Dit kan sonder twyfel toegeskryf word aan die suksesvolle wyse waarop die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan geïmplementeer was deur middel van maksimale gemeenskapsbetrokkenheid en sosiale misdaadvoorkoming, gekombineer met die suksesvolle toepassing van erkende polisiëringstrategieë.

Uit die ontleding van die sake van poging tot moord is sewe (18.91%) as bendeverband geïdentifiseer. Weereens is die navorser uit empiriese ondervinding van mening dat meer as 95% van hierdie misdrywe in Elsiesrivier aan bendebedrywighede toe te skryf is.

Grafiek 15: Aanmeldingsyfer van poging tot moord in Elsiesrivier gedurende die tydperke 1 Januarie tot 31 Maart 1998 en 1 April tot 30 Junie 1998. (Syfers verskaf deur Sersant Lena Prins, Provinsiale Intelligensie, Kantoor van die Provinsiale Kommissaris, Wes-Kaap)

5.3.3 Interpretasie van poging tot moord vir die drie maande ná die implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan: 1 Julie tot 30 September 1998

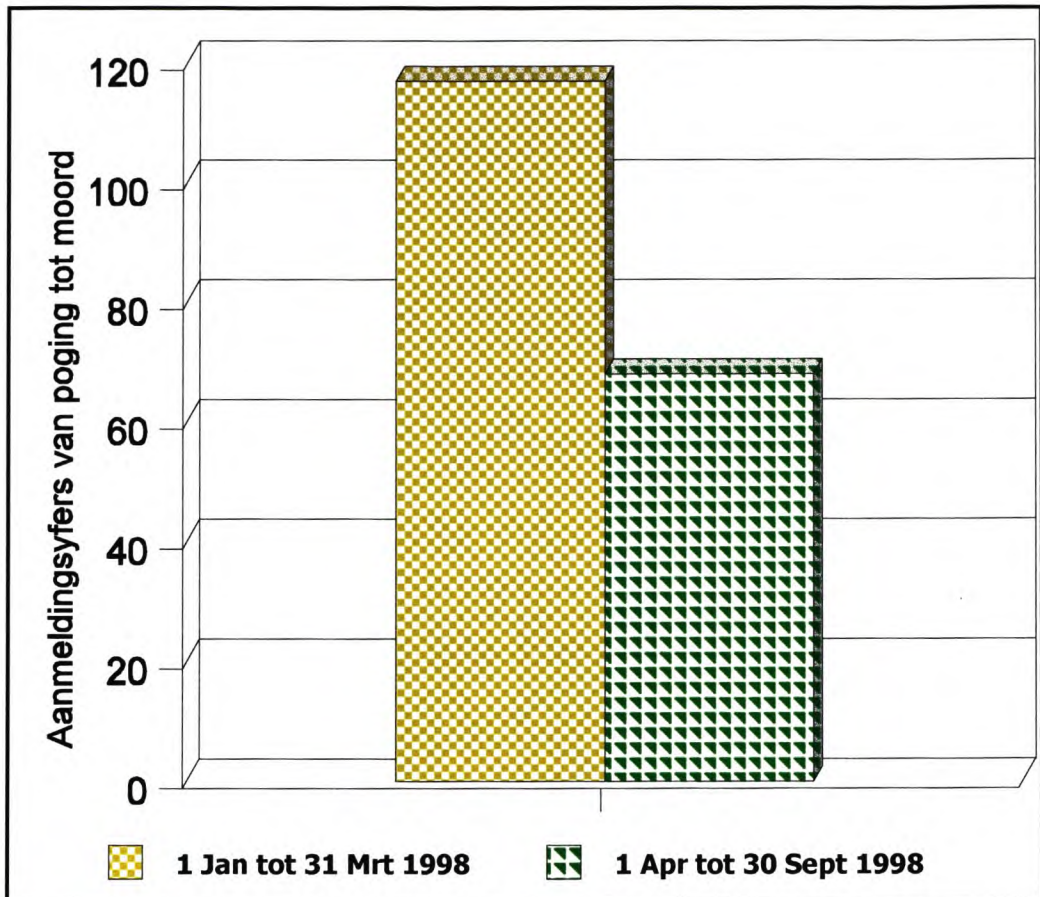
Betreffende die tydperk 1 Julie tot 30 September 1998 is 26 van die 31 geregistreerde sake van poging tot moord ontleed. Slegs vier sake (13,51%) was nie beskikbaar vir ontleding nie. Voorvalle het veral gedurende naweke voorgekom waarvan 12 op Saterdag en vyf elk op Woensdae en Sondag. Dieselfde tendens as vir die vorige driemaandetydperk word dus geopenbaar en is ook ooreenstemmend met die tydperk waarin die misdaadvoorkomingsaksieplan geïmplementeer was. Die voorvalle het soos die vorige drie maande weereens verspreid voorgekom. Die afleiding wat gemaak kan word, is dat voorvalle minder beplan was.

'n Vreemde verskynsel ten opsigte van hierdie drie maande is dat terwyl daar geen aanmelding van poging tot moord in Junie was nie het dit gedurende Julie weer 'n skerp styging tot nie minder nie as 17 sake getoon. Daarna het dit weer aansienlik gedaal tot vyf voorvalle in Augustus en nege in September (kyk Grafiek 15). Die rede vir hierdie verskynsel was die hernude pogings deur die Stasiekommissaris, die Bevelvoerder van die Elsiesrivier Misdaadvoorkomingseenheid en lede van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisieskakelforum om deur die toepassing van polisiëringstrategieë en gemeenskaps-betrokkenheid die orde te herstel.

Wanneer daar 'n vergelyking getref word tussen die eerste drie maande se aanmeldingsyfer (117) met dié van die daaropvolgende ses maande (68), is die positiewe uitwerking van die implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan baie duidelik (kyk Grafiek 16).

Indien die tydperk 1 Januarie tot 31 Maart met die daaropvolgende ses maande vanaf 1 April tot 30 September 1998 vergelyk word, sal opgemerk word dat daar 'n daling van 58,22% in voorvalle van poging tot moord (117 teenoor 58) gedurende laasgenoemde periode was (kyk Grafiek 16). Dit is 'n duidelike aanduiding van die suksesvolle implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan.

Grafiek 16: Aanmeldingsyfers van poging tot moord in Elsiesrivier stasiewyk vir die tydperk 1 Januarie tot 31 Maart 1998 en 1 April tot 30 September 1998. (Syfers verskaf deur Sersant Lena Prins, Provinsiale Intelligensie, Kantoor van die Provinsiale Kommissaris, Wes-Kaap)

Die statistiese data wat in hierdie hoofstuk aangewend is, is empiries versamel. Soos blyk uit die onderhawige hoofstuk, is dit gebruik om 'n statistiese analise te maak van drie tydperke van drie maande elk, naamlik vóór, tydens en ná die implementering van die misdaadvoorkomingsaksieplan wat van 1 April tot 30 Junie 1998 gestrek het. Enkele gevolgtrekkings wat daaruit voortgevoel het om die hipotese te toets, lê die analise ten grondslag.

5.4 Samevatting

In hierdie hoofstuk is 'n statistiese analise gemaak en 'n evaluasie gedoen om die sukses van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan aan die hand van empiries versamelde inligting te bepaal.

Die studie het getoon dat die aksieplan 'n sukses was — dit het 'n daling van 316,23% in voorvalle van poging tot moord in die drie implementeringsmaande daarvan bewerkstellig, soos vergelyk met die statistieke vir die drie voorafgaande maande. Dit is bereik aan die hand van 'n kombinasie van internasionaal getoetste misdaadvoorkomingstrategieë soos byvoorbeeld die "Zero Tolerance"-, die "Minimal Tolerance"- en die "Broken Window"-benaderings. Gemeenskapsbetrokkenheid en -polisiëring is hierdeur geïnisieer. Hierdie strategie het daartoe gelei dat sosiale misdaad in die studiegebied gedurende die implementeringstydperk van die aksieplan drasties afgeneem het.

In die volgende en finale hoofstuk word hierdie studie afgesluit met enkele bevindings en aanbevelings aan die hand van die navorsing wat onderneem is.

Hoofstuk 6 Bevindinge en aanbevelings

6.1 Inleiding

In die vorige hoofstuk is die driemaandetydperk elk vóór, gedurende en ná die implementering van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan statisties geanaliseer met die doel om die teoretiese grondslae soos bespreek in Hoofstukke 2 en 3 statisties te evalueer en vas te stel of die analise die hipotese ondersteun.

In Hoofstuk 4 is die teoretiese grondslae van gemeenskapsbetrokkenheid — soos toegepas deur middel van gemeenskapspolisiëring in die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisieskakelforum — aan die hand van internasionale perspektiewe met mekaar vergelyk waarna 'n evaluering van die statistieke in Hoofstuk 5 gemaak is. Teen hierdie agtergrond maak die navorser sekere bevindings en aanbevelings wat in die onderhawige hoofstuk bespreek sal word.

6.2 Bevindinge

Die Kaapse Metropool, wat Elsiesrivier insluit, word deur voortslepende bendegegeweld, taxi-oorloë, bomontploffings en stedelike terrorisme geteister — die fundamentele redes waarom die internasionale gemeenskap sku is om in die Suid-Afrikaanse finansiële markte te belê.

Bevindinge ten opsigte van verskeie aspekte en instansies wat 'n noue verbondenheid met misdaadvoorkoming het — en in die voorafgaande hoofstukke vermeld of bespreek is — word in die volgende afdelings bespreek.

6.2.1 Politieke invloede

In hierdie verband is bevind dat:

- misdaadvoorkoming deur politieke leiers laag geprioritiseer word en hulle nie ernstig genoeg verbind tot die voorkoming daarvan nie;

- benedegeweld nie as 'n nasionale bedreiging gesien word nie, veral nie ten opsigte van die implikasies wat dit mag inhou vir die internasionale beeld van Suid-Afrika nie;
- die begroting van die Suid-Afrikaanse Polisie nie die menslike, logistieke en finansiële hulpbronne genoegsaam in aanmerking neem nie;
- misdaadvoorkoming nie op alle regeringsvlakke die nodige aandag kry nie;
- politieke leiers in die openbaar soms negatiewe uitsprake teenoor die Suid-Afrikaanse Polisie maak, sonder om die implikasies daarvan te besef — veral die negatiewe invloed wat dit op die gesindheid van die gemeenskap jeens die polisie mag uitoefen;
- dit belangrik is dat alle regeringsprojekte daarop gerig moet wees om die grondoorsake en plaaslike omstandighede wat misdaad inisieer uit te skakel, veral deur middel van behoorlike of goeie stadsbeplanning en stedelike sekuriteit.

Die resultate van die Elsiesrivier Misdaadvoorkomingsaksieplan het destyds, benewens landswye mediadekking, tot op die hoogste regeringsvlak en die opperbevel van die Suid-Afrikaanse Polisie erkenning ontvang. Die implementering en werkswyse van die plan het insgelyks wye belangstelling ontlok.

6.2.2 Misdaadvoorkoming deur die Suid-Afrikaanse Polisie

Die Suid-Afrikaanse Polisie bevind hom steeds in 'n ernstige legitimeiteitskrisis wat openbare agting op 'n laagtepunt hou en die voorkoming van misdaad uiters bemoeilik, aangesien 'n groot deel van die gemeenskap nie die polisie vertrou nie en nie die hand van die geregtelike vrees nie. Die gevolge hiervan is ordeloosheid en anargie.

Die navorser het bevind dat die verantwoordelikheid om misdaad te beveg uitsluitlik voor die deur van die Polisie gelê word, terwyl daar verskeie organisasies en rolspelers is wat 'n deurslaggewende rol kan speel om die grondoorsake en die gunstige plaaslike omstandighede wat misdaad bevoordeel, uit die weg te ruim. Daar word eerder passief toegekyk hoe die onderbemande polisie en die onderbetaalde

polisiebeamptes teen 'n oormag veg om geweld te voorkom. Dit is die navorser se oortuiging dat die polisie nie alleen misdaad kan voorkom of beperk nie. 'n Klimaat moet eerder geskep word waarin spontaan handegevat word met die gemeenskap om te verseker dat sosiale misdaadvoorkoming bewerkstellig word.

Volgens die navorser word misdaad tans steeds reaktief bekamp en geniet die voorkoming daarvan nie genoegsame prioriteit nie. Dit op sigself openbaar 'n groot tekortkoming in die mondering van die polisie diens. Die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan het getoon dat poging tot moord en algemene sosiale misdaad suksesvol voorkom kan word deur 'n kombinasie van misdaadvoorkoming-strategieë en gemeenskapsbetrokkenheid.

Sodra bende- en taxigeweld of stedelike terrorisme skielik uitbreek, word as gevolg van politieke druk krisisbestuur toegepas. Nuwe operasies teen geweld word afgekondig en polisie lede van regoor die land word opgeroep om die geweld in die Wes-Kaap te kom stabiliseer met die volgende waarskynlike komplikasies:

- die hoë koste daaraan verbonde – dikwels word polisiebeamptes van die Wes-Kaap nie aangewend om die geweld te stabiliseer nie. Kritiek teen die gebruik van "ingevoerde" polisie lede is onder andere dat hulle onkundig is rakende bende lede en - leiers se gewoontes en teen die tyd dat hulle die plaaslike omstandighede leer ken het, is dit al weer tyd om na hulle standplase terug te keer — dikwels voordat die probleem behoorlik opgelos is;
- daar moet eerder gekonsentreer word om die plaaslike polisiemag met die nodige mannekrag, logistieke en finansiële hulpbronne te bemagtig, omdat daar voortdurend tekorte van een of ander aard is wat beslis nie misdaadbekamping tot voordeel strek nie;
- die gemeenskap word nie by samesprekings tussen die strydende partye betrek om dispute by te lê nie — gemeenskapsbetrokkenheid word dus uitgesluit;
- die stasiekommissaris en sy operasionele personeel se insette word nie verkry om 'n langtermyn oplossing vir die probleem te kry nie.

Tydens die opstel van die misdaadvoorkomingsaksieplan vir Elsie-rivier het die gemeenskap versoek dat meer uniformlede van die polisie sigbare diens moet verrig, waarop die misdaadvoorkomingseenheid besluit het om eerder in uniform as in siviele drag te funksioneer.

Voorts is bevind dat senior lede (offisiere) hoofsaaklik diens verrig tydens stil tye, met ander woorde gedurende kantoorure. Wanneer hulle ervaring en leiding egter die nodigste is soos gedurende naweke, is hulle nie funksioneel aan diens nie. Die navorser is gevolglik die mening toegedaan dat die Suid-Afrikaanse Polisie diens se werkspatrone nog nie by die hedendaagse tendense aangepas het nie en dat administratiewe verantwoordelikhede voorrang geniet bo funksionele dienste.

6.2.3 Die opstel en meting van doelwitte

Die navorser het bevind dat prioriteite vir die Polisie diens opgestel word deur die kantoor van die Nasionale Kommissaris, waarna dit aan die provinsiale kommissaris en hulle afdelingshoofde oorgedra word om daarvolgens doelwitte vir die provinsie op te stel.

Vanaf provinsiale vlak word dit afgewentel na die areakommissaris en hulle komponentshoofde, stasiekommissaris, die bevelvoerders van speurtakke en misdaadvoorkomingsafdelings om daarvolgens doelwitte vir hul besondere plaaslike omstandighede en behoeftes op te stel. Voorgenoemde kom neer op 'n "top-down"-benadering wat eiesoortige probleme veroorsaak, naamlik dat die doelwitte bloot uitgevoer moet word sonder om op grondvlak insae daarin te verkry of 'n bydrae tot die opstel daarvan te lewer.

Kritiek teen die doelwitte wat vanaf hoofkantoor ontvang word om slegs uitgevoer te word, is dat dit uit "voeling" is met dit wat van werklike belang is vir die gemeenskap. Ook die plaaslike polisiebeamptes ondervind probleme met die uitvoering daarvan, aangesien die doelwitte nie die demografiese, ekonomiese, sosiale en kulturele diversiteit wat in die verskillende polisiestasiewyke voorkom, in ag neem nie.

Wat vir die een gemeenskap belangrik is, is nie noodwendig 'n prioriteit vir 'n ander nie. Hierdie benadering maak nie voorsiening vir unieke interne en eksterne faktore wat in elke polisiestasiewyk mag voorkom nie.

Daar is ook vasgestel dat doelwitte jaarliks nuut opgestel word sonder om te verseker dat die vorige jaar s'n suksesvol geïmplementeer is. Die probleem hieraan verbonde is dat uiters noodsaaklike prioriteite nie suksesvol afgehandel word nie, en dat dié doelwitte waarin daar wel geslaag is wéér as prioriteit vir die volgende jaar geïdentifiseer word. Kommer bestaan dat doelwitte aanvaar word slegs omdat dit van die Nasionale Kommissaris afkomstig is, en as sodanig nie die toegewydheid kry wat dit verdien nie.

Dit is die navorser se oorwoë mening dat om slegs statistieke as meetinstrument te gebruik om te bepaal of die doelwitte en prioriteite ten opsigte van die voorkoming van misdaad suksesvol afgehandel is aldan nie, 'n gebrekkige beeld skep van die rol en sukses van die polisie — statistieke op sigself is nie 'n aanduiding van die gemeenskap se gevoel oor hulle veiligheid en vrese nie.

6.2.4 Die Elsiesrivier Gemeenskap- Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan

Die navorser het bevind dat die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan 'n werkbare strategie was wat met sukses uitgevoer is. Dit kan hoofsaaklik toegeskryf word aan 'n kombinasie van gemeenskapsbetrokkenheid en erkende internasionale misdaadvoorkomingstrategieë. Volgens die bestuurslede van die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisieskakelforum, wat saam met die polisie verantwoordelik was vir die implementering van die misdaadvoorkomingsaksieplan, was die gemeenskap bereid om ten spyte van die legitimiteitskrisis 'n vennootskap met die polisie aan te gaan om die voorkoms van poging tot moord te minimaliseer. Die navorser is oortuig dat die misdaadvoorkomingsaksieplan uiters suksesvol was, omdat die skakelforum alle individuele en politieke aspirasies neergelê het en slegs op die faktore wat sou bydra tot die voorkoming van geweldsmisdaad — spesifiek die voorkoms van skietvoorvalle — gekonsentreer het.

Die kombinasie van doeltreffende polisiëring (wetstoepassing) en sosiale misdaadvoorkomingstrategieë het trouens 'n daling van 80% in **alle misdaad** in Elsie'srivier oor die drie maande implementeringstydperk tot gevolg gehad. Die hoogtepunt van die suksesverhaal was sekerlik die totale daling in voorvalle van poging tot moord — van 47 sake in April 1998 na 'n geskiedkundige "geen" aanmeldingsyfer vir Junie 1998.

6.2.5 Die Elsie'srivier Gemeenskap-Polisieskakelforum

Dit blyk uit die navorsing dat die skakelforum wat tydens die implementering van die misdaadvoorkomingsaksieplan gefunksioneer het, daarin geslaag het om 'n geskiedkundige deurbraak in die voorkoming van poging tot moord in Elsie'srivier te bewerkstellig. Dit het inderdaad 'n navolgenswaardige model daargestel vir enige polisie-wyk in Suid-Afrika wat soortgelyke bende-probleme ondervind.

As rede vir die forum se sukses kan aangevoer word dat die lede daarvan werklik ontevrede was oor die rol wat bende-lede in die voorkoms van geweldsmisdaad gespeel het. Daarom dat hulle bereid was om enigiets te doen om dit te minimaliseer.

Die beleid van die Suid-Afrikaanse Polisiediens om gemeenskapsbetrokkenheid deur middel van polisiëring in die vorm van gemeenskap-polisieskakelforums deur wetgewing af te dwing, het volgens die navorser 'n negatiewe uitwerking op die spontaneïteit en vrymoedigheid wat daar tussen die stasie-kommissaris en die gemeenskap in 'n stasie-wyk behoort te bestaan.

6.2.6 Plaaslike owerhede

Die navorser het bevind dat die Stadsraad van Tygerberg passief is in die lewering van noodsaaklike dienste soos riolering en vuilnisverwydering. Dit het noodwendig 'n nadelige uitwerking op die gemoeds- en gesondheidstoestand en dus die algemene welstand van die gemeenskap. Dit is ongetwyfeld 'n bydraende faktor tot die ordeloosheid en hoë aanmeldingsyfer van poging tot moord wat in Elsie'srivier heers.

6.2.7 Die Departement van Justisie

Wette, hetsy op parlementêre, provinsiale of plaaslike regeringsvlakke word op die wetboeke geplaas om wetstoepassing te verseker en om te voorkom dat ordeloosheid heers. Die Suid-Afrikaanse Polisiediens en ander sekerheidsdienste kom hulle verantwoordelikheid in hierdie opsig na; as gevolg van die huidige borgtogbedeling wat die regte van die misdadiger beskerm, kriminele sake wat te lank neem om afgehandel te word, oorbevolkte tronke en die hoë werkslas van staatsaanklaers, kan die gereg nie sy volle verloop neem nie aangesien die genoemde faktore doeltreffende wetstoepassing belemmer. Die **Wet op Georganiseerde Misdad (Wet 121 van 1998)** kan gevolglik nie prakties en vinnig op grondvlak toegepas word nie.

6.2.8 Die media

Die navorser het bevind dat mediadekking ten opsigte van bendegegeweld op enkele uitsonderings na, hoofsaaklik negatief ten opsigte van polisieoptrede in dié verband is. Die sensasionele aspekte word eerder omarm, sonder om die bendes en hulle leiers se aandadigheid aan misdaad te beklemtoon.

6.3 Aanbevelings

Die onderstaande aanbevelings ten opsigte van die reeds vermelde aangeleenthede en instansies geskied in dieselfde volgorde as die betrokke bevindings in die voorafgaande afdeling.

6.3.1 Politieke invloede

Dit is van kardinale belang dat misdaadvoorkoming die hoogste prioriteit van die Suid-Afrikaanse Regering moet geniet. Dit is belangrik dat investering plaasvind om werkskepping te verseker. Politieke leiers moet op nasionale, provinsiale en plaaslike regeringsvlakke hulleself ernstig tot die proses verbind om misdaadbekamping op alle vlakke van die samelewing aan te spreek. Hulle moet hulle daarvan weerhou om die

Suid-Afrikaanse Polisie diens as 'n politieke speelbal te gebruik en negatiewe uitsprake in die openbaar teenoor die polisie te maak; dit vererger net die legitiemiteitskrisis waarin die polisie hom reeds bevind en dit het 'n negatiewe invloed op die gesindhede van die gemeenskap jeens die polisie. Op sy beurt gee dit aanleiding tot minagting van die gereg, openbare ongehoorsaamheid en ordeloosheid.

Misdaad moet as 'n nasionale bedreiging gesien word wat, indien dit nie reg hanteer word nie, tot 'n toestand van totale anargie kan lei. Dit is om hierdie rede dat alle relevante aktiwiteite, insluitend voorkomende optrede uit 'n wetstoepassingsoogpunt en vanuit 'n sosio-ekonomiese perspektief, op die hoogste vlak gekoördineer word. Hierdie benadering moet op alle relevante verantwoordelike vlakke bestaan. Alle openbare projekte op elke regeringsvlak moet gerig wees om die grondoorsake en die geskikte plaaslike omstandighede wat misdaad in die hand werk, uit te skakel.

6.3.2 Misdaadvoorkoming deur die Suid-Afrikaanse Polisie diens

Die navorser beveel aan dat in die geval van krisisbestuur weens die uitbreek van bende-geweld, taxi-oorloë of stedelike terreur daar eerstens gepoog moet word om plaaslike sekerheidsmagte aan te wend, alvorens mannekrag van regoor die land "ingevoer" word om die onrustoestande te stabiliseer.

Oorweging moet geskenk word om in elke polisiëringsarea 'n operasionele misdaadvoorkomingseenheid te hê om alle tipes misdaad te hanteer. Hierdie eenhede moet spesialisopleiding ontvang en moet tot die beskikking wees van elke stasiekommissaris waar 'n krisis ontstaan. Hierdie eenhede moet gesamentlik kan dien as 'n provinsiale misdaadvoorkomingseenheid. Elke area-eenheid moet op sy beurt toegerus wees met die nodige logistieke hulpbronne om misdaad professioneel en effektief te beveg om sodoende langtermyn oplossings in die hand te werk.

Die navorser is van mening dat hierdie eenhede nie take behoort te behartig wat eintlik die verantwoordelikheid is van Openbare Orde Polisiëringsdienste (OOPD) of die bende-eenheid nie. Laasgenoemde twee eenhede het reeds hulle mandaat.

Voorts word aanbeveel dat aktiewe stappe in werking gestel word om te verseker dat misdaadvoorkoming hoër geprioritiseer word en dat daar minder gesteun word op die reaktiewe bekamping daarvan. Daar moet deeglik kennis geneem word van internasionale misdaadvoorkomingstrategieë en die “best practices” en “worst scenario’s” moet as deel van ’n omvattende opleidingsaksie in detail deur alle stasiekommissarisse en bevelvoerders van misdaadvoorkomingseenhede bestudeer word.

Die optimale sigbaarheid van misdaadvoorkomingseenhede deur diens in uniform te verrig, is volgens die navorser van uiterste belang. Dit sal ’n gevoel van veiligheid by die gemeenskap skep. Om in siviele drag te funksioneer, beteken dat die gemeenskap nie bewus is van die polisie se teenwoordigheid nie. Boonop dra polisiebeamptes in siviele drag slegs by tot die reaktiewe bekamping van misdaad. Siviele drag moet slegs gebruik word in die geval van voorlêdienste of as ’n verrassingselement noodsaaklik is.

Dit word sterk aanbeveel dat senior lede (offisiere) hulle dienstyle en werkspatroon aanpas by hedendaagse tendense en funksionele diens verrig gedurende spitstyle, met ander woorde gedurende die tye wanneer hulle leiding onontbeerlik is — naamlik gedurende naweke.

Dit is vir die navorser van kardinale belang dat optimale gesofistikeerde, wetenskaplike opleiding aan stasiekommissarisse en bevelvoerders van misdaadvoorkomingseenhede en hulle personeel aangebied word. Hierdie opleiding moet op erkende en suksesvolle internasionale en plaaslike polisiëringstrategieë gebaseer wees.

Om professionaliteit en wetenskaplike ingesteldheid in die polisiediens te bevorder, is dit belangrik dat stasiekommissarisse en bevelvoerders van misdaadvoorkomingsseenhede by aanstelling oor die toepaslike tersiêre kwalifikasies moet beskik, sodat misdaadvoorkoming dienooreenkomstig op ’n professionele en wetenskaplike basis aangepak kan word.

6.3.3 Stasiekommissaris

Dit word aanbeveel dat gekwalifiseerde stasiekommissaris en bevelvoerders van misdaadvoorkomingseenhede oor 'n termyn van vyf jaar opgelei en aangestel word. Gedesentraliseerde, outonome magte moet daarna aan hierdie posvlak toebedeel word met die doel om misdaadvoorkomingsdoelwitte en -strategieë deur middel van gemeenskapsbetrokkenheid op te stel.

Die voorgenoemde polisiebeamptes moet nie belas word met administratiewe take nie, sodat volgehoue interne en eksterne skakeling met die gemeenskap, rolspelers en lede van die Suid-Afrikaanse Polisie diens op 'n daaglikse basis kan plaasvind.

Dit sou raadsaam wees om vir die bogenoemde poste bekwame adjunkte aan te stel wat hul aandag kan toespits op die normale administratiewe verantwoordelikhede verbonde aan 'n polisiestasie. Dit word tans van 'n stasiekommissaris verwag om in kontak met grondvlakgebeure te wees, maar terselfdertyd is hy ook verantwoordelik om alle aspekte van 'n polisiestasie onder beheer te hê; inderdaad 'n onbegonne taak vir een persoon.

6.3.4 Die opstel en meting van doelwitte

Die navorser beveel aan dat prioriteite en doelwitte deur die stasiekommissaris en sy personeel op stasievlak in noue samewerking met die gemeenskap opgestel word. Daarna word dit aan die betrokke areakommissaris, die provinsiale kommissaris en laastens die nasionale kommissaris voorgelê vir kwartaallikse evaluering deur 'n misdaadvoorkomingsinspeksiespan bestaande uit misdaadvoorkomingspesialiste. Hierdie benadering kom neer op 'n "bottom - up"-benadering wat sal verseker dat die werklike vrese van gemeenskappe aangespreek word. Doelwitte wat deur die stasiekommissaris en sy personeel opgestel word, sal eiesoortig en kreatief wees wat van onskatbare waarde vir misdaadvoorkoming kan wees.

6.3.5 Die Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan

Die navorser is van mening dat bogenoemde aksieplan 'n werkbare strategie is wat met sukses uitgevoer kan word, aangesien dit 'n kombinasie is van gemeenskaps-betrokkenheid en verskeie erkende misdaadvoorkomingstrategieë.

6.3.6 Plaaslike owerhede

Die navorser is van mening dat plaaslike regerings, onderwys en maatskaplike dienste 'n reuse rol kan speel in die opheffing van 'n gemeenskap. Dit kan geskied aan die hand van doeltreffende en toekomsgerigte stadsbeplanning en sekuriteit, en munisipale dienste van 'n hoë standaard aan die gemeenskap te lewer. Soortgelyke aksies in Elsiesrivier het 'n positiewe uitwerking op die gemoedere van die inwoners gehad en die potensiele misdadiger dikwels van sy aanvanklike besluit laat verander.

Voortspruitend uit die vorige paragraaf word aanbeveel dat die plaaslike regering leiding moet neem om alle toepaslike rolspelers op 'n gereelde basis by die opheffing van woongebiede en die gemeenskap betrek, met dien verstande dat die Suid-Afrikaanse Polisie diens deel vorm van die komitee wat misdaadvoorkoming hanteer.

Laasgenoemde komitee moet as 'n forum dien waar problematiese omstandighede en faktore wat tot ordeloosheid en misdaad aanleiding kan gee reeds op 'n vroeë stadium geïdentifiseer word. Voorbeelde hiervan is:

- die ontstaan van plakkerskampe;
- die verontagsaming van bouregulasies;
- onwettige strukture wat opgerig of aangebou word, byvoorbeeld op persele waar prostitusie bedryf word of met drank en dwelms gesmokkel word;
- behuisingsprobleme by munisipale wonings;
- plekke in woongebiede waar vullisverwydering nie bestaan nie of nie op 'n aanvaarbare standaard is nie;
- waar potensieel gevaarlike oop ruimtes, deurgange, gangetjies, parkies en leë huise voorkom;

- onwettige stalletjies en smouse;
- die voorkoms van ongemulde diere en karkasse.

6.3.7 Die Wetgewer en die Departement van Justisie

Die navorser beveel aan dat veel strenger finansiële boetes en strawwe by skuldigbevinding vir die volgende oortreders opgelê word:

- geweldsmisdadigers, die gebruik van vuurwapens ingesluit;
- dwelm – en dranksmokkelaars.

Die doeltreffende toepassing van die Suid-Afrikaanse regstelsel word verydel deur die strafproses, in dié sin dat sake te vroeg teruggetrek word, dat borgtog te maklik toegestaan word en die finansiële implikasies daaraan verbonde te gering is, en dat ernstige oortreders met te ligte strawwe wegkom. Volgens die navorser moet die **Wet op Georganiseerde Misdaad (Wet 121 van 1998)** prakties en vinnig op grondvlak toegepas word — redes waarom dit nie geïmplementeer moet word nie, moet nie eens in oorweging geneem word nie.

6.3.8 Gemeenskapsbetrokkenheid

Misdaadvoorkomingsaksies deur die Suid-Afrikaanse Polisie diens is tot mislukking gedoem as die gemeenskap nie aktief daarby betrokke is nie. Die ideale toestand is dat daar veral op stasievlak 'n spontane vennootskap tussen die gemeenskap en die polisie in hierdie verband behoort te bestaan.

6.3.9 Gemeenskap-Polisieskakelforums

Die navorser is die mening toegedaan dat die huidige samestelling en funksies van gemeenskap-polisieskakelforums ten volle in heroorweging geneem moet word. In hierdie verband word die volgende aanbeveel:

- dat geen individu toegelaat word om namens 'n politieke party aan die aktiwiteite van gemeenskap-polisieskakelforums deel te neem nie. Die redes hiervoor spreek

vanself, hoewel die belangrikste is om te verseker dat daar geen botsing van belange voorkom nie en dat partypolitiekery nie bedryf word nie;

- dat polisiestasiewyke volgens woonbuurte onderverdeel word, waar demokraties verkose belastingbetalersverenigings in elke buurt funksioneer. Die inwoners van 'n woongebied word dan deur die belastingbetalersvereniging op proporsionele wyse op die skakelforum verteenwoordig. Die redes hiervoor kan as volg saamgevat word:
  - die belange van belastingbetalers wentel hoofsaaklik rondom hulle woongebiede;
  - die gemeenskap besef dat hul verteenwoordigers nie deur politieke aspirasies gedryf sal word nie, maar deur die wel en wee van hul eie woongebied;
  - die gemeenskap sal vertrouwe in hul verteenwoordigers hê om die werklik ernstige vraagstukke van die woongebied aan te spreek;
  - verteenwoordigers wat nie aan die verwagtinge van die gemeenskap voldoen nie, sal nie weer verkies word nie;
  - die verteenwoordigers sal as gevolg van die nadelige invloed wat misdaad op die herverkoopwaarde van hul eiendom het, 'n groter finansiële belang by die vooruitgang van die woonbuurt openbaar;
  - bestuurslede van die skakelforum wat een of ander gemeenskapsorganisasie verteenwoordig en gevolglik nie noodwendig in die betrokke woonbuurt woonagtig is nie, openbaar nie dieselfde sentimente teenoor die woonbuurt as die inwoners nie en sal noodwendig voorkeur verleen aan vraagstukke wat op sy organisasie van toepassing is.

Laastens, maar beslis nie die minste nie, beveel die navorser aan dat 'n uitgebreide sosiologiese studie onderneem word om te bepaal wat die uitwerking van negatiewe mediadekking op die psige van die gemeenskap teenoor die Suid-Afrikaanse Polisiediens is. Daarna behoort 'n nasionale ooreenkoms en gedragskode met die media gesluit te word om meer op positiewe beriggewing in sake rakende die polisie te konsentreer, terwyl die ondermynende rol van bendes en hul leiers ten opsigte van orde en gemeenskapsveiligheid met mening aan die kaak gestel word.

BIBLIOGRAFIE

Afdeling Gemeenskapsverhoudinge, Suid- Afrikaanse Polisie. 1993. **Implementerings-handleiding vir Gemeenskapspolisiëring**. Bylae B. Pretoria, SAPD.

Alderson, J.C. 1979. **Policing Freedom: A Commentary on the Dilemmas of Policing in Western Democracies**. Plymouth: Macdonald & Evans.

Birch, K. 1994. **Partner in crime**. International Police and Law Enforcement Exhibition and Conference (IPEC papers). London.

Botha, C.J. 1992. "Die Polisie en verandering. 'n Terugkeer na die basiese aspekte van polisiëring". **Acta Criminologica**, vol 5, no 2.

Brodgen, M. & Shearing, C. 1993. **Policing for a new South Africa**. London: Routledge.

Burger, J. 1999. "In die kol". **Servamus**, vol 92, no 7, Jul.

Christie, K. 1997. "Security and Forced Migration Concerns in South Africa". **African Security Review**, vol 6, no 1.

Cordner, G. W. Gaines, L. K. & Kappler, V. E. 1996. **Police operations Analysis and Evaluations**. Cincinnati: Anderson Publishing.

Davis, E.M. 1971. **Professional police principles: Federal probations**.

Dennis, N. 1997. "Zero Tolerance". In Dennis, N. (ed). **Policing a free Society**. Lancing IEA Health and Welfare Unit, Hartington Fine Arts.

Fink, J. & Searly, L.G. 1974. **The community and the police - conflict or cooperation?** London: John Wiley.

Fivaz, G. 1999/2000. "Voorwoord". **Polisiëringsprioritiete**. Pretoria: SAPD.

Fouche, R. 1998 **"Onwettiges: Reuse krisis op hande"** en **"Die vloei na Suid-Afrika kan nie meer gekeer word nie"**. **Rapport**, 27 Des.

Fourie, M.H.W. 1994. **'n Ontwikkelingsrol vir die Suid- Afrikaanse Polisie, 'n nuwe benadering tot polisiëring**. (Ongepubliseerde MPA-werkstuk, US).

Geldenhuys, H. 2000. "Wiley resigns as MEC". **Cape Times**, 28 Jul: 1.

Goldstein, H. 1990. **Problem orientated policing**. Wisconsin: Mc Graw-Hill.

Hale, C.D. 1994. **Police patrol: Operations and Management**. 2nd ed. New Jersey: Prentice Hall.

Hansen, P.F. 1994. **Die toepassingsmoontlikhede van organisatoriese ontwikkeling op 'n polisieestasie: Gevallestudie**. (Ongepubliseerde MA- tesis, US).

Haefele, B. 1998. "Gangsterism in the Western Cape: Who are the rollplayers?". **Crime and Conflict**, no 14, summer 1998, University of Natal.

Hearnshaw, F.J.C. 1933. **Conservatism in England**. London: Macmillan.

Holden, R.N., 1986. **Modern Police Management**. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.

Kelly, B. 1998. Soos aangehaal deur Holtzapfel, Johan. "Misdaad neem af in Amerika", **Beeld**, 9 Des.

- Kotze, T.G. 1993. "Die beginsels van Gemeenskapspolisiëring". **Servamus**, vol 27, Deel 1, Okt.
- La Grange, J.C. 1996. **Proleemgeoriënteerde polisiëring in die Suid- Afrikaanse Polisie diens**. (Ongepubliseerde MPA- werkstuk, US).
- Manning, P.K. 1974. "Dramatic aspects of policing: selected propositions". **Sociology and Social Research**, vol 59, no 1.
- Manning, P.K. 1986. "Perspective: Police - Community" In Radelet, LA. (ed) **The Police and the Community**. 4th ed. New York: Macmillan.
- Manual for the South African Police Service, 1997. **Community Police Policy Framework**. Pretoria: SAPS.
- Marks, M. 1998. "Policing for Democracy: A case for Paramilitary Policing in Africa?" **Crime and Conflict**, no 11, autumn.
- Mayhall, P.D. 1985. **Police-Community relations and the administration of justice**. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.
- Mbhele, W. T. 1998. "Community Police Forums: Why aren't they Working ?" **Crime and Conflict**, no 14, University of Natal.
- Mendel, W. W. 1997. "Operation Rio: Taking back the streets". **Military Review**, May - June.
- Merkel, Peter H. 1972. **Political continuity and change**. 2nd Review. New York: Harper & Row.
- Murphy, C. 1991. **Problem orientated policing. A manual for the development and implementation of problem orientated policing**. Toronto: Policy Development and Co-ordination Branch, Ministry of the Solicitor General of Ontario.

O'Connor B.A. 1994. **Partner in crime**. International Police and Law Enforcement Exhibition and Conference (IPEC papers). London.

Olivier, J. 1993. **Gemeenskapspolisiëring**. (Ongepubliseerde MPA-werkstuk, Unisa).

Oosthuizen, D. 1996. **Evaluering van die polisiediens te Kuilsrivier**. (Ongepubliseerde MPA werkstuk, US).

Penna, J. O. de Meira, 1996. "From an Age of War to an Age of Crime: The case of Brazil". **ISSUP Bulletin**, 3/96. Pretoria: Instituut vir Strategiese Studies, UP.

Phillips, D. 1994. **Partner in crime**. International Police and Law Enforcement Exhibition and Conference (IPEC papers). London, Oct.

Pike, M.S. 1985. **The Principles of Policing**. London: MacMillan.

Pollard, C. 1997. "Zero Tolerance: Short term fix, long term liability". In: Dennis, N. (ed). **Policing a free Society**. Lancing IEA Health and Welfare Unit Hartington Fine Arts.

Punch, M. 1976. "Report on workshop: police action and the public". In: Van Outrive, L. & Rizkalla, S. **International Seminar on Police Research**. Catholic University of Leuven and University of Montreal.

Quinney, R. 1970. **The Social Reality of crime**. Boston: Little Brown.

Reiner, R. 1978. **The Blue-Coated Worker: A Social Study of Police Unionism**. London: Cambridge University Press.

Shaw, M. 1995. "Partners in crime". **Iss Monograph Series**, no 39, Jun.

Shaw, M. 1997. "Crime in Transition". **Iss Monograph Series**, no 12, Apr.

Shaw, M. 1999. "Sober lessons on the city streets". **Pretoria News**, 19 Apr.

Shaw, M. 1999. "SANAB pak Pretoria: Skrik wakker ouers" **Beeld**, 23 Apr.

Sheenen, R. & Cordner, G.W. 1995. **Police Administration**. 3d ed. Cincinnati: Anderson Publishing.

Siluma, M. 1998. "Are we turning into a poor African country ?". **Sowetan**, 28 Jan.

Smith, B.F. & Botha, C.J. 1992. "Die Suid- Afrikaanse Polisie en verandering". **Servamus**, Jul.

Shearing, C.D. & Mzamane, M. 1992. **Community Voices on Policing in Transition**. Bellville: University of the Western Cape.

Skogan, W.G. 1990. **Disorder and Decline: Crime and the Spiral of Decay in American Neighbourhoods**. New York: McMillan.

South African Police Service. 1997. **Community Policing: Policy Framework and Guidelines**. Pretoria: SAPS.

Stadsklerk van Stad Tygerberg Sentraal, mnr Owen Peters en Stadsklerk van Stad Tygerberg-Wes, meneer Jasper Compion. 1998. **Persoonlike onderhoud**. 27 Jul.

Suid-Afrikaanse Hoë Kommissaris in Singapoer 1997, **Singapore's victory over crime**". Verw: 1/124/1. 16 Jul.

Suid-Afrikaanse Polisie diens. 1998. **Policing, Priorities and Objectives**. Nasionale Plan vir 1998/1999. Pretoria: SAPD.

Suid-Afrikaanse Polisie diens, 1998. **A perspective on street gang control**. Werkboek no 6 (Ongepubliseerd). Kaapstad: SAPD.

Suid-Afrika (Republiek van) 1969. **Wet op Wapens en Ammunisie** (Wet 75 van 1969). Pretoria: Staatsdrukker.

Suid-Afrika (Republiek van) 1995. **Wet op die Suid- Afrikaanse Polisie** (Wet 68 van 1995). Pretoria: Staatsdrukker.

Suid-Afrika (Republiek van) 1998. **Wet op Georganiseerde Misdaad** (Wet 121 van 1998). Pretoria: Staatsdrukker.

Suid-Afrika (Republiek van) 1998. **Wet op Verdediging**. Pretoria: Staatsdrukker.

Suid-Afrika (Republiek van) 1998. **Veiligheid en Sekuriteit**. Pretoria: Staatsdrukker.

Todaro, M.P. 1985. **Economic Development in the Third World**. New York: Longman.

Van Heerden, T.J. 1986. **Inleiding tot Polisie**. Pretoria: UNISA.

Van Rooyen, P. 1994 **Gemeenskapspolisiëring**. Kaapstad: Juta.

Viljoen, W.B. 1994. **Die impak van deelnemende besluitneming op gemeenskapspolisiëring**, (Ongepubliseerde MPA- tesis US).

Whisenand, P.M. & Ferguson, R.F. 1989. **The Managing of Police Organisations**. 2nd ed. Englewood Cliffs: Prentice Hall.

Wilson, J. Q. & Kelling, G.L. 1982. "Broken Window". **Atlantic Monthly**, Mrt.

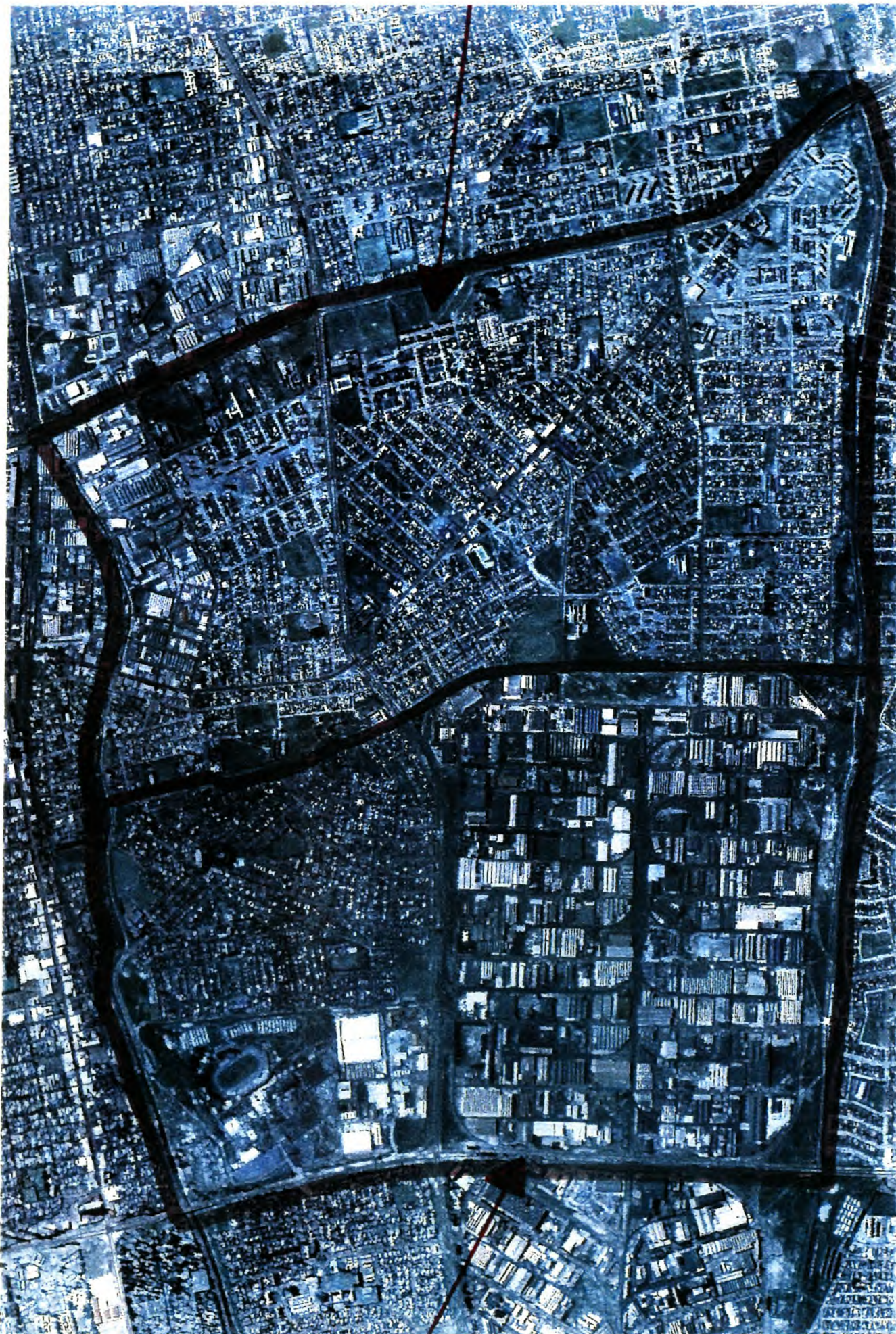
Yach, D. 1994. **Community Partners and the Criminal Justice Systems**. International Police and Law Enforcement: Exhibition and Conference (IPEC papers). London, Oct.

AANHANGSEL A

**Lugfoto van Elsiesrivier met
munisipale grense**

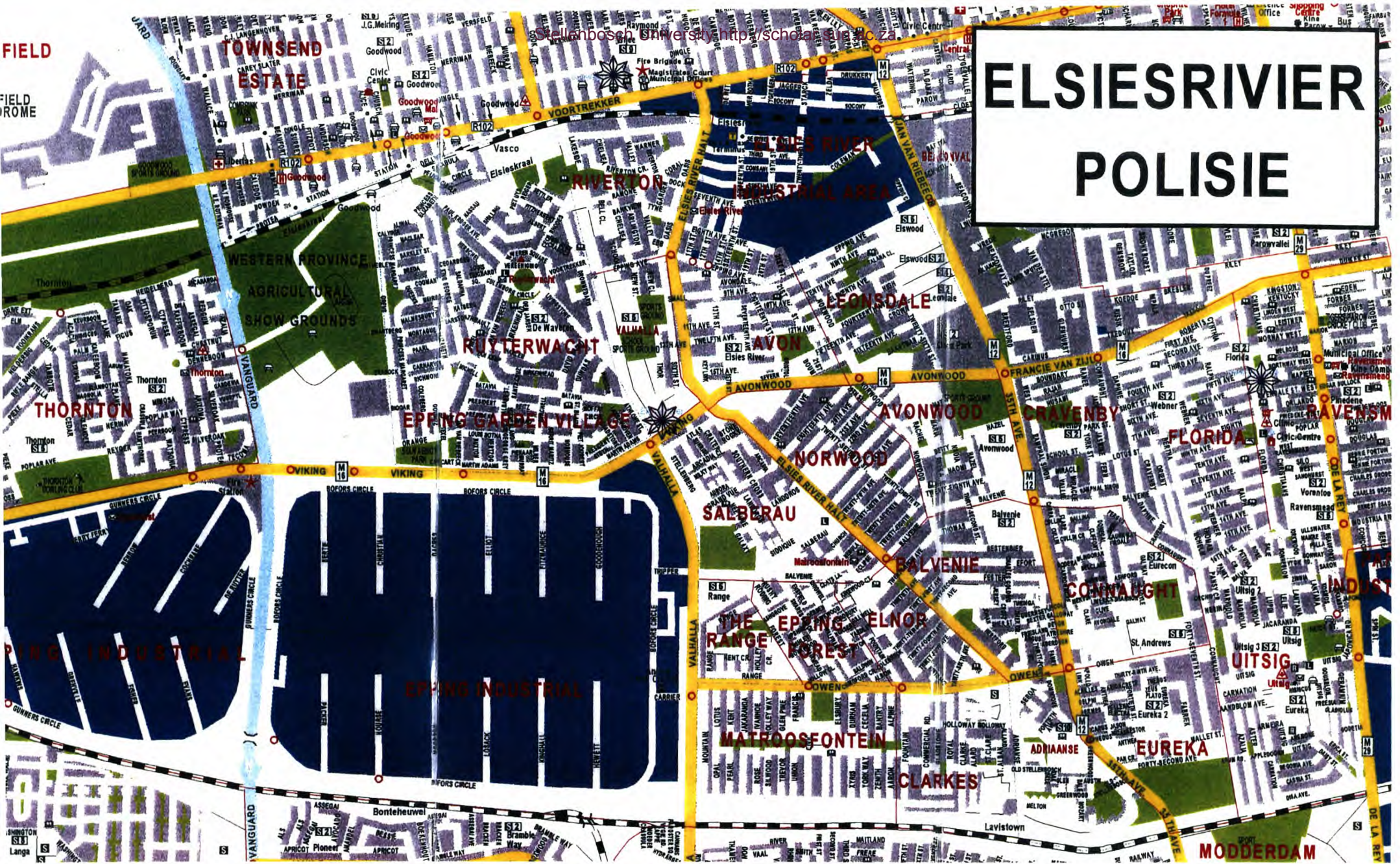

AANHANGSEL B

**Kaartafdruk van Elsiesrivier met
aanduiding van woonbuurte**

ELSIESRIVIER POLISIE

AANHANGSEL C

**Afdruk van die oorspronklike
voorlegging van die Elsie-rivier
Gemeenskap- Polisie
Misdaadvoorkomingsaksieplan
aan die Areakommissaris van Area
Oos- Metropool voor implementering**

DE ELSIESRIVER

GEMEENSKAP-POLISIE MISDAADVOORKOMINGS AKSIEPLAN

FOKUS AREA: GEWELD (BENDEGEWELD)

DOELWIT: OM ELSIESRIVIER VEILIG TE MAAK.

PROGRAMME WAS DESIGNED AND PRINTED BY SUPT IM RADEMEYER: SAPS ELSIESRIVIER

GEMEENSKAP-POLISIE **MISDAADVOORKOMINGAKSIEPLAN**

vir
ELSIESRIVIER

1998-04-01 TOT 1998-06-31
LOODSPROJEK VIR SUID-AFRIKAANSE POLISIEDIENS
ELSIESRIVIER
AREA-OOS-METROPOOL.

INLEIDING.

Suid Afrikaanse Polisiediens Elsiesrivier is deur die Area Kommissaris gedurende die werksessie gehou te Universiteit van Stellenbosch, USB bestuurskool, Hoheizen, Bellville gekies as loods stasie vir Misdadvoorkoming. Dit is met trots dat ons as Elsiesrivier Stasiebestuur hierdie projek aanvaar en hierdie projek sal dryf tot 'n model vir die implementering deur enige stasie in die Area Oos-Metropool.

Om hierdie projek van stapel te stuur het die Stasiebestuur, die Misdadvoorkomingseenheid, die gemeenskap en verskeie rolspelers soos byvoorbeeld die verkeersdepartement en forums 'n werksessie gehou te Suid Afrikaanse Polisiediens Elsiesrivier.

Gedurende hierdie werksessie het ons saam met die gemeenskap gaan kyk na wat misdadvoorkoming is, die rolspelers, wat voorkom misdad, hulpbronne en wat gedoen kan word in tye van tekorte en op watter misdade gefokus moet word.

In die laasgenoemde is ooreengekom dat die fokus beslis val op geweld teen die mens en nie soseer op die misdade teen die eiendom van die mens nie.

ROLSPELERS

PROVINSIALE VLAK

AREAVLAK

STASIEVLAK

STASIEBESTUUR

LEDE VAN DIE MISDAADVOORKOMINGSEENHEID

DIE LEDE VAN DIE GEMEENSKAPDIENSSENTRUM

RESERVISTE

SPEURDERS

WEERMAG

BESIGHEIDSWAG

BESIGHEDE

WETSTOEPASSING

BUURTWAGTE

VERKEERSDEPARTEMENT

BESTUURSDIENSTE

DIE GEMEENSKAP
DIE BUURTWAGTE
MAATSKAPLIKE DIENSTE

OOPD

SPEZIALE TAAKSPAN, PAGAD, BENDES EN MISDAAD

SDIP (AREA OOS-METROPOOL BESTUURSDIENSTE)

SIGBARE BENDE EENHEID

JUSTISIE

DIE PAD VORENTOE

Gedurende die werksessie is persone vasgemaak om die verkillende rolspelers uit te nooi om op Maandag 1998-03-16 om 12:00 by die Zirilda Steyn saal te wees vir 'n verdere en volledige werksessie. Tydens hierdie werksessie gaan ons gesamentlik die plan op die tafel sit en 'n spesifieke datum vasstel waarop die projek afskop met almal in plek en praktiese implementering.

Op Maandag 1998-03-23 het die Suid Afrikaanse Polisie diens en die Gemeenskap weer die plan onder oë gehad en 'n finale plan saamgestel.

..... Superintendent
Hoof: Misdaadvoorkoming.
I.M. Rademeyer

..... Senior Superintendent
Stasiekommissaris Elsiesrivier
W Pienaar

KOMMENTAAR:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... DIREKTEUR
ADJUNK AREA KOMMISSARIS
A.H. LAMOER

KOMMENTAAR:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

GOEDGEKEUR/NIE GOEDGEKEUR:

.....

.....

..... ASSISTENT KOMMISSARIS
AREA KOMMISSARIS
N VAN HEERDEN

Opgestel deur Supt I.M. Rademeyer

AANHANGSEL D

**Afdruk van die oorspronklike
Elsiesrivier Gemeenskap-Polisie
Misdaadvoorkomingsaksieplan**

DE ELSIESRIVIER

GEMEENSKAP-POLISIE MISDAADVOORKOMINGS AKSIEPLAN

FOKUS AREA: GEWELD (BENDEGEWELD)

DOELWIT: OM ELSIESRIVIER VEILIG TE MAAK.

TYDPERK: 1STE KWARTAAL 1998/1999 1 APRIL TOT 30 JUNIE 1998

Die Elsie Rivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
Dokumentasie opgestel en tegniese versorg deur Supt IM Rademeyer

BLADSY 2

PRIORITET 1: VENNOOTSKAPPE			
AKSIESTAPPE	VERANTWOORDELIKE PERSOON	TYDSKAAL	EVALUASIE
RDP: (Reconstruction and Development Program) Belê vergadering met RDP bestuur en Kommissies voor 30 April 1998. Deur middel van die RDP kan ALLE organisasies ingetrek word en deel vorm van die Gemeenskap-Polisie Misdaadvoorkomingsaksieplan. Besigheidsforum	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Me Phillips (ANC Uitvoerende kommittee -Veiligheid en Sekuriteit) Me Chatburn (Vroueaksie Elsiesrivier) Mnr Haupt Me P Ezaus Mnr Pangager	1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 gedurende Gemeenskap veiligheids-vergadering.
KERKE: Belê vergadering met kerkleiers voor 30 April 1998. Stig 'n kerkforum	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Me Phillips (ANC Uitv komm-Veilligh en Sekuriteit) Me Witbooi (Bestuur GPF) Eerwaarde Brummer Me H Smit Me Bosman Mnr Haupt Me Peterse Me S Botha Me Willemina Delpot Mnr Pangager	1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 gedurende Gemeenskap veiligheids-vergadering.
SKOLE: Belê vergadering met; Skoolhoof, Unie verteenwoordiger, SRC Voorsitter, en Skoolforum.	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Me Campbell (Bestuurslid GPF) Me Chatburn (Vroueaksie Elsiesrivier) S Thyssen Mnr A Booysen Mnr Haupt Mnr William Sampie	1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 gedurende Gemeenskap veiligheids-vergadering.
WET EN ORDE in gebiede {Stabilisering ☞ SAPD) (Normalisering ☞ Gemeenskap) SAPD, GPF, Verkeersdepartement, Wetstoepassing, Howe, Buurtwag.	Offisier aangewys vir elke Area vir instelling van die Buurtwag. Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt P Jordaan (Komm beampte: Elsiesrivier) Meneer Esau (Verkeersdepartement), Mnr Michaels (Wetstoepassing)	1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 gedurende Gemeenskap veiligheids-vergadering.

BLADSY 3

PRIORITEIT 2: STADSBEPLANNING EN SEKURITEIT			
AKSIESTAPPE	VERANTWOORDELIKE PERSOON	TYDSKAAL	EVALUASIE
WOONSTELLE (GPF sal koördineer) Woonstel forum voor 30 April 1998. (Verteenwoordig deur 1 persoon van 'n woonstel) Verf, Verfraaiing, Tuinkompetisies Verwydering van onwettige strukture Kwessie t.o.v. handelisensies moet aangespreek word.	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Mnr. Arries (Voorsitter GPF: Elsiesrivier) Mnr Michaels (Wetstoepassing) Kapt P Jordaan (Komm beamppte: Elsiesrivier) Me Louis Smit Mnr Sampies Me Golding Mnr John Stevens Me M van der Merwe Me P Ezaus	1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 gedurende Gemeenskap veiligheids vergadering.
OOP RUIMTES: Bome moet gesnoei word Reël verwydering van rioolpype Reel vergaderings met spesifieke skole t.o.v. mure en bome Die kwessie rondom onbewoonde huise/geboue moet aangespreek word, beligting moet aangespreek word, Verlate voertuie moet verwyder word	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Mnr Michaels (Wetstoepassing) Die Raad "Council" Tygerberg. Gesondheidsinspekteurs Die Gemeenskap(skoonmaakprojekte - (GPF) <u>Koördineerders: Verkose Raadslede</u> Me Joy-Ann Saayman Mnr Frans Peterson (NP) Mnr. Nero Me Phillips (ANC Uitv komm-Veiligheid en Sekuriteit) Me Witbooi (Bestuur GPF) Me Boisman Me Louis Smit Me W Delpport Me H Smit Mej Martha Golding Me P Ezaus Me Marie Johnson Me F Chatburn	1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 gedurende Gemeenskap veiligheids vergadering.
KLAGTES Vullis, Onhigiëniese toestande, diere wat dood is langs paaie en rondloop moet maklik gekanaliseer kan word en aandag kry van die regte departement.	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Mnr Michaels (Wetstoepassing) Die Raad "Council" Tygerberg. Gesondheidsinspekteurs Die Gemeenskap(skoonmaakprojekte - (GPF) <u>Koördineerders: Verkose Raadslede</u> Me Joy-Ann Saayman Mnr Frans Peterson (NP) Mnr. Nero Me Phillips (ANC Uitv komm-Veiligheid en Sekuriteit) Me Witbooi (Bestuur GPF) Me Bosman Me Louis Smit Me W Delpport Me H Smit Mej M Golding Me P Ezaus Me Marie Johnson Me F Chatburn Me Botha Me Philander	1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 gedurende Gemeenskap veiligheids vergadering.

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer

BLADSY 4

PRIORITEIT 3: TEGNOLOGIE EN SIEKUNDIGE TEGNIEKE			
AKSIESTAPPE	VERANTWOORDELIKE PERSOON	TYDSKAAL	EVALUASIE
HULPMIDDELS: “Dummy “ kameras (met 1 wat werklik is) moet op Strategiese plekke geplaas word en rondgeskuif word. (Kennisgewing moet ter voorkoming aangebring word en deur middel van Media) Kennisgewings moet by skole aangebring word dat skool deur polisiebeamptes gepatroleer en na gekyk word. Media moet betrek word. Buitensporige beriggewing oor geweld moet afgeskaal word. Hulle moet meer konsentreer op positiewe beriggewing. Spoedwalle moet aangebring word	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer {Hoof MVE} Mnr. H Arries (Voorsitter GPF: Elsiesrivier) Kapt P Jordaan (Komm beampte: Elsiesrivier) Stadsbeplanner en Stadsingenieur Meneer Esau (Verkeersdepartement) Meneer Frazer (Elsiesrivier Verkeersdepartement) John Stevens (Metro Burger) Mnr Sampies	1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 gedurende Gemeenskap veiligheids vergadering.

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as ‘n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer

BLADSY 5

PRIORITEIT 3: TEGNOLOGIE EN SIEKUNDIGE TEGNIEKE			
SELKUNDIGE ASPEKTE: Toesprake moet aan Skoolkinders gemaak word (Adopt a Cop) Kennisgewingborde moet by skole aangebring word dat die skool waar die kennisgewing aangebring is deur die SAPD besoek word (Adopt a Cop)	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer {Hoof MVE} Kapt P Jordaan (Komm beampte: Elsiesrivier) Mnr H Arries (Voorsitter GPF: Elsiesrivier) en Breë Gemeenskap moet hulle hulp verleen aan die GPF Voorsitter. Me Madella Me Jansen Me Campbell Me Chatburn Mej Golding Me Smit Me Marie Johnson Mnr Sampies Me Bosman Me S Thyssen Me Delport Me Smith	1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 gedurende Gemeenskap veiligheids vergadering.

PRIORITEIT 4: BACK TO THE BASICS			
AKSIESTAPPE	VERANTWOORDELIKE PERSOON	TYDSKAAL	EVALUASIE
PATROLLIES: Reël effektiewe sigbare patrollies in uniform in oorleg met die gemeenskap. Sektor Polisiëring Reël patrollies met Polise Helikopter Reël patrollies saam met Buutwagte Bemanning van telefone deur lede van die gemeenskap Reël dat telefone op veilige strategies plekke geplaas word Aanstelling van reserviste	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt. EE Fick (2 IB MVE) Mnr. Van Heerden (Kommissie Voorsitter Ruitervacht Forum) Kapt A Van Wyk (Bevelvoerder GDS) Mnr H Arries (Voorsitter GPF: Elsiesrivier) Mnr Haupt Me Delport Me Bosman Me S Botha Me Chatburn Me L Smith Me E Ezaus Me H Smith Mej A Visagie Mej Golding Mnr Sampies Mej L Louw Me L August Me F Petersen Me Jansen Me M Pieterse Me Johnson Me Phillips	Kwartaaliks 1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 gedurende Gemeenskap veiligheids vergadering.

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
 Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer

BLADSY 6

PRIORITEIT 4: BACK TO THE BASICS			
OPVOEDING: Deur tot deur opvoeding. Pamflet verspreiding en misdaadbewusmaking. Werkessies met gemeenskap. Interne Werkessies. Gereelde operasies loods in samewerking met Verkeer, CPF, Wetstoepassing en Weermag Adopt a Cop moet meer betrokke raak by naskoolse sportaktiwiteite onder jeug.	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt P Jordaan (Komm beampte: Elsiesrivier) Sektor Offisier (Buurtwag) Mnr H Arries (Voorsitter GPF: Elsiesrivier) (Analise) Stad Tygerberg Mnr Pat Jansen Maatskaplike Werkers wat werk verrig in Elsiesrivier MHB vir reel van interne Werkessies	Kwartaaliks 1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 gedurende Gemeenskap veiligheids vergadering.
PATROLLIES: Reël effektiewe sigbare patrollies in uniform in oorleg met die gemeenskap. Sektor Polisiëring Reël patrollies saam met Buutwagte Bemanning van telefone deur die gemeenskap Reël vir insit van telefone op veilige strategies plekke deur Telkom Werwing en aanstelling van reserviste.	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt. EE Fick (2 IB MVE) Mnr. Van Heerden (Kommissie Voorsitter Ruyterwacht Forum) Kapt A Van Wyk Mnr H Arries (Voorsitter GPF: Elsiesrivier)	Kwartaaliks 1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 gedurende Gemeenskap veiligheids vergadering.

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer

BLADSY 7

SYFERS VAN PRIORITETMISDADE	93/94	94/95	95/96	96/97	BEWEGENDE GEMIDDELDE OOR 5 JAAR.	% STYGING VOORSIEN	DLW VIR JAAR	DLW PER KWARTAAL	DLW PER MAAND
MOORD 	75	86	67	85	81	10% = 8.1	89	22	7
POGING TOT MOORD 	118	211	228	169	185	20% = 37	222	56	19
AANRANDING ETB 	799	796	633	637	684	15% = 103	787	197	66
AANRANDING GEWOON 	669	677	536	558	589	15% = 88	677	169	57
GEWAPENDE ROOF 	79	104	123	146	126	15% = 19	145	36	12
ROOF GEWOON 	214	285	344	286	290	15% = 44	334	84	28
HUISBRAAK (Besighede) 	306	369	316	305	324	15% = 48	368	92	31
HUISBRAAK (Wonings) 	347	341	378	334	346	15% = 52	398	100	33
DIEFSTAL UIT MOTORS 	530	573	475	405	465	15% = 70	535	134	45
DIEFSTAL VAN MOTORS 	73	89	77	114	98	15% = 15	113	28	9

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
 Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer

BLADSY 8

DIE SAPD SE AKTIEWE OPTREDES.				
AKSIESTAPPE	ONDERSTEUNENDE AKSIESTAPPE	Verantwoordelikheid	TYDSKAAL	EVALUASIE
1. Verbeterde beheer ten opsigte van vuurwapens	15 Deursoekingsaksies per maand gebaseer op pro-aktiewe inligting t.o.v. dwelms en onwettige vuurwapens en ammunisie	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt. EE Fick (2 IB MVE) MVE, Reserviste, Misdad Intelligensie, MOD en Weermag	Kwartaaliks 1998-04-01 tot 1998-06-30	Maandeliks, 1ste Woensdag van elke maand.
2. Verminder konflik tussen lede van die gemeenskap weens drankmisbruik	2.1. 12 Optredes teen smokkelhuise. 2.2. 3 Bepande dronkbestuur en verkeersoperasies ten einde dronkbestuurs en drankmisbruik lam te lê.	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt. EE Fick (2 IB MVE) MVE, Reserviste, Verkeerdept, Wetstoepassing, GDS, MOD en Weermag	Kwartaaliks 1998-04-01 tot 1998-06-30	Maandeliks, 1ste Woensdag van elke maand.
3. Verminder die moontlikheid dat die gemeenskap 'n slagoffer van Roof word.	3.1. 4 Sigbareheidspatrollies op grond van vooraf geïdentifiseerde tye en op plekke wanneer groot bedrae geld in omloop. 3.2. 4 Wenke aan die gemeenskap ten einde geleentheid vir Roof te minimaliseer d.m.v. praatjies, media en pamflette.	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt. EE Fick (2 IB MVE) MVE, Reserviste, Kommunikasie, MOD en Weermag.	Kwartaaliks 1998-04-01 tot 1998-06-30	Maandeliks, 1ste Woensdag van elke maand.

Die Elsiesrivier Misdadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer

BLADSY 9

4.	<p>Verminder die geleentheid vir Huisbraak (Besighede en Wonings)</p> <p>4.1. 70 Sigbaarheidspatrollies in Epping II, Besigheidsektor, Belvenie Estate, Avonwood, Ruyterwacht, Salberau en Riverton.</p> <p>4.2. Aanwending van Reserviste veral oor naweke vir ekstra patrollies in geaffekteerde gebiede.</p> <p>4.3. Aktivering van die Buurtwagte in genoemde gebiede.</p>	<p>Snr Supt. W Pienaar(S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt. EE Fick (2 IB MVE)</p> <p>Lede van die Misdaadvoorkomingseenheid Reserviste, MOD en Weermag en offisiere</p>	<p>Kwartaaliks 1998-04-01 tot 1998-06-30</p>	<p>Maandeliks, 1ste Woensdag van elke maand.</p>
5.	<p>Verminder die geleentheid vir Diefstal uit motorvoertuig</p> <p>5.1. Daaglikse 70 sigbaarheidspatrollies in Haltweg, Besigheidsektor en Epping II.</p> <p>5.2. Aktivering van die Buurtwagte in genoemde gebiede.</p>	<p>Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt. EE Fick (2 IB MVE)</p> <p>Lede van die Misdaadvoorkomingseenheid Reserviste, MOD en Weermag</p>	<p>Kwartaaliks 1998-04-01 tot 1998-06-30</p>	<p>Maandeliks, 1ste Woensdag van elke maand.</p>

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer

BLADSY 10

PRIORITEIT 5: JEUGPROGRAM			
AKSIESTAPPE	VERANTWOORDELIKE PERSOON	TYDSKAAL	EVALUASIE
Reël vergadering met Jeugforum vanaf, 1998-04-06 tot 1998-04-30	Snr Supt. W Pienaar(S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt. EE Fick (2 IB MVE) GPF (Jeug), Taxi nnForum, Sport Organisasies Kerke Skole, Kapt P Jordaan (Kommunikasiebeampte: Elsiesrivier) Mnr W Sampie Me Cambell Me Bhenga Me P Ezaus Me S Thyssen Me L Huysamen Me L Van Wyk	Kwartaaliks 1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 tydens Gemeenskap veiligheids vergadering.

PRIORITEIT 6: BENDES / VUURWAPENS / DWELMS / DRANK			
AKSIESTAPPE	VERANTWOORDELIKE PERSOON	TYDSKAAL	EVALUASIE
VUURWAPEN LISENSIES: Forum moet insae hê by aansoeke / Handelaars moet gekontak word. VUURWAPENLISENSIEHOERS: Lisensiehouers moet op volgehoue basis gemonitor word (elke 3 maande moet vuurwapen aan SAPD getoon word)	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Insp. Januarie SAPD Elsiesrivier Aangewese beampte) Mnr H Arries (Voorsitter GPF: Elsiesrivier) Mnr W Sampie Me Cambell Me Bhenga Me S Thyssen Me L Huysamen Me L Van Wyk Me P Ezaus Me Johnson Me Bosman Me Petersen Me van der Merwe Me L Smith Me Chatburn Me Phillips	Kwartaaliks 1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 tydens Gemeenskap veiligheids vergadering.

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
 Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer

BLADSY 11

PRIORITEIT 6: BENDES / VUURWAPENS / DWELMS / DRANK			
BORGAANSOEKE: Speurders moet forum kontak tydens aansoeke Forum moet na hof gaan.	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt T Lotz (Bevelvoerder MOD) Mnr H Arries (Voorsitter GPF: Elsiesrivier) Mnr. Van Heerden Me F Petersen Mnr W Sampie Me S Thyssen Me L Huysamen Me Johnson Me L Smith Me Chatburn Me Golding Me H Smith Me Simons Me Phillips (ANC Uitv Komitee -Veiligheid en Sekuriteit)	Kwartaaliks 1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 tydens Gemeenskap veiligheids vergadering.
MEDIA: Gemeenskap moet gewaarsku word dat lisensies ingetrek gaan word (ongemagtigde gebruik)	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Kapt P Jordaan (Komm beampte: Elsiesrivier) Mnr H Arries (Voorsitter GPF: Elsiesrivier) John Stevens (Metro-Burger)	Kwartaaliks 1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 tydens Gemeenskap veiligheids vergadering.
SMOKKELHUISE Monitor optredes teen smokkelhuise	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE)	Kwartaaliks 1998-04-01	Weekliks, elke Maandag 08:30 tydens Gemeenskap veiligheids vergadering.
TAXI'S Taxi staanplekke moet tydens spitstye gepatrolleer word.	Mnr H Arries (Voorsitter GPF: Elsiesrivier) Me A Visagie	tot 1998-06-30	
SKOLE Voorligting by skole t.o.v. Polisie, vuurwapens, bendes, ens.			

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer

AANHANGSEL E

**Afdruk van die oorspronklike program
vir die loodsing van die Elsiesrivier
Gemeenskap- Polisie
Misdaadvoorkomingsaksieplan
te Salberau, Elsiesrivier op
Vrydag 3 April 1998**

WELSIERSRIVER

GEMEENSKAP-POLISIE MISDAADVOORKOMINGS- AKSIEPLAN

SAPD ELSIESRIVIER

IN SAMEWERKING MET DIE
ELSIESRIVIER GEMEENSKAP
BIED AAN:

DIE BEKENDSTELLING VAN DIE;

**GEMEENSKAP-POLISIE
MISDAADVOORKOMINGS
AKSIEPLAN**

PLEK: SALBERAU SPORTGRONDE

DATUM: VRYDAG 1998-04-03

TYD: 10:00

ALMAL IS WELKOM. ONS SIEN UIT
OM U DAAR TE SIEN

LIGTE VERVERSINGS SAL VOORSIEN
WORD.

Opgestel en tegnies versorg deur Supt I.M.

Rademeyer

D:\Wordpfect\#HANGEB.WPD

ELSIESRIVIER SAPS

IN CONJUNCTION WITH THE
ELSIES RIVER COMMUNITY
PRESENTS;

THE LAUNCHING OF THE;

**COMMUNITY-POLICE
CRIME PREVENTION
ACTION PLAN**

VENUE: SALBERAU SPORTS
GROUNDS

DATE: FRIDAY 1998-04-03

TIME: 10:00

EVERY ONE WELCOME.
WE ARE LOOKING FORWARD IN
SEEING YOU THERE

LIGHT REFRESHMENTS WILL BE
PROVIDED

Compiled and finished by Supt I.M. Rademeyer

D:\Wordpfect\#HANGEB.WPD

ELSIESRIVIER

FOKUS AREA:

GEWELD (BENDEGEWELD)

DOELWIT:

OM ELSIESRIVIER VEILIG TE
MAAK.

Datum:

Vrydag 1998-04-03 om 10:00

Plek:

Salberau sportveld, Salberau, Elsiesrivier.

PROGRAMME

MASTER OF CEREMONY	-	MR H. ARRIES CHAIRMAN OF ELSIES RIVER COMMUNITY FORUM	MUSIC	-	AMBASSADORS
			SPEAKER	-	GERALD JOHANNES CHAIRPERSON A N C
OPENING	-	EVANGELIST BENJAMIN WILSON	SPEAKER	-	JOHN CLOETE SAFETY AND SECURITY
	-	DS BUFFEL : KAPELAAN SAPD	SPEAKER	-	BERTHA ESBACH CATHOLIC WELFARE
WELCOME	-	SNR SUPT PIENAAR STATION COMMISSIONER	MUSIC	-	NORWOOD CRECHE
MUSIC	-	AMBASSADORS	SPEAKER	-	REVEREND PETERSEN NP COUNSELOR
ACTION PLAN	-	SUPT RADEMEYER	SPEAKER	-	MR PHILLIP DEXTER MEMBER OF PARLIAMENT
SPEAKER	-	CEDRIC BARTUS GOODALL AND WILLIAMS	MUSIC	-	AMBASSADORS
SPEAKER	-	DIRECTOR A. LAMOER ASS/AREA COMMISSIONER	SPEAKER	-	DEPUTY MAYOR TYGERBERG CITY
SIGNING OF THE COMMUNITY POLICE CRIME PREVENTION ACTION PLAN BY :			VOTE OF THANKS	-	JO-ANN SIMONS TYGERBERG COUNSELOR
1. AREA COMMISSIONER					
2. DEPUTY MAYOR					
3. COMMISSIONERS					
4. MEMBER OF PARLIAMENT					
5. CHAIRPERSON C P F					
6. SAFETY AND SECURITY					
7. POLITICAL PARTIES					
8. ETC.					
MUSIC	-	AMBASSADORS			

AANHANGSEL F

**Afdruk van die oorspronklike terugvoerdokument
vir die 1ste en 2de kwartaal en die beplanning
van die 3de en die 4de kwartaal van die
1998/99 boekjaar**

PROGRAM

INLEIDING

HISTORIESE GESKIEDENIS

ROLSPELERS.

DIE PLAN SELF

DIE 6 PRIORITEITE.

Prioriteit 1	Vennootskappe.
Prioriteit 2	Stadsbeplanning en Sekuriteit.
Prioriteit 3	Tegnologie en Sielkundige Tegnieke.
Prioriteit 4	Back to the basics.
Prioriteit 5	Jeugprogram
Prioriteit 6	Bendes, vuurwapens, dwelms en drank

DOKUMENTASIE.

VRAELYS

MISDAADINSIDENSIE VERSLAE

DAAGLIKSE MISDAADANALISE.

DAAGLIKSE MISDAAD ANALISE

GRAFIEKE

KOMMUNIKASIE TUSSEN GEMEENSKAPDIENSSENTRUM, MOD EN ANDER LEDE OP DIE STASIE

DIE ROL VAN DIE DAAGLIKSE BESTUURSVERGADERING

RESULTATE.

Program opgestel en tegnies versorg deur;
Supt I.M. Rademeyer, S A P D Elsiesrivier

DE ELSIESRIVIER

GEMEENSAP-POLISIE MISDAADVOORKOMINGS AKSIEPLAN

INLEIDING

Die implementering van die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings-Aksieplan {hierna "die Plan" genoem} is 'n sukses-storie. Dit het gewerk vir Elsiesrivier stasiewyk. Syfers en grafieke vertel die verhaal. Die Plan is 'n voorbeeld vir enige stasie in die Oos-Metropool en potensiaal om as model te dien vir enige stasiewyk in die Wes-Kaap en die res van die land. Daar is geen rede waarom hierdie plan nie in ander stasiewyke geïmplementeer kan word nie.

Elsiesrivier is 'n erg bende geteisterde gebied waar skietery tussen die bendes aan die orde van die dag was. Dit konstateer dan sake van poging tot moord en moord. Elsiesrivier was soos 'n klein "Beirut." Deur die nag en vroeg soggens teen skool toe gaan tyd het die bendes op mekaar geskiet. Die Gemeenskap van Elsiesrivier was daaglik in 'n "warzone". Lede wat woonagtig is in Elsiesrivier het daaglik kom vertel van die vele skote in die nag.

Dit moet op hierdie stadium duidelik gestel word dat elke stasiewyk se prioriteite en probleme sal verskil. Dit verskil self tussen Elsiesrivier en sy twee buurstasie wat op die oog af dieselfde prioriteite en probleme het, In Bishop Lavis waar PAGAD 'n groter rol speel was daar minder as twee maande gelede pypbom aanvalle en ook in Ravensmead kom ander aanvalle voor as in Elsiesrivier.

Elsiesrivier is een van die vennote in "Oos-Metro Vlake Sektor" ook bekend as die "big 5", naamlik Elsiesrivier, Bishop Lavis, Ravensmead, Kuilsrivier en Bellville-Suid. Hierdie 5 stasies werk saam in sektor verband omdat hulle probleme en prioriteite op die oog af dieselfde lyk en tog is elke stasiewyk se misdaad eiesoortig. Die uitdaging van elke Stasiekommissaris en, sy Bevelvoerder Misdaadvoorkoming saam met sy Gemeenskap-Polisieforum in diepte te gaan kyk na wat hulle stasiewyk se WERKLIKE prioriteite is.

Die verhouding tussen Gemeenskap-Polisieforum, die Stasiekommissaris en die Bevelvoerder: Misdaadvoorkoming is van uiterste belang. As 'n Stasiekommissaris 'n passiewe forum het, het hy probleme om so 'n Plan te implementeer. Die Plan verdien aktiewe, aggressiewe deelname deur die Forums. Die Forum is die kern van hierdie Plan.

Dit is veral by stasies waar daar nie bendegegeweld is of waar die Gemeenskap se lewens nie werklik in gedrang is soos in bendegeteisterde gebiede nie, maar byvoorbeeld slegs in die gemeenskap se motors en wonings ingebreek word soos byvoorbeeld in Brackenfell, Durbanville, en Goodwood ...ens. Hierdie laasgenoemde stasies se prioriteit sal gemik moet wees op die verlies van eiendom.

Die sukses van hierdie Plan is dat die WERKLIKE PROBLEME van u stasiewyk moet aangepak word want dan het u die aandag van u Gemeenskap. Te veel prioriteite moet ook nie aangepak word nie. Slegs een of twee. As daardie prioriteite met sukses aangespreek is kan u op ander misdrywe konsentreer. Al ses die prioriteite was Elsiesrivier op gekonsentreer het, het gehandel oor die veiligheid van die gemeenskap, en bendegegeweld. Die opheffing van die gemeenskap en die aanspreek van die sosiale omstandighede het alles daartoe gewerk dat die gemeenskap se selftrots aangespreek is.

Die skoonmaak projekte en verf van die gebiede waar die skietery op sy ergste was het die "mind" van die gemeenskap, wie ook die bendeledede, hulle ouers en vriende insluit was gevat. Ek vermoed dat die druk op die bendes so erg was dat al sou daar geskiet wees tussen die individuele bendeledede hulle vir die Misdaadvoorkomingsaksieplan se onthalwe nie 'n saak van poging tot moord sou maak nie. Die bendeledede wou nie die gemeenskap teleurstel nie.

As die bendegegeweld stil soos wat dit in Elsiesrivier gebeur het kon ek die lede van die Misdaadvoorkomingseenheid die hele tyd opdragte gee in terme van ander misdrywe soos huisbraak (besighede en wonings).

HISTORIESE GESKIEDENIS VAN DIE PLAN

Tydens die werksessie gehou te Universiteit van Stellenbosch, USB bestuurskool, Hoheizen, Bellville vanaf Donderdag 5 Maart tot Saterdag 7 Maart 1998 het die Area Kommissaris, Kommissaris Van Heerden en Direkteur Lamoer Elsiesrivier as loods stasie te gebruik vir Misdaadvoorkoming.

Hierdie Plan is in pas met die Nasionale Plan, vervat in die boekie "Policing, Priorities and Objectives for 1998/1999" waar die "pocket of excellence" as deel van die 5de prioriteit geïdentifiseer is. Die basis van hierdie prioriteit is vasgelê in die vermoë om pro-aktief op te tree deur misdaadintellegensie te gebruik en uitwendige rolspelers om die wortel van die misdaad te probeer vasstel en die misdaad probeer voorkom. Met ander woorde die Elsiesrivier Misdaadvoorkomingsaksieplan was in lyn met Nasionale gebeure en verwagtinge.

Daar was min tyd voor die 1 ste kwartaal begin vir die 1998/1999 boekjaar begin op 1 April 1998. Die Elsiesrivier Stasiebestuur het die projek as uitdaging aanvaar deurgevoer tot 'n model vir die implementering deur enige stasie in die Area Oos-Metropool.

Elsiesrivier is juis gekies om misdaadvoorkoming as 'n loodsprojek te gebruik, want as dit in Elsiesrivier kan werk sal die plan geïmplementeer kan word in enige stasiewyk met dieselfde prioriteit en probleme en selfs ander prioriteite.

Om hierdie projek van stapel te stuur het Superintendent Rademeyer op Dinsdag 1998-03-10 die Stasiebestuur, die GDS, Misdaadvoorkomingseenheid, die prominente gemeenskapsleiers en verskeie rolspelers soos byvoorbeeld die verkeersdepartement en forums 'n werksessie gehou te SAPD Elsiesrivier op Dinsdag 1998-3-16.

Gedurende hierdie werksessie het ons saam met die gemeenskap gaan kyk na wat misdaadvoorkoming is, die rolspelers, wat misdaadvoorkoming werklik is, watter misdaad WERKLIK prioriteite is, hulpbronne en wat gedoen kan word in tye van tekorte en op watter misdade was in die verlede en hoe die fokus verskuif moet word of veiligheid vir die gemeenskap te verseker.

In die laasgenoemde vergadering is ooreengekom dat die fokus beslis val op geweld teen die mens en nie soseer op die misdade teen die eiendom van die mens nie.

Elke verteenwoordiger is vasgemaak om elkeen die gemeenskap en rolspelers te mobiliseer.

Tydens die werksessie op Maandag 1998-03-16 om 12:00 by die Zirilda Steynsaal te Ruyterwacht. Hier is verder en volledige besprekings gehou oor die opstel van die Plan. Tydens hierdie werksessie is gesamentlik die detail van die Plan op die tafel gesit en 'n spesifieke datum vasstel waarop die projek sal afskop met almal in plek en praktiese implementering daarvan.

ROLSPELERS

Betrokkenheid in 1ste Kwartaal

SAPD betrokkenheid was noodsaaklik van PROVINSIALE VLAK, AREAVLAK en STASIEVLAK.

SDIP (AREA OOS-METROPOOL BESTUURSDIENSTE) Baie behulpzaam

STASIEBESTUUR Aktief in die begin, later nie meer SK en Bevelvoerder

MVE se probleem geword.

LEDE VAN DIE MISDAADVOORKOMINGSEENHEID Aktief

DIE LEDE VAN DIE GDS Aktief

RESERVISTE Nog nie behoorlik ontwikkel en betrokke nie

SPEURDERS Bevelvoerder aktief veral in die begin

WEERMAG Betrokke d.m.v "Recoil"

DIE GEMEENSAP-POLISIEFORUM

Baie Aktief (veral die Voorsitter en Breë gemeenskap

DIE BREË GEMEENSAP Baie Aktief (veral die Voorsitter en Breë gemeenskap (maar nie sonder probleme)

DIE GEMEENSAPFORUM, RUYTERWACHT Aktief by opstel stadium

BESIGHEIDSWAG en BESIGHEDE Passief betrokke

WETSTOEPASSING Was betrokke in begin

BUURTWAGTE Nog nie ontwikkel nie

VERKEERSDEPARTEMENT Aktief

MAATSKAPLIKE DIENSTE Nog nie aktief betrokke nie

OOPD Betrokke d.m.v "Recoil"

SPEZIALE TAAKSPAN, PAGAD, BENDES EN MISDAAD Betrokke d.m.v "Recoil"

SIGBARE BENDEENHEID Betrokke d.m.v "Recoil"

JUSTISIE

Nog nie aktief betrokke nie

Op Maandag 1998-03-23 het die SAPD en die Gemeenskap weer die plan by die Biblioteek onder oë gehad, bestudeer, verder bespreek en betrag "gescritinise" n finale plan is rofweg saamgestel.

Kaptein (v) Monica Swart en Inspekteur Hildebrandt het na die werksessie se informasie gekyk waarna Superintendent I.M. Rademeyer die Plan opgestel het en tegnies versorg het.

**GEMEENSAP-POLISIE
MISDAADVOORKOMINGS
AKSIEPLAN**

is geloods op Vrydag 1998-04-03 deur verskeie hoë profiel persone vanuit SAPD geledere, die politici, 'n Verteenwoordiger van die WNNR, die Media, die breë Gemeenskap, en selfs bekende bendeledere. Dit opsigself is misdaadvoorkoming, aangesien die boodskap so uitgedra is, selfs aan die bendeledere.

DIE PLAN SELF (Sal bespreek word in verduideliking van die Plan)

DIE 6 PRIORITEITE.

Prioriteit 1	Vennootskappe.
Prioriteit 2	Stadsbeplanning en Sekuriteit.
Prioriteit 3	Tegnologie en Sielkundige Tegnieke.
Prioriteit 4	Back to the basics.
Prioriteit 5	Jeugprogram.
Prioriteit 6	Bendes, vuurwapens, dwelms en drank.

WATTER FAKTORE DIE SUKSES GEWAARBORG HET. "BEST PRACTICES"

1. Die *Gemeenskap-Polisieforum* (veral die bydrae deur die Voorsitter en die breë gemeenskap se bydrae.
Wat gemeld behoort te word is dat alhoewel die Forum so suksesvol was, dit nie 'n waarborg is dat 'n Forum nie probleme het nie. Elsie'srivier het basies 3 Forums. Die huidige Gemeenskap-Polisieforum wat verdeeld is in die ANC gefundeerde en die "peace Forum". Dit was juis moontlik as gevolg van die Plan) wat verdeeldheid erger gemaak het want elkeen wou om een of ander rede elkeen die media dekking kry. Dan is daar ook die Ruyterwacht Gemeenskapforum.
2. Die Stabilisering effek wat "operasie recoil" {Weermag} op Elsie'srivier gehad het veral na die twee gevalle waar die 3 jeugdige gedood is en later 1 persoon gedood is en 3 persone gewond is.
3. Die *Sektor polisiëring* of soos dit nou bekend staan het op daardie stadium net in werking getree. Intendeel dit het *net betyds* in werking getree.
4. Die werk van die *Elsiesrivier Misdaadvoorkomingseenheid*. Ek het met die lede gaan sit en

saam het ons die “No F..... Tollerance” beginsel ontwikkel en aangeneem. Ons is later verbied om te praat van No F tollerance” en moes hou by “No Tollerance”. Die beginsel is eenvoudig dat geen verdagte persoon of persoon wat soos ‘n bendelid lyk of optree moet gewaarsku word om of na sy woning te gaan of hy of sy sal opgetel word of toegesluit word vir betreding. Met ander woorde die sogenaamde “klein venster beginsel” is toegepas. Om op te tree teenoor alle misdaad asof dit ernstig is. Om teen die kleinere misdrywe op te tree voel die misdadiger dat indien die Polisie teen geringe misdrywe optree sal hulle nog te meer optree teen ernstige misdaad.

5. Daar is ook saam met die “No Tollerance” beginsel ook saam met die verkeersdepartement ‘n ernstige *aanslag op taxi’s en gebruikers van die taxi’s* gemaak veral op die persone soos bendelede wat die taxi’s gebruik as ‘n bron van finansies, met ander woorde die “taxing” van die taxi’s.
6. Die *mediadekking* het ‘n geweldige suiwer rol gespeel deurdat dit ‘n sekere verwagtinge onder die gemeenskap en selfs die bendes ontwikkel het.
7. Die *skoonmaak projekte* in die gemeenskap soos De Range en Leonsdale het ‘n sleftrots onder die gemeenskap en die bendes ontwikkel.
8. Lede van die administratiewe en logistieke personeel van Elsiesrivier het ook aan die proses deelgeneem deur elke oggend *skolepatrollies* te ry. Dit was veral suksesvol gedoen by skole waar gereeld geskiet was vroeg in die môre. Daar was meer as een sukses in die opsig waar twee lede by ‘b skool gearriveer het net na ‘n skietery en ‘n arrestasie en ‘n beslaglegging gemaak het. Daardie berig is in daardie selfde weer in die plaaslike Metro-Burger gepubliseer.
9. *Huismoles* is ‘n groot probleem in Elsiesrivier , en omdat geweld aan die orde van die dag is en ontsaglike langdradig is om op die toneel op te los, veral vir die patrolievoertuig het die Stasiekommissaris en verskeie individue algemene patrollies ingestel elke Vrydagaand en soms Saterdagagaande en wonings waar huismoles ondervind word besoek. In hierdie groep was gemeenskapleiers en maatskaplike werkers en predikante wat die probleme probeer oplos het. Dit het ‘n baie positiewe effek op die misdaad gehad
10. Dan is daar natuurlik die kontroversiële “*praterie met die bendes*” deur die Stasiekommissaris en lede van die Gemeenskap, naamlik Meneer Sampies. Baie kritiek is uitgelok in die verband, maar geen kompromie is ooit deur die misdaadvoorkomingsoffisiere of die Stasiekommissaris getref met die bendes en smokkelaars nie. Die werk van die misdaadvoorkomingseenheid het aangegaan soos voorheen en intendeel nog erger as ooit tevore.

DOKUMENTASIE.

VRAELYS

MISDAADINSIDENSIE VERSLAE

DAAGLIKSE MISDAADALANLISE.

DAAGLIKSE TENDENSLÊER {Kommunikasie tussen die MVE, GDS, MOD, Reserviste en ander lede.

GRAFIEKE

DIE ROL VAN DIE DAAGLIKSE BESTUURSVERGADERING

Die Stasiebestuur is natuurlik 'n groot vennoot in die bereiking van hierdie suksesse veral die feit dat die lede van die Stasiebestuur wie nie aktief deel is van die uitvoering nie, moet verstaan dat die persone wat wel aktief by die implementering betrokke is soms slegs dit kan doen en ander normale funksies kan soms nie die nodige aandag geniet wat dit volgens hierdie lede op die stasie verdien nie.

Daar moet 'n sterk onderbou op die stasie wees tydens die Plan geïmplementeer word. Die tydperk van die implementering en proses moet verstaan word en dit kan slegs geskied as hulle deel het aan die uitslae van die suksesse.

Die betrokkenheid en besoeke aan die stasie deur die Gemeenskap kan ook dalk die gedagte laat dat die Stasiekommissaris nie tyd het vir sy eie lede nie en net vir die gemeenskap. Die persone wat nou betrokke is by die implementering van die Plan moet baie kritiek verduur.

RESULTATE.

Grafieke sal die sukses verduidelik.

Mediaberigte.

DINGE WAT GEDOEN MOES WORD EN NIE GEDOEN IS NIE WAT NOODSAAKLIK IS OM DIE PLAN 'N WETENSKAPLIKE KLEUR TE GEE.

Vraelyste wat opgestel is deur Superintendent I.M. Rademeyer as 'n meningsopname van die publiek van Elsiesrivier is nie voltooi nie. Dit sou 'n uitstekende aanduiding gegee het van die gevoel van die algemene gemeenskap voor die inwerkingtreding van die Plan en gedurende die plan (na 3 maande om dieselfde persone weer te nader) en aan die einde van die finansiële jaar.

Daaglikse terugvoer aan die Area-Kommissaris die kantore van Provinsiale Kommissaris en is nie voldoende gewees nie. Daar was tye wanneer hierdie kantoor nie ingelig van wat op die grond aangaan nie

ALLE lede op stasievlak moet betrek word by die proses, van die begin tot die einde. Lede moet innerlik belangstel in die Plan.

DIE PAD VORENTOE.

Die Plan is nog glad nie klaar nie en daar moet nou eers gewerk word om te verseker dat die Plan tot op die einde, met ander woorde aan die einde van die finansiële jaar April 1999. Selfs met die Plan soos dit nou staan is al die doelwitte nog nie bereik nie en die 2de kwartaal en tot die einde van die jaar moet in al die gestelde doelwitte in geslaag word.

Hierdie dokument is opgestel en tegnies versorg deur Supt I.M. Rademeyer

SAPD: ELSIESRIVIER :SAPS

Vanaf: Donderdag 1998-04-01 om 07:00 TOT Vrydag 1998-09-30 om 23:58

DAAGLIKSE MISDAAD ANALISE

MISDAAD		NAWEEK of 24 UUR	MAANDE (TYDPERK)							DLW PER MAAND	SOVER VIR 2de KWART	DLW PER KWART
			APR	MEI	JUN	TOTAAL 1ste Kwartaal	JUL	AUG	SEPT			
AANGEMELDE KERN MISDRYWE												
MOORD	Bendes	-	2	4	2	7	4	5	---	8	21	22
	(WAAR ?)											
	Algemeen	-					7	5	---			
	(WAAR ?)											
POGING TOT MOORD	Bendes	-	28	9	0	37	11	5	10	19	18	56
	(WAAR ?)											
	Algemeen	-					7	-	---			
	(WAAR ?)											
AANRANDING ETB	Bendes	-	40	35	42	117	2	-	---	66	89	197
	Algemeen	-					30	57	---			
AANRANDING GEWOON	Bendes	-	41	46	44	131	---	-	---	57	98	169
	Algemeen	1					43	55				
GEWAPEN ROOF	Bendes	1	5	20	15	37	1	4	---	12	28	36
	(WAAR ?)											
	Algemeen	-					16	7				
	(WAAR ?)											
ROOF (GEWOON)	Bendes	-	30	20	30	80	10	53	---	28	99	84
	Algemeen	-					30	6				
HUISBRAAK (WONINGS)		-	26	39	45	110	41	52	---	33	93	100
(WAAR ?)												
HUISBRAAK (BESIGHEDE)		1	38	36	26	90	35	38	---	31	71	92
(WAAR ?)												
DIEFSTAL UIT/VANAF MOTOR		3	53	40	70	163	79	49	---	45	128	134
(WAAR ?)												
DIEFSTAL VAN MOTORS			6	7	12	25	9	9	---	9	18	28
(WAAR ?)												
VERKRAGTING			8	6	8	22	2	5	---	---	6	---
(WAAR ?)												
DIEFSTAL		1	84	60	78	222	92	105	---	---	191	---

ELSIESRIVIER

GEMEENSAP-POLISIE MISDAADVOORKOMINGS AKSIEPLAN

TERUGVOER

FOKUS AREA: GEWELD (BENDEGEWELD)

DOELWIT: OM ELSIESRIVIER VEILIG TE MAAK.

TYDPERK: 1STE KWARTAAL 1998/1999 1 APRIL TOT 30 JUNIE 1998

Die Elsie rivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer

BLADSY 2

PRIORITIE 1: VENNOOTSAPPE			
AKSIEAPPE	GESLAAG/NIE GESLAAG IN DOELWIT OF NIE	DIE PAD VORENTOE Kwartaal 2, 3 en 4 98/99 boekjaar	VERANTWOORDELIKE PERSONE
1. RDP: (Reconstruction and Development Program)			
Belê vergaderings met RDP bestuur en Kommissies. Stig RDP Forum vir heroplewing en voortdoring.	Geslaag.	Deurlopend volgeh.	Snr Supt. W Pienaar (S K) Me Phillips Me Chatburn Mnr Haupt Me P Ezaus Mnr Pangager Me C Julies (GPF)
Deur middel van die RDP kan <i>ALLE</i> organisasies ingetrek word en deel vorm van die Gemeenskap-Polisie Misdaad-voorkomingsaksieplan.	Geslaag.	Deurlopend volgeh.	
Besigheidsforum	Geslaag.	Deurlopend volgeh	
2. KERKE:			
Belê vergadering met kerkleiers.	Geslaag.	Deurlopend volgeh	Snr Supt. W Pienaar (S K) Me Phillips Me Witbooi (Bestuur GPF) Eerwaarde Brummer Me H Smit Me Bosman Mnr Haupt Me Peterse Me S Botha Mnr Pangager Me Willemiena Delpont
Stig 'n kerkforum	Suksesvol afgeloop		
3. SKOLE:			
Belê vergadering met;	Geslaag.	Deurlopend volgeh	Snr Supt. W Pienaar (S K) Me Campbell (Bestuurslid GPF) Me Chatburn S Thyssen Mnr A Booysen Mnr Haupt Mnr William Sampie
Skoolhoof,	Geslaag.	Deurlopend volgeh	
Unie verteenwoordiger,	Geslaag.	Deurlopend volgeh	
SRC Voorsitter,	Geslaag.	Deurlopend volgeh	

BLADSY 3

PRIORITEIT 1: VENNOOTSKAPPE			
Skoolforum.	Wetstoepassing - nie meer in area. Buurwagte - nie geslaag Mve plan vervang. Suksesvol dmv Recoil , gebied normaliseer. Rolspelers werk saam.		
WET EN ORDE in gebiede {Stabilisering & SAPD) (Normalisering & Gemeenskap) SAPD, GPF, Verkeersdepartement, Wetstoepassing, Howe, Buurtwag.	.		Offisier aangewys vir elke Area vir instelling van die Buurtwag. Snr Supt. W Pienaar (S K) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt P Jordaan (Komm beampte) Meneer Esau (Verkeersdepartement), Mnr Michaels (Wetstoepassing)

PRIORITEIT 2: STADSBEPLANNING EN SEKURITEIT			
AKSIESTAPPE	GESLAAG/NIE GESLAAG IN DOELWIT OF NIE	DIE PAD VORENTOE Kwartaal 2, 3 en 4 98/99 boekjaar	VERANTWOORDELIKE PERSOON
WOONSTELLE (GPF sal koördineer) Woonstel forum voor 30 April 1998. (Verteenwoordig deur 1 persoon van 'n woonstel) Verf, Verfraaiing, Tuinkompetisies Verwydering van onwettige strukture Kwessie t.o.v. handelisensies moet aangespreek word.	Is in die proses - De Range . Aksiekomitee in De Range is GESTIG.	Alle woonstelle betrek. Deurlopend.	Snr Supt. W Pienaar (S K) Mnr. Arries (Voorsitter GPF) Mnr Michaels (Wetstoepassing) Kapt P Jordaan (Komm beampte) Me Louis Smit Mnr Sampies Me Golding Mnr John Stevens Me M van der Merwe Me P Ezaus

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer en tans onderhou deur Insp Kortjie

BLADSY 4

PRIORITEIT 2: STADSBEPLANNING EN SEKURITEIT			
OOP RUIMTES: Bome moet gesnoei word Reël verwydering van rioolpype Reel vergaderings met spesifieke skole t.o.v. mure en bome Die kwessie rondom onbewoonde huise/geboue moet aangespreek word, beligting moet aangespreek word, Verlate voertuie moet verwyder word	Bome in Avonwood geplant. Raad is bewus van rioolpype. Skole - bereik, veral by Balvenie Primêr. Beligting moet koppel aan RDP. Verlate motorvoertuie - nie geslaag	Deurlopend	Snr Supt. W Pienaar (S K) Mnr Michaels (Wetstoepassing) Tygerbergse Raad Gesondheid Gemeenskap(skoonmaakprojek (GPF) <u>Koördineerders: Verkose Raadslede</u> Me Joy-Ann Saayman Mnr. Nero Mnr Frans Peterson (NP) Me Phillips Me Bosman Me Witbooi Me F Chatburn Me Louis Smit Me W Delpont Me H Smit Mej Martha Golding Me P EzausMe Marie Johnson
AKSIESTAPPE	GESLAAG/NIE GESLAAG IN DOELWIT OF NIE	DIE PAD VORENTOE Kwartaal 2, 3 en 4 98/99 boekjaar	VERANTWOORDELIKE PERSOON
KLAGTES Vullis, Onhigiëniese toestande, diere wat dood is langs paaie en rondloop moet maklik gekanaliseer kan word en aandag kry van die regte departement.	Is aangespreek deur projekte in gemeenskap - suksesvol.		Snr Supt. W Pienaar (S K) Mnr Michaels (Wetstoepassing) Gesondheidsinspekteurs Gemeenskap(skoonmaakproj (GPF) Tygerberg Raad Mnr. Nero Me Joy-Ann Saayman Mnr Frans Peterson (NP) Me Phillips Me Bosman Me Witbooi (Bestuur GPF) Me Louis Smit Me W Delpont Me H Smit Mej M Golding Me P Ezaus Me F Chatburn Me Marie Johnson Me Botha Me Philander

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
 Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer en tans onderhou deur Insp Kortjie

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD. Dokumentasie opgestel en tegniese versorg deur Supt IM Rademeyer en tans onderhou deur Insp Kortjie.

BLADSY 6

PRIORITEIT 4: BACK TO THE BASICS			
AKSIESTAPPE	GESLAAG/NIE GESLAAG IN DOELWIT OF NIE	DIE PAD VORENTOE Kwartaal 2, 3 en 4 98/99 boekjaar	VERANTWOORDELIKE PERSOON
PATROLLIES: Reël effektiewe sigbare patrollies in uniform in oorleg met die gemeenskap. Sektor Polisiëring Reël patrollies met Polise Helikopter Reël patrollies saam met Buutwagte Bemanning van telefone deur lede van die gemeenskap Reël dat telefone op veilige strategies plekke geplaas word Aanstelling van reserviste	Mve werk in uniform. Suksesvol. Mag nie meer in 'n sekere sektor geskied nie. Slegs 1 patrollie - kom uit -wag tot b/w gevestig. Realiseer in AK. Nie geslaag. Advertensie was geplaas. Positief.		Snr Supt. W Pienaar (S K) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt. EE Fick (2 IB MVE) Mnr. Van Heerden (Voorsitter Ruiterswacht Forum) Kapt A Van Wyk (Bevelvoerder GDS) Mnr H Arries (Voorsitter GPF) Mnr Haupt Me Delpont Me Bosman Me S Botha Me Chatburn Me L Smith Me E Ezaus Me H Smith Mej A Visagie Mej Golding Mnr Sampies Mej L Louw Me L August Me F Petersen Me JansenMe M Pieterse Me Johnson Me Phillips
OPVOEDING: Deur tot deur opvoeding. Pamflet verspreiding en misdaadbewusmaking. Werkessies met gemeenskap. Interne Werkessies. Gereelde operasies loods in samewerking met Verkeer, CPF, Wetstoepassing en Weermag Adopt a Cop moet meer betrokke raak by naskoolse sportaktiwiteite onder jeug.	Was deur tot deur deur GPF. Versprei in sel. Het plaasgevind. Nie geslaag - Mve , GDS, , LEDE - Dagkursus oor Mve(Sept).		Snr Supt. W Pienaar (S K) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt P Jordaan (Komm beampte) Sektor Offisier (Buurtwag) Mnr H Arries (Voorsitter GPF) Stad Tygerberg Mnr Pat Jansen Maatskaplike Werkers (Elsiesrivier) MHB vir reel van interne Werkessies

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer en tans onderhou deur Insp Kortjie

BLADSY 7

SYFERS VAN PRIORITEITMISDADE	93/94	94/95	95/96	96/97	BEWEGENDE GEMIDDELDE OOR 5 JAAR.	% STYGING VOORSIEN	DLW VIR JAAR	DLW PER KWARTAAL	DLW PER MAAND
MOORD	75	86	67	85	81	10% = 8.1	89	22 Geslaag 7	7
POGING TOT MOORD	118	211	228	169	185	20% = 37	222	56 Geslaag 39	19
AANRANDING ETB	799	796	633	637	684	15% = 103	787	197 Geslaag 111	66
AANRANDING GEWOON	669	677	536	558	589	15% = 88	677	169 Geslaag 124	57
GEWAPENDE ROOF	79	104	123	146	126	15% = 19	145	36 Nie Geslaag 37	12
ROOF GEWOON	214	285	344	286	290	15% = 44	334	84 Geslaag 74	28
HUISBRAAK (Besighede)	306	369	316	305	320	15% = 48	368	92 Nie Geslaag 98	31
HUISBRAAK (Wonings)	347	341	378	334	346	15% = 52	398	100 Nie Geslaag 109	33
DIEFSTAL UIT MOTORS	530	573	475	405	465	15% = 70	535	134 Nie Geslaag 154	45
DIEFSTAL VAN MOTORS	73	89	77	114	98	15% = 15	113	28 Geslaag 23	9

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer en tans onderhou deur Insp Kortjie

BLADSY 8

DIE SAPD SE AKTIEWE OPTREDES.			
AKSIESTAPPE	ONDERSTEUNENDE AKSIESTAPPE	GESLAAG/NIE GESLAAG IN DOELWIT OF NIE	Verantwoordelikheid
1. Verbeterde beheer ten opsigte van vuurwapens	15 Deursoekingsaksies per maand gebaseer op pro-aktiewe inligting t.o.v. dwelms en onwettige vuurwapens en ammunisie	312 deursoekings	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt. EE Fick (2 IB MVE) MVE, Reserviste, Misdad Intelligensie, MOD en SANW
2. Verminder konflik tussen lede van die gemeenskap weens drankmisbruik	2.1. 12 Optredes teen smokkelhuis tov bendegegeweld. 2.2. 3 per beplande dronkbestuur en verkeersoperasies ten einde dronkbestuurs en drankmisbruik lam te lê.	Deursoek smokkelhuise vir vuurwapens en dwelms ± 8 operasies	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt. EE Fick (2 IB MVE) MVE, Reserviste, Verkeerdept, Wetstoepassing, GDS, MOD en SANW

Die Elsiesrivier Misdadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer en tans onderhou deur Insp Kortjie

BLADSY 9

<p>3. Verminder die moontlikheid dat die gemeenskap 'n slagoffer van Roof word.</p>	<p>3.1. 4 Sigbarcheidspatrollies op grond van vooraf geïdentifiseerde tye en op plekke wanneer groot bedrae geld in omloop.</p> <p>3.2. 4 Wenke aan die gemeenskap ten einde geleentheid vir Roof te minimaliseer d.m.v. praatjies, media en pamflette.</p>	<p>Per maand ± 400 patrollies</p> <p>Is aangespreek.</p>	<p>Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt. EE Fick (2 IB MVE) MVE, Reserviste, Kommunikasie, MOD en SANW</p>
---	---	--	--

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer en tans onderhou deur Insp Kortjie

BLADSY 10

4.	Verminder die geleenthede vir Huisbraak (Besighede en Wonings)	4.1.	70 Sigbaarheidspatrollies in Epping II, Besigheidsektor, Belvenie Estate, Avonwood, Ruyterwacht, Salberau en Riverton.	156 patrollies suksesvol gewees. Deurlopend	2 operasies per maand Haltweg, Epping 2, Crest indus.	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt. EE Fick (2 IB MVE) Lede van die Misdadvoorkomingsseenheid Reserviste, MOD en Weermag en offisiere soos per gebied vasgemaak.
		4.2.	Aanwending van Reserviste veral oor naweke vir ekstra patrollies in geaffekteerde gebiede.	Deurlopend		
		4.3.	Aktivering van die Buurtwagte in genoemde gebiede.			

Die Elsiesrivier Misdadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer en tans onderhou deur Insp Kortjie

BLADSY 11

<p>5. Verminder die geleentheid vir Diefstal uit motorvoertuig</p>	<p>5.1. Daaglikse sigbaarheidspatrollies in Haltweg, Besigheidssektor en Epping 2. (70 per maand)</p> <p>5.2. Aktivering van die Buurtwagte in genoemde gebiede.</p>	<p>Besigheidswag funksie</p>	<p>3 operasie per maand</p>	<p>Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt. EE Fick (2 IB MVE) Lede van die Misdaadvoorkomingsseenheid Reserviste, MOD en Weermag</p>
--	--	------------------------------	-----------------------------	--

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
Dokumentasie opgestel en tegniese versorg deur Supt IM Rademeyer en tans onderhou deur Insp Kortjie

BLADSY 12

PRIORITEIT 5: JEUGPROGRAM			
AKSIESTAPPE	GESLAAG/NIE GESLAAG IN DOELWIT OF NIE	DIE PAD VORENTOE Kwartaal 2, 3 en 4 98/99 boekjaar	VERANTWOORDELIKE PERSOON
Reël vergadering met Jeugforum vanaf, 1998-04-06 tot 1998-04-30	Is bestaande Jeugforum Lorraine van der Westhuizen is aktief.		Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Kapt. EE Fick (2 IB MVE) GPF (Jeug), Taxi Forum, Sport Organisasies, Kerke Skole, Me P Ezaus Kapt P Jordaan (Komm beampte) Mnr W Sampie Me Cambell Me Bhenga Me S Thyssen Me L Huysamen Me L Van Wyk

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer en tans onderhou deur Insp Kortjie

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer en tans onderhou deur Insp Kortjie

BLADSY 14

MEDIA: Gemeenskap moet gewaarsku word dat lisensies ingetrek gaan word (ongemagtigde gebruik) - Het goed afgeloop. Art 12 was gehou.	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Kapt P Jordaan (Komm beampte: Elsiesrivier) Mnr H Arries (Voorsitter GPF: Elsiesrivier) John Stevens (Metro-Burger)	Kwartaaliks 1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 tydens Gemeenskap veiligheids vergadering.
SMOKKELHUISE Monitor optredes teen smokkelhuise. - Geslaag	Snr Supt. W Pienaar (S K: Elsiesrivier) Supt IM Rademeyer (Hoof MVE) Mnr H Arries (Voorsitter GPF: Elsiesrivier) Me A Visagie	Kwartaaliks 1998-04-01 tot 1998-06-30	Weekliks, elke Maandag 08:30 tydens Gemeenskap veiligheids vergadering.
TAXI'S Taxi staanplekke moet tydens spitsstye gepatrolleer word - Geslaag			
SKOLE Voorligting by skole t.o.v. Polisie, vuurwapens, bendes, ens. - Geslaag			

Die Elsiesrivier Misdaadvoorkomings aksiesplan is opgestel as 'n vennootskap tussen die Gemeenskap en SAPD
 Dokumentasie opgestel en tegnies versorg deur Supt IM Rademeyer en tans onderhou deur Insp Kortjie

AANHANGSEL G

Afdruk van die koerantberig in die Cape Times, 28 Julie 2000.

“Wiley resigns as MEC”

Provinsiale Minister vir Gemeenskapsveiligheid en -Sekuriteit, Sport en Ontspanning, vir die Wes-Kaap.

Wiley resigns as MEC

HENRIETTE GELDENHUYS

WESTERN CAPE Community Safety, Sport and Recreation MEC Mark Wiley resigned from the provincial exco yesterday, saying he had "failed miserably" to persuade the government to help the "disgracefully" underpaid, understaffed and under-resourced police in the province.

Wiley has served as MEC for two years.

He said the South African Police Service was the most under-resourced police force in the world.

He said his job had been to observe and report on the police and that he had had no authority from the government to deal on an operational level with problems such as urban terror or taxi violence.

Western Cape ANC leader Ebrahim Rasool said Wiley had been an ineffective MEC who was "too much in the habit of passing the buck" and who "had great difficulty in taking responsibility in a province faced with many crime challenges".

RESIGNED: MEC for Community Safety, Sport and Recreation Mark Wiley, announces his resignation yesterday.

PICTURE: ANDREW
OCTOBER

Wiley's successor is expected to be announced by Western Cape Premier Gerald Morkel during a reshuffle tomorrow.

Speculation that Tourism MEC Hennie Bester will replace Wiley, could not be confirmed.

Rasool said Bester had been eyeing Wiley's post for a long time and that that Morkel had buckled under pressure from the DP to giving the post to Bester.

Morkel said he was disappointed at Wiley's resignation, and expressed concern that such a "patriotic, capable young person" should have to resign in frustration.

Wiley said Morkel had asked him to stay on for another month "which I will do, and after that I will be unemployed".

Wiley said he had been offered another post, but had decided not to accept it.

Wiley said the police had no logical recruitment plan, promotion policy or mechanism to get rid of dead wood.

He said although "tough talking" was the order of the day for Safety and Security Minister Steve

Tshwete and national Police Commissioner Jackie Selebe, material support was "virtually non-existent".

He said Tshwete and Selebe were "keen to get to the bottom of the problem, but 'I am not so sure they fully understand what's going on'".

Wiley said the government gave every indication of abandoning its own police force. Wiley said there were about 200 000 police members six years ago, compared with 127 000 at the moment, of whom 30 000 are illiterate.

"They (the illiterate police) are a burden to the police service. They can't read or write or take messages and most don't have driver's licences".

Wiley said he intended getting involved with various community projects and wanted to get back in touch with "the people" with the aim of "influencing the lives of the most vulnerable people in a positive way".

He also said he wished to relax with his family. "My children are still young and I want to be able to do normal things with them."

